

CORDOBA

SEVILLA

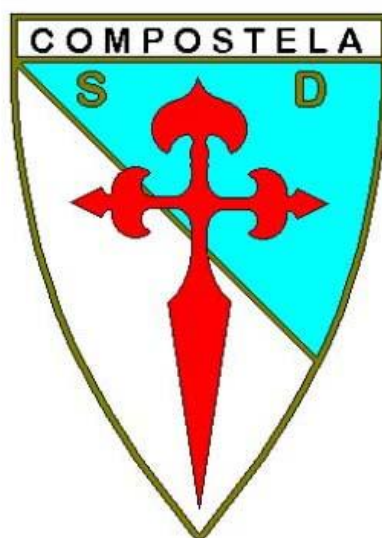
COMPOSTELA

FISTERRA

SAINT JEAN PIED DE PORT

V A Y A C O N D I O S

EEN TOCHT DOOR SPANJE LANGS PELGRIMSRUTES
TERIE LEIJS 2002

INHOUDSOPGAVE:

WEEK 1:	OISTERWIJK – CARMONA	PAG. 3
WEEK 2:	CARMONA – MONESTERIO	PAG. 8
WEEK 3:	MONESTERIO – VALDESALOR	PAG. 17
WEEK 4	VALDESALOR – FUENTERROBLE	PAG. 25
WEEK 5	FUENTERROBLE – TABARA	PAG. 32
WEEK 6	TABARA – VILAR DE BARRIO	PAG. 38
WEEK 7	VILAR DE BARRIO – COMPOSTELA – NEGREIRA	PAG. 45
WEEK 8	NEGREIRA – FISTERRA – NEGREIRA	PAG. 52
WEEK 9	NEGREIRA – O CEBREIRO	PAG. 60
WEEK 10	O CEBREIRO – BERCIANOS DEL CAMINO	PAG. 66
WEEK 11	BERCIANOS DEL CAMINO – SANTA DOMINGO	PAG. 73
WEEK 12	SANTA DOMINGO – ST. JEAN PIED DE PORT	PAG. 78
WEEK 13	ST. JEAN PIED DE PORT – OISTERWIJK	PAG. 85
VOORBEREIDING TOCHT		PAG. 88
ENKELE FEITEN		PAG. 91
OVERZICHT ROUTE		PAG. 92

OISTERWIJK - CORDOBA

WEEK 1 18 maart- 25 maart

Route / overnachting:

Oisterwijk - Tours (truck) - Castets (truck) - Bailén (truck) - Cordoba (hostal , 2 nachten) - Posades (hostal) - Rio Madre de Fuentes (tent)

Om half vijf, nog vroeg in de ochtend, neem ik afscheid van Julia, mijn vrouw. "Als je dit graag wilt, dan moet je dat doen." Ze begrijpt mijn keuze, maar heeft er zelf moeite mee. Mijn moeder van 89 jaar wenst me een goede reis, terwijl de tranen over haar doorleefde gezicht vloeien. Ze realiseert zich de broosheid van haar eigen bestaan.

Mijn dochter steunt me, ondanks haar dapper verdriet.

Mijn drukke enthousiasme over de tocht is stilgevallen; de weg ligt voor me. Wilde ik dit echt? Ik heb geen twijfel, maar realiseer me nu pas dat mijn keuze ook anderen raakt.

Op het laatste ogenblik haal ik het kookgerei uit mijn rugzak om het gewicht op 17 kg te krijgen. Tijdens de training had ik het gewicht opgevoerd tot 20 kg.

Samen met Sander, mijn zoon, rijden we naar het transportbedrijf in Son. We rijden met een lege truck naar de autofabriek Nedcar in Born. We laden daar 11 Volvo personenwagens. Deze zijn bestemd voor verschillende automobielbedrijven in Spanje.

De eerste dag is het weer slecht; regen en harde wind. We rijden ca. 700 km tot Tours. Gedurende drie dagen verslinden we witte strepen op de Tolroutes. In de cabine is weinig ruimte. Sander slaapt comfortabel in z'n kooi, terwijl ik een bed heb geïmproviseerd op de chauffeursstoel. De gierende wind en het slaan van de regen tegen de cabine maken er toch een knus hok van.

Ik voel me gevoelsmatig in een wachtstand. Soms pieker ik over het voor mij onbekende begrip "eenzaamheid". In mijn leven ben ik nooit langere tijd alleen geweest.

Voorbij Bordeaux bij het begin van de Peage voor de Spaanse grens worden alle vrachtauto's door de Gendarmerie teruggestuurd. Er is morgen een feestdag in Baskenland. Dan mogen er geen vrachtauto's rijden. Alle truckers zoeken naarstig een plek om te overnachten.. Wij kunnen nog net inschuiven op een volle parkeerplaats. Jammer genoeg is er geen eten te krijgen, zodat we het moeten doen met mijn pelgrimsvoer. Sander trekt z'n neus op voor dit smakeloze krachtvoer. De parkeerplaats wordt helemaal afgesloten. De laatste trucks behelpen zich met een plaatsje op de vluchtstrook. Onder het licht van een straatlantaarn zitten we op de aanhanger met een blikje pilsje en wat kaas.

De volgende dag hobbelen we dwars door Spanje. Ons eerste afleveringsadres is in Cuidad Real. We overnachten 50 km voor Jaen, onze volgende losplaats.

ANDALUSIË

In Cordoba neem ik afscheid van Sander. De rugzak om; nog enkele keren zwaaien. Om het centrum te bereiken moet ik eerst een stuk langs de ringweg lopen.

Op een kerktoeren zie ik de eerste ooievaar. Onder een viaduct zit een wezen met een donker gelooide huid in vervuilde rafelige kleding. Het is een zwerver die een gat in het talud heeft gemaakt voor een vuurtje. Ik begroet hem en hij reageert met een vage groet..

In het centrum van Cordoba ligt de oude Jodenwijk. Daar vind ik onderdak in Hostal Trinidad vlakbij de moskee. Antonio, de eigenaar, begroet me met een wijntje. De kamers liggen op de eerste verdieping rond een mooi betegeld binnenplaatsje. Ik voel me verreisd en ga vroeg naar bed. De geluiden uit de steeg komen mijn kamer binnen via de openstaande deuren van het balkonnetje. 's Nachts is de temperatuur nog zacht.

Om twee uur 's nachts spuit de brandweer met veel kabaal de straatjes schoon. Antonio begrijpt niets van mijn pelgrimspas waar ik een stempel in wil hebben. Overdag dwaal ik door Cordoba. Naast de oude stad is er ook een druk en modern centrum.

Het autoverkeer wringt zich door de smalle straatjes van de Jodenwijk. Mijn geliefd plekje is een bankje onder een sinaasappelboom aan de overkant van de rivier. Vanaf deze plek kijk ik over de rivier naar de oude wijk met de Mezquita. In de Moorse moskee is een Katholieke kerk gebouwd. Het is een imposant bouwwerk. In de schemer binnen dwaal ik rond. Er is veel te zien. Beide bouwstijlen zijn op zich prachtig. De onderlinge godsdienststrijd heeft een verminkende werking op het totaal als effect.

Mijn Spaans is nog erg onbeholpen. Ik zit wat te tobben over de volgende dag. Dan ga ik lopen, maar mijn kaart is niet best. Er is bovendien een risico dat ik niet aan eten kan komen in het weekend, wanneer ik door kleine dorpjes loop. Het is erg warm, zodat ik ook tijdig water moet kunnen aanvullen. Mocht dit problemen geven dan kan ik ook nog naar Carmona proberen te liften.

Tegenover het Hostal ligt een restaurant met een grote eetzaal. Het is een grote open patio waarboven een hemel is gemaakt van kleurig doek. Beatrijs, professor geschiedenis aan de Universiteit van Mexico City, schuift bij mij aan tafel. We eten heerlijk. Tijdens de maaltijd worstel ik me door het Spaans om Beatrijs te kunnen antwoorden.

's Avonds maak ik een laatste wandeling door Cordoba. De Mezquita staat in het licht van schijnwerpers. Naast de moskee loopt de chique van Cordoba. Mannen in jacket en vrouwen in lange zijden glanzende jurken paraderen rond. De auto's die door de steegjes scheuren doen afbreuk aan deze sfeer.

CORDOBA-SEVILLA

De volgende ochtend vroeg trek ik zachtjes het ijzeren hek en de houten poort van het Hostal dicht. Cordoba slaapt nog; stille lege straten, donker, licht van straatlantaarns. Niemand kent een wandelroute naar Sevilla, dus gok ik op de CP 234 naar Villaseca. Het is prima wandelweer.

Ik volg de Rio Guadalquivir rechts van mij en kijk na enig klimwerk uit over de vallei. Op een plek tussen olijfbomen rust ik uit. Bij een benzinepomp hangen binnen enkele klanten landerig tegen de toonbank.

Onder het genot van een drankje ontstaat een geanimeerde discussie over mijn tocht. Lopen is volgens hen loco (gek) Voor mijn tocht heb ik een trompetmondstuk gemonteerd aan een tuinslang van ca. 1.40 mtr. Door er onderweg op te oefenen hoop ik een zuivere klank te behouden. Na een demonstratie met deze trompetslang zegt de baas van de pomp dat ik me kan inschrijven als muzikant voor de Semana Santa in Sevilla.

Volgens de aanwezigen is in het volgende gehucht geen voedsel te krijgen. Uit de misprijzende gezichten maak ik op dat zelfs het woord gehucht nog teveel suggereert. Dit probleem wordt door de aanwezigen kordaat opgelost. Een gladiolenkweker biedt me een lift aan naar Aldomovar del Rio, ongeveer 3km verder aan de andere kant van de rivier. Daar zit ik even later bij een restaurant buiten in de schaduw aan een tafeltje.

Twee Andalusische ruiters komen aanrijden. Buiten drinken ze hun bier en eten hun brood terwijl ze de paarden aan de teugel houden. Onverwacht word ik in het Nederlands aangesproken door Rafael Ruiz . Deze Spaanse ober is geboren in Nederland. Deze ontmoeting voelt heerlijk. Later reageert Rafael op mijn site.

Na de koerscorrectie loop ik verder in de hete zon naar het dorpje Posadas. Het toeval lijkt mijn route te bepalen. Dat voelt prettig en luchtig. De mensen die ik ontmoet zijn aardig en behulpzaam. De afwisseling in landschap en het contact met steeds weer andere mensen is verrassend. Spanje is een wijnland. Ik merk dat ik ook steeds meer wijn drink.

Tijdens het lopen dwarrelen beelden en uitspraken van kennissen, vrienden en familie door mijn hoofd. Ook daardoor voel ik me niet alleen. Langs de rustige verkeersweg sjouw ik heuvels op en af in de hitte met nauwelijks schaduw.

Langs de weg onder een boom zitten 2 echtparen rond een tafeltje, voorzien van drank en lekkere hapjes. Ze vinden het prima, dat ik erbij kom zitten. We babbelen met elkaar, terwijl het eten en de drank rondgaan. De mannen zijn gepensioneerd. In vergelijking met Nederlanders ervaren ze zichzelf als arm. Ze willen graag weten hoe Nederlanders over Spanjaarden denken. Door mijn gebrekkige kennis van de Spaanse taal, kan ik mijn antwoord niet goed overbrengen.

In het dorpje Posadas zoek ik de pastoor op voor onderdak. Ik ben benieuwd of mijn Pelgrimspas helpt.

In de pastorie word ik geholpen door een man, die zich voorstelt als de diaken. De man krijg prompt ruzie met zijn vrouw. Ik begrijp er weinig van, maar veronderstel dat zij bang is dat hij aanbiedt om me in hun huis te laten slapen.

Vervolgens loopt hij met me mee naar de pastoor. Zijne Excellentie schrijdt buiten tussen een groep spelende kinderen. Ongeïnteresseerd meldt de pastoor dat ik voor onderdak bij de politie moet zijn.

Zo'n koele hautaine houding was ik tot nu toe nergens tegengekomen. De politie is niet thuis. Ik zoek een plekje uit de zon op het station van Posadas. Achter me via een raam, zie ik in de wachtkamer ijverig jongens internetten. Even later zit ik ook binnen en stuur mijn eerste mailtjes naar het thuisfront. Dezelfde jeugd wijst me een gezellig Hostal.

In de bar van het Hostal brengt een Spanjaard mij naar een Nederlander "Gerard de Vries."

Gerard is een dagje op stap met zijn vrienden; een clubje bestaande uit juristen, arts en Gerard zelf, journalist. Allen zijn redelijk gefortuneerd. Gerard heeft een landgoed in de omgeving van Cordoba. Een der vrienden heeft een kleinkind gekregen. Deze gebeurtenis word uitbundig gevierd.

Het feestje bestaat voornamelijk uit eten en drinken. Gerard lijkt al een redelijke hoeveelheid drank op te hebben.

Hij vindt mijn plannen voor de tocht spectaculair. Wel monstert hij sceptisch mijn zware bepakking. De Spaanse vrienden worden voor dit probleem geraadpleegd. In hun jolige bui met het glas in de hand raden ze me aan om een kameel voor de bagage te charteren. Gerard nodigt mij uit om eerst enkele dagen bij hem te logeren.

Zondagochtend sta ik op tijd op. Rechts van mij ligt de Sierra Nevada en aan mijn andere kant loopt de Guadalquivir. Aanvankelijk groeien er vooral olijfbompjes. Later loop ik langs meer vruchtbare akkergrond en langs sinaasappelplantages.

Tijdens het lopen woelen allerlei gedachten door mij heen; iedereen thuis; het geweldig leuke afscheidsfeest; teksten uit het afscheidsboek, de toespraken. Ik voel me nog tussen twee werelden leven. Nu begint het loslaten en overschakelen naar simpele bestaansvoorwaarden zoals eten en slapen. Niets meer tevoren plannen of regelen.

's Ochtends maak ik een ontbijt van muesli met melkpoeder. Op het heetst van de dag stop ik met lopen. Tegen 12 uur beland ik in Palma del Rio.

Tussen de palmbomen op een heuvel staat een helwit kerkje gewijd aan Maria. Binnen is het stil en koel. De voorraad van 1 ½ liter water die ik bij me heb, is bij deze hitte snel op.

Onderweg tijdens het lopen is er weinig beschutting. Een dag eerder leek de tocht op een gezelschapsspel, zoveel warme vrolijke contacten. Vandaag was het stil tot in Palma de Rio. Vandaag is het Palmzondag. Op het dorpsplein staat een roodfluwelen baldakijn voor de Semana Santa.

Vanwege de middaghitte besluit ik pas om 3 uur door te lopen. Het eerstvolgende dorpje La Campana ligt 24 km verder. Voor me ligt een uitgestrekt heuvelachtig landbouwgebied, nauwelijks bewoond. Mijn watervoorraad is snel op en bij een alleenstaand afgelegen huisje, klop ik aan voor water.

Opa en oma zitten voor het huisje in de beschutting van enkele bomen. Ze bezoeken hun dochter en schoonzoon. Mijn verschijning doorbreekt de verveling op deze zondagmiddag. Oma laat haar breiwerkje liggen en opa voert het woord. Hij kan soms heerlijk uitvallen. Hij schiet in de lach wanneer ik zeg dat hij daarin wat op mijn vader lijkt. Voor een foto gaan beiden er apart netjes er voor zitten.

Oma kamt eerst netjes het haar, maar gaat in haar haast boven op haar bril zitten. Ze maakt zich niet erg druk over het gebroken montuur; de foto is belangrijker.

Na dit gekeuvel voel ik me voldoende uitgerust om verder te lopen. In het uitgestrekte landbouwgebied is alle grond benut. Een geschikt plekje om te overnachten zie ik nergens.

Nergens mensen, behalve enkele auto's die passeren.

Tegen zonsondergang ontdek ik een kampeerplekje in de bedding van het riviertje "Rio Madre de Fuentes". Mijn avondmaal bestaat weer uit cruesli met melkpoeder. Voor het slapen gaan was ik me in het riviertje.

In deze rust met het kabbelend water voel ik me vredig alleen.

Boven de heuvels gaat de zon onder. De hemel kleurt van roze naar zachtblauw. Soms tsjilpt een vogel zachtjes in zijn slaap. s Nachts moet ik naar buiten om te plassen. Bij het licht van de maan zie ik mezelf als een lange schaduw. Het voelt als een andere veilige wereld.

RUTA DE LA PLATA

WEEK 2 25 maart- 1 april

Route / overnachting:

Rio Madre de Fuentes - Carmona (hostal) - Sevilla - Camas (hostal) - Guillena (kleedkamer sportvereniging) - Castilblanco de Arroyos (albergue) - Almaden de la Plata (albergue) - Monesterio (Rode Kruisgebouw)

De volgende ochtend is het tentdoek nat van de condens. Mijn slaapzak met ganzendons is comfortabel. Na het standaard Cruesli-ontbijt ga ik weer op pad. Onderweg wordt mijn watervoorraad aangevuld door een passerende boer op een tractor.

Elke ontmoeting mondt uit in een geanimeerd praatje. Mijn tocht gaat haast eindeloos door; heuvel op, heuvel af. De bermen staan vol met kleurrijke bloemen. Kwartels tussen het gewas schrikken en vliegen wankelend op. Een zestal wegwerkers schaft in de schaduw van de vrachtauto. Ik ga bij hen in de schaduw zitten en krijg een heerlijke grote sinaasappel. Ze repareren de wegen door een klodder teer in de kuilen te gooien. Wanneer ik verder loop zie ik de rest van de dag het resultaat van hun werk. Het lijkt op plakwerk van jongste kleuters; de schep met teer heeft regelmatig het gat gemist, zodat er naast de kuilen weer nieuwe hobbels ontstaan.

In La Campana koop ik postzegels. De juffrouw weet wat de zegels in Peseta's kosten.

Klanten in het winkeltje helpen haar om het eindbedrag in Euro's te berekenen. Buiten de winkel ontdek ik dat het bedrag zowel in euro's als peseta's op de zegel staat.

Ik loop nog lang door. Landerijen zijn bezaaid met keien. Ik zie nergens een geschikt kampeerplekje. Een enkele luxe boerderij of buitengoed ligt ver van de weg.

Langs een oprijlaan naar een luxe landhuis staan palmbomen. Enkele mannen snoeien ze. Zij weten een geschikt plaatsje voor mijn tent. Ze verwijzen me naar een parkeerplaats langs de autosnelweg. Daar is een parkeerplaats waar ik mijn tent kan opzetten. Ik vind het geen goed idee; het betekent nog minstens 10 km lopen. Ik ben moe en een plek om te overnachten langs de snelweg trekt me niet. Nadat ik een fles drinkwater meekrijg, loop ik verder. Even voor zonsondergang stap ik een erf van een mooie witte boerderij op. Hoge palmbomen staan als wachters langs de oprit naar het woonhuis.

Ik blaas op mijn fluit. In plaats van mensen komen er vier honden blaffend aanrennen. Gelukkig zit de grootste aan een ketting. Even later komt de vrouw des huizes met haar dochter naar buiten.

Eerst monstert ze me argwanend en raadt me vervolgens aan om tot Carmona door te lopen.

Nadat ik aangeef dat ik daarvoor te moe ben, volgt een nadere kennismaking.

Het wordt gezellig. Mijn verhaal vindt ze leuk en een demonstratie met de tuinslangtrompet is een succes. Spoedig schatert de boerin van het lachen. Een handje Muesli wordt door hen nieuwsgierig besnuffeld en daarna weer voorzichtig in de verpakking teruggegooid.

Ook het tentje met het slaapvertrek wordt bekeken. Men is verwonderd hoe zo'n huisje uit zo'n klein pakje kan komen. De boer, die er later bijkomt vindt het vanzelfsprekend dat ik mijn tent op zijn erf neerzet.

Ik krijg een plekje naast de forse kettinghond!

Ook wij worden snel vriendjes..... tenminste zolang de boer in de buurt is.

Bij een kleurige zonsondergang zit ik met mijn voeten in een bak warm water.

Naast mij zit de boer voor de knusse witte boerderij. In deze volmaakte sfeer verzucht de boer, terwijl hij in de verte kijkt ; "Wat zijn we hier gelukkig." Hij verwoordt simpel wat ik ook voel.

's Nachts gaan de honden tekeer, totdat de boer ze in de stal jaagt. 's Ochtends in alle stilte zie ik vanuit mijn tentje de zon opkomen. Dit plekje is mooi en vredig!

Daarna wandel ik langs de autosnelweg naar Carmona, hoog tegen een heuvel omgeven door stadsmuren.

Na een steile klim rust ik uit voor de oude toegangspoort, de Puerta de Cordoba.

Vanaf dit hooggelegen punt overzie ik de wijde omgeving. Beneden loopt de autosnelweg, waar auto's als een colonne mieren in beide richtingen achter elkaar kruipen.

Vanzelf denk ik terug aan deze afgelopen eerste week. Ik heb veel leuke hartelijke mensen ontmoet.

Mijn rugzak voelt nog lomp en zwaar, vooral als ik moe ben. De inhoud heb ik met zorg heb samengesteld met spullen die me nodig leken. Ik vind het dan ook zinloos om erover te zeuren. Carmona is een mooie stad met een diversiteit aan bouwstijlen. Als pelgrim mag ik gratis de rijkversierde kerk binnen. De stempel voor mijn Pelgrimspas moet van ver komen. Boven op de meeste kerktorens prijkt een ooievaarsnest met een echte lepelaar op een poot. Het nest ziet er uit als een wankel rommelige bouwval van takken. Blijkbaar is het bouwwerk windbestendig. Onze Hollandse vergulde kerkhanen staan roerloos te blinken. Hier wordt door ooievaarsouders net zolang geknutseld tot er een veilig plekje is voor hun kleintjes kroost.

Buiten de stadsmuren dichtbij de Puerta de Sevilla vind ik een saaie maar betaalbare hostel waar ik me eerst heerlijk kan opfrissen. Na even luieren in mijn slaaphok ga ik weer door de Puerta de Sevilla de oude stad in.

Op het grote centrale plein is het heet. De bankjes in de schaduw van de palmbomen zijn bezet. Ik zit naast een oude man. Wanneer ik een krant lees, die ik gevonden heb, houdt hij trouwhartig de pagina's vast om te voorkomen dat ze dicht waaien. Ik denk aan ons beiden als Don Quichote en Sancho Panza. Sancho, de oude man naast mij, helpt mee om mijn dromen te verwerkelijken. De jeugd staat in groepjes bij elkaar en twee opgedirkte meisjes met minirokjes paraderen bewust onopvallend langs de jongens.

In een smal oud straatje vraag ik de weg aan een bejaarde man. Hij blijkt doofstom te zijn, maar zijn gebaren zijn zo simpel en duidelijk, dat we elkaar begrijpen.

Hij vouwt zijn handen samen alsof hij een baby wiegt, om me duidelijk te maken dat hij vanaf zijn geboorte doofstom is. Hij laat zien dat hij veel verdriet heeft gehad vanwege zijn handicap. Nadat hij me de weg wijst naar een mooie plekje, verdwijnt hij in een steegje. Mijn lopen voelt tijdloos. Ik reken niet in kilometers, ik zie wel. Tot nu toe komt alles bijna als vanzelf. Regelmatig drinken is de belangrijkste factor.

's Avonds is er generale repetitie voor de Semana Santa, de Goede Week. Honderden rode puntmutsen schuifelen voorwaarts begeleid door klagende, gierende blaasmuziek en trommelslagen in een strak hoekig ritme. Een zware draagtroon zweeft door de straatjes met eronder talloze dribbelende zwarte pantoffelvoetjes. Voorop loopt een loods, die het gemanoeuvreer door de stadspoort leidt. Met een oog dichtgeknepen schat hij in hoeveel ruimte er is. De dribbelaars volgen in blind vertrouwen zijn aanwijzingen. Het grote altaar kan maar nauwelijks door de stadspoort. De toeschouwers klappen wanneer de poort genomen is. Kleuters lopen ook mee in de processie. Ze dragen witte togen met rode kappen over hun hoofd. Moeders lopen met drinken door de stoet heen en weten feilloos hun eigen kroost te vinden. Een kleuter wil niet meer meespelen en trekt zijn kap af. Omstanders vertellen mij, dat mensen in de optocht onherkenbaar zijn. Zij zijn het symbool van de zondaar.

SEMANA SANTA

"Hoe komt het dat de kerk eeuwenlang mensen belast met zonde en schuld in plaats van aan te haken bij hun goedheid, warmte en vriendschap?" vraag ik me af tijdens het lopen.

De Semana Santa is vol symbolen van zwart, zonde en zondaars.

Ik zie in de steden indrukwekkende kostbare kerken. Onder het lopen vormt zich bij mij steeds meer de gedachte, dat de kerk zich de macht heeft toegeëigend om mensen te bevrijden van zonden, na ze eerst ermee belast te hebben. Ik leg een parallel naar onze machtige psychiatrie (ondanks de vele goede dingen) en andere doorgeschoten deskundigen. Zij zien de kwaal en benoemen het, maar alleen zij claimen de gave te bezitten om te bevrijden, verlossen. Ook de pelgrimstocht is een vorm van boete doen voor zonden.

Ik beleef dat niet zo. Het is voor mij een zwerftocht, een luchtig avontuur, een kennismaking met Spanje, het volk, de natuur.

De volgende dag wandel ik door het dorpje Mairena de Alcor. Ik zoek een plekje in het parkje.

Een man naast me op de bank legt uit waar ik het best kan eten. Elke leeftijdsgroep beschikt over speciale informatie. Kinderen van ca 14 jaar kennen de internetcafe's, waar ze hun geld aan internetspelletjes uitgeven; een halve euro per 15 min.

Mijn zwerversbestaan ervaar ik nu al als licht en gemakkelijk. Een verrassende onzekerheid, waarbij alles zich op het laatst als vanzelf regelt. Ik ontmoet onderweg veel aardige mensen.

Langs de kant van de weg, in de schaduw van een gebouwtje zitten Willie, zijn vrouw en 2 honden. Hun gezicht heeft een donkerbruine buitenkleur. Ze zien er uit als haveloze zwervers.

Willie komt naar me toe en spreekt me aan. Ik ben eerst op m'n hoede. Hij komt uit Gent; zijn vrouw uit Baskenland. Ze bezitten een huisje in de Extramadura. Ik voel me snel vertrouwd met Willie en bewonder hun zorgeloze wijze van leven.

Zij lopen naar Cordoba en daarna in noordelijke richting. Als ze horen, dat ik door de Extramadura ga lopen, bieden ze mij hun huisje aan. Willie waarschuwt voor Sevilla waar tijdens de Semana Santa zigeuners op roof uit zouden zijn. Door de ontmoeting met Willie realiseer ik me, dat ik aanvankelijk mensen beoordeel op hun uiterlijk.

De sfeer van de Semanta Santa doordrenkt het dagelijks leven in Andalusië.

In elk cafe wordt op TV de processie in Sevilla getoond. Overal klinkt de strakke trommelslag met het klaaglijk oosters bazuingeschal. In de straten hangen posters met een afbeelding van een schreiende Maria.

Laat in de ochtend vertrek ik van Carmona naar El Visor del Alcor. Er is geen duidelijke wandelroute.

Daarom loop ik over de asfaltweg . Er ontstaat een ontspannen wandelritme. Ik kan dit lang volhouden, maar blijf toch op m'n hoede voor overbelasting. Mijn lichaam lijkt taaier te worden.

Onderweg zing ik vaak. Ik voel me lekker, maar wil ook mijn stem laten klinken. Door de stok is er een ritme van: " tik-stap-stap-stap." Soms ben ik zo in gedachten, dat ik over mijn stok struikel. Elke dag begint voor mij een nieuw verhaal. Tijdens het lopen heb ik alle tijd om te denken Ik heb voortdurend veel gezelschap van thuis in mijn hoofd.

Ik loop verder naar Mairena del Alcor. In een bar moet ik wachten op het dagmenu. Om 2 uur wordt het geserveerd. Het dochttertje van 6 jaar maakt haar huiswerk, terwijl ik naast haar mijn verslagje schrijf. Haar ouders runnen de bar, waardoor ook de kinderen in dezelfde ruimte opgroeien. Het kind probeert ijverig globaal woordjes te schrijven.

De bar loopt vol met werklui,die willen eten. Ze zijn benieuwd naar mijn verhaal. Een pelgrim met rugzak buiten de vaste pelgrimsroutes is ongewoon. Ieder om me heen luistert mee. Men waarschuwt voor het risico van de Barrio Blanco, een buitenwijk van Sevilla waar ik doorheen moet lopen. Het is berucht vanwege de hoge criminaliteit.

Uiteindelijk regelen enkele mannen dat ik met vrachtautochauffeur Juan meerijs. Juan, achter me aan de bar, mengde zich ook in het gesprek. Na een lift van 16 km met de truck neem ik ontroerd afscheid van Juan en beloof voor hem een kaars op te steken in Santiago.

Tot nu toe overal zoveel goedheid ontmoet...

Elke dag wanneer ik onderweg ben is er een moment waarop ik het gevoel heb dat ik iets heb vergeten, Vandaag is het echt zover; ik heb mijn stok in de bar laten staan!

START RUTA DE LA PLATA

Pal langs de vangrail loop ik over een drukke verkeersweg naar het centrum van Sevilla.

In een buitenwijk vraag ik bij een terrasje voor een bar de weg aan enkele borrelende Spanjaarden.

Op mijn vraag hoe ik naar het Centrum kan lopen, ontstaat enige hilariteit.

Mijn vraag was absurd. Ik moest gewoon de bus nemen. Toen ik hun daarop over mijn tocht vertelde, vond men het idee wel leuk , maar het bleef toch nog raar.

Ik word onthaald op enkele drankjes. Families vertrekken met volgepakte auto's om de vrije dagen tijdens de Semana Santa door te brengen aan het strand bij Cadiz.De weg gaat over in een brede boulevard met chique winkels.

Bij het warenhuis Cortez Inglez koop ik een nieuwe stok. Ik voel me niet op mijn gemak in deze grote stad. Het is er gejaagd, mensen zwermen heen en weer.

In het centrum wringt een mensenstroom zich door de smalle straten. Alle pensions zijn bezet. In het park tussen de rivier en de kathedraal bekijk ik vanaf een bank de drukte. Ik ontdek een grote scheur in mijn broek. "Sporttape plakt alles", was de tip van Herman uit Bunnik en na

wat onhandig gefrommel in mijn broek en een lap aan de buitenkant is de broek weer kijkdicht.

Een Schotse jongen heeft honger en vraagt om eten. Hij is de avond ervoor aangevallen door een bende. Hij liep een steekwond op aan zijn schouder en werd beroofd. Ik geef hem wat van mijn noodvoorraad. In het oude stadscentrum lopen mensen met rode, witte en zwarte puntmutsen rond. Sommigen lopen op hun blote voeten. Het centrum ziet er mooi uit. Rond de kathedraal is de weg afgezet.

Er zijn veel toeschouwers die de optocht willen zien. Mensen in zwarte pijen met een kruis over hun schouder lopen in een lange rij de kathedraal binnen.

Ik loop door, het is bijna donker. Ik voel me niet op mijn gemak in deze surrealistische sfeer. Via de brug over het Canal de Alfonso verlaat ik de koortsige binnenstad.

Ik loop samen met een man op en spreek hem aan. Hij helpt me en zoekt een pension. We vangen overal bot. De onbekende man biedt aan om me naar Camas, een voorstadje van Sevilla, te rijden.

Daar krijg ik in een Hostal een kamer voor 18 euro. Wanneer ik de prijs probeer te drukken, zegt de goedlachse Pepino achter de bar, dat de volgende dag de prijzen verdubbelen. Ik ben opgelucht dat ik nog net op het nippertje Sevilla heb kunnen ontvluchten.

De volgende dag voel ik me weer ontspannen. Gisteren heb ik erg lang gelopen. Ik zing weer volop tijdens het lopen.

Ik vergeet soms te stoppen doordat het lopen automatisch gaat.

In Camas zie ik de eerste gele pijlen. Het zijn de bekende vaste bakens van de pelgrimsroute. Het schema met overnachtingsmogelijkheden van Joop en Herman, die deze route eerder gelopen hebben, is handig.

Zodra ik kan koop ik onderweg grote sinaasappels en appels. De muesli met melkpoeder en stukjes appel is mijn standaardontbijt. Ik heb niet echt honger.

Voorbij het industrieterrein van Camas wordt het rustiger. Vanaf Cordoba tot Sevilla kon ik mijn eigen route bepalen; nu dicteren de gele pijlen en mijn aantekeningen de route.

In het dorp Guillena is men in de kerk bezig met het versieren van de draagconstructies voor de volgende avond.

De zijgedeelten van de kerk zijn vrijgemaakt voor deze draagaltaren. Het ziet er prachtig uit.

Ik loop het politiebureau binnen om onderdak te vragen. De agent stuurt me naar de kleedkamer van de sportclub van Guillena. De politie komt met de jeep achter me aan en maakt de sportlokatie open. De jongetjes die over het hek geklommen zijn om te voetballen worden vriendelijk weggestuurd.

Na een stevige maaltijd en een halve fles tinta bij hostel Frances schommel ik licht beneveld naar bed. Na een ontnevelingsdutje ga ik naar de kerk.

De kerkdienst is indrukwekkend. Het raakt me. De Spaanse kerkliederen klinken warm en melodieus door de kerk. La Paz, de vredeswens ontroert me. Als opvallende vreemdeling in korte broek tussen deze kerkgangers in keurige kleding, voel ik me welkom

DE MIS

Zodra er een gelegenheid is, bezoek ik de kerk om de mis bij te wonen. Regelmatig raak ik ontroerd door de sfeer, maar vooral door de zang. Tijdens de mis zetten enkele stemmen een lied in, waarna klanken als een warme bries door de ruimte golft. De Spaanse woorden, de dorpelingen in hun mooiste kleren, de draag-altaren in de zijbeuken en het prachtig versierde altaar; het maakt op mij een diepe indruk. Ik voel me opgenomen in deze schoonheid, ondanks mijn ongewassen gescheurde kleding. Het moment van La Paz (de vrede) beleef ik als een welkom in de dorpsgemeenschap. Er is veel te zien in de kerkgebouwen. Soms zijn het ware musea. Altaren vol goud met gedraaide zuilen en kleurrijke tableaux. Maria heeft vaak een centrale plaats. Gezichten van beelden hebben vaak een levensechte, soms wat theatrale, uitdrukking.

Terug op de sportlocatie blijken er nog twee fietsende pelgrims te zijn gearriveerd; Raphael en Luis.

Een Spaanse leraar sociologie en een ambtenaar voor drugsbestrijding. Zij benutten hun vrije dagen tijdens de Semana Santa om een stuk van de Pelgrimsroute af te leggen.

Er blijken veel meer Spanjaarden te zijn die dit doen. Met z'n drieën schikken we ons. Ze zijn dezelfde middag gestart in Sevilla. We verdelen de beperkte ruimte in de kleedkamer.

's Nachts speelt een orkestje van snurkers, waarbij Rafael door het klapperen van zijn tanden het ritme aangeeft.

De volgende ochtend loop ik tussen sinaasappelbomen vol witte trosjes bloemen. Op andere velden worden jonge katoenplantjes beschermd door plastic stroken. De stroken glinsteren, waardoor het van veraf lijkt alsof er een zilvermeer ligt. Er groeien olijfbomen. Ik zie bijna geen mensen.

Mijn emotionele reactie de vorige dag in de kerk ebt nog na. Het verbaast me. Het golft onverwacht door me heen. Het voelt fijn maar ook onwennig, wanneer ik de regie over mezelf kwijt ben.

Mensen vragen of ik een Peregrino voor Compostella ben. Ze reageren dan verheugd.

Het wandelen lijkt voor de meeste Spanjaarden een absurde bezigheid. Voor de meeste Spanjaarden is het een noodzakelijk kwaad. Er zit jammer genoeg niets anders op als je geen geld genoeg hebt om een motor of auto te kopen.

Rafael en Luis passeren mij op hun mountainbikes. Over 9 dagen moeten zij in Astorga zijn om de trein naar huis te halen. Volgens hen is er ook een echtpaar vertrokken om naar Compostela te lopen. (Huberta en Arno) Er is pas een nieuw boek over de Ruta de la Plata (okt.2001) uitgekomen met prima recente info. Het is verkrijgbaar in Sevilla .Helaas het is te laat voor mij om het nog te kopen.

De wandelroute naar Castilblanco de Arroyos is erg mooi, heuvelachtig en loopt over particuliere gronden. Bloemen komen overal te voorschijn. Hekken moeten onderweg geopend en gesloten worden.

Ik ontmoet Manuel en zijn vrouw Carmina uit Sevilla. Manuel werkt in de vliegtuigindustrie. Zij lopen al 4 dagen. Carmina heeft last van blaren maar strompelt dapper door. Mijn EHBO doos komt van pas.

Onderweg lopen we door weiden met stieren, geiten en koeien. De beesten slaan verschrikt op de vlucht wanneer ze me zien.

Mijn Spaans lukt langzaam beter. Spanjaarden die ik ontmoet zijn heel bereidwillig na mijn timide: "Hablo un poco Espanol... "

De Alberge in Castilblanco is geweldig; ruim, schoon ; van alle gemakken voorzien.

Was ik thuis nog bang om tijdens mijn tocht eenzaam te zijn??

Eerst komen Jesus en Angel uit Bilbao binnenstuiven. Zij gaan met de bus naar een ander onderkomen.

Even later staat in de deuropening een gezinnetje, man, vrouw en dochter. Ze worden

binnengeloodst door een behulpzame aangeschoten "lokaal". Het gezinnetje vertrekt snel, maar het drankorgel blijft achter tegen me staan lullen.

Overdag zwerf ik door het dorpje met witte lieve huizen, het merendeel met een dakterras. Door openstaande deuren zie ik binnen fraai betegelde patio's en gangetjes. De tegels zijn tijdloos en gaan even lang mee als het huis .

Op deze Goede Vrijdag bezoek ik de kerk. Ook hier staan alleen banken in het middenpad.

Opzij in de kerk staan de draagaltaren, met Maria en Jezus, veel zilver en bloemen.

Het gezang klinkt niet zo melodieus als in Guillena. Naast de rauwe zang slingert de priester enkele keren het woord "muerte" door de kerk. Een woord met daarin de klank van afkeer en begeerte met de pastoor als dader.

In het dorpje zoek ik een eetgelegenheid. In de straatjes ontmoet ik meer hongerige pelgrims.

We vormen een gezelschap op zoek naar een lekkere hap.

Rond half negen zitten we met z'n vijven aan tafel; moeder Marie-Jose, vader Mirel, dochter Irene en Antonio, de advocaat.

Maria is "Soester"(verpleegster). Ze heeft haar beroep opgezocht in mijn woordenboekje.

Irene, 15 jaar, zit op school en kan bij mij haar Frans oefenen. De conversatie in het Spaans lukt met de wijn erbij perfect. Samen met Antonio, de gevulde advocaat in kort sportbroekje en T-shirt, lopen we terug naar de Alberge. De volgende ochtend vraagt Antonio of hij 's nachts gesnurkt heeft. Ik pak mijn tuinslangtrompet en geef een loei om zijn gesnurk te demonstreren. Onze advocaat ligt in een deuk. We zijn met ons tweetjes in het lokaal en zitten beiden rustig op de rand van het bed . Ik vertel Antonio dat ik me gelukkig voel. Tegelijkertijd overvalt me een emotionele golf.

Beneden in het trapportaal slaapt een vader met 2 kinderen. Ze leggen de Camino per fiets af. Ze kwamen de vorige avond laat aan. De vader maakte ons wakker en vroeg slaapmatjes te leen.

Voor mijn vertrek haal ik mijn slaapmatje terug en verhuis het jongetje naar mijn bed.

Wanneer ik zachtjes wil weggaan verschijnt een tenger slaperig kopje vanuit de slaapzak en fluistert: "buen camino."

Alleen ga ik op weg naar Almaden de la Plata. "Goedemorgen muilezels, dag schapen....", alleen de stieren zetten het op een lopen wanneer ze mij al in de verte zien aankomen.

In de dorpjes staan op de kerktorens ooievaarsnesten. De langpoten staan onbeweeglijk hoog boven op hun smalle uitkijkposten en turen langs hun snavel naar beneden de straatjes van het dorp in.

Ook de volgende dag is het prima weer om te lopen. Nog steeds wandel ik door een heuvelachtig landschap.

Ik zit op de grond tegen een hek wanneer Soester, Irene en Mirel langskomen. Ook wandelen even later Manuel, de vliegtuigmonteur en Carmina voorbij. Carmina sleept met haar voet. Ze heeft duidelijk pijn, maar probeert dapper door te zetten.

Ik sluit mij bij hen aan. Het zijn hele aardige mensen en bovendien weten zij een mooie route. We komen door een prachtig natuurgebied met bomen, beekjes en waterpartijen, uitbundig versierd door de uitbottende knoppen. Tussen de middag eten we bij een watervalletje.. Ik krijg van Manuel een bocadillo con chorizo y queso. (Worst van hertenvlees en geitenkaas}. Heerlijk!

Even later komen de mountainbikers langs, de vader met de twee jongens, die ook in de Albergue slapen. Ze stoppen om een lekke band te plakken. De man spreekt goed Engels en vertelt dat de meeste Spanjaarden het verhaal van Jacobus en de beenderen niet erg serieus nemen. Er speelde voor Noord-Spanje een politiek motief om de bedevaart te promoten . Ook vertelt hij dat Santiago tijdens de Spaanse Burgeroorlog een minder fraaie rol heeft gespeeld, wat nu wordt doodgezwegen.

De Spaanse pelgrims hebben een voorkeur om in de lenteperiode de Ruta de la Plata te lopen.

Het weer is in die tijd redelijk. Ook planten en dieren worden wakker en brengen nieuw leven. We vervolgen onze route door het mooie natuurgebied. Voor we in Almaden de la Plata komen moeten we een heuvel over. Een pittige klim; recht tegen een steile helling omhoog. In Almaden staat een grote refugio, 6 euro. Manuel en zijn vrouw nemen afscheid. Carmina is helemaal stukgelopen.

In het kleine wit dorp gaat de ene helft van de bewoners naar het stierenvechten. De andere helft kijkt in een van de vele bars naar het voetballen op het TV scherm.

Mijn boodschappen haal ik in een winkel, waar alles door elkaar staat, maar wel veel te koop is. Tegen het plafond hangen gerookte hammen.

Veel later komt Antonio aanzeulen met gehavende voeten.

In de nieuwe refugio overnacht een groep Baskische pelgrims, die per bus dagelijks naar een startplaats gebracht worden. Een trotse, stralende man met platte alpino begroet me uitbundig. Er zijn meer mensen, die ik eerder heb ontmoet. Mijn naam boven op mijn pet is voor ieder een gemakkelijk geheugensteuntje. Ik slaap boven op een stapelbed. Beneden me ligt Mirel, en naast ons Marie-Jose en Irene.

ANTONIO

's Ochtends vroeg Tussen de rijen stapelbedden zit Antonio, advocaat, op de rand van het benedenbed. Zijn blanke vlezige buik hangt welvarend over de rand van zijn slipje. Antonio zit er verslagen bij. Hij prevelt een stroom van vriendelijke grommende klanken in mijn richting. Hij tilt zijn voeten op om te tonen wat er aan schort. Aan de voorkant van de voetzolen onder de bal, lijkt het of er een veldslag heeft gewoed. Het ziet er ernstig gehavend uit. Camino-finito. Vandaag met de bus terug naar huis. In de omlijsting van zijn bed heeft Antonio beide armen omhoog; een hulpeloos triest gebaar van wanhoop, onschuld en overgave. Ik heb met hem te doen.

EXTRAMADURA

Volgende dag Paaszondag sta ik vroeg op. Marie-Jose stelt voor om samen met hen te lopen naar Monesterio. Bij het vertrek speelt de vrolijke Bask mondharmonica voor de bus met Basken, die op het punt staat te vertrekken. Alle Basken juichen "OLÉ".

Ik neem de mondharmonica over. Na mijn deuntje herhaalt het gejuich zich.

Daarna gaan we op pad, het gezin uit Zaragossa en ik. We lopen door de heuvels begroeid met bomen en struikgewas, waartussen kudde geiten, schapen of varkens hun voedsel zoeken. Er zijn geen wegen.

We lopen door uitgestrekte landerijen, waar geen mens te bekennen is. Meestal bewaken 2 grote honden de loslopende schaapskudde. De eerste confrontatie voelt dreigend.

Een zwarte hond blijft voor ons staan, terwijl de andere hond rustig voor een veilige aftocht kiest. De hond laat met opgetrokken lippen zijn tanden zien en blaft hevig.

Mirel en Soester vermijden de hond aan te kijken en gaan rond Irene staan. Ik voel dat ik nu moet doorlopen, omdat anders de hond door zijn imponeergedrag terrein gaat veroveren. Ik loop door met mijn stok richting hond. Dan komt ook het Spaanse gezin in beweging. We lopen door, terwijl de hond blaffend maar op veilige afstand ons volgt.

Een prachtige tocht en lekker weer. Soms zijn er stukken waarbij we op onze tanden moeten bijten. Uiteindelijk leggen we een traject van 40 km af. Marie-Jose loopt naast me en struikelt onverwachts. Ze heeft een behoorlijke wond op haar knie maar Soester is niet flauw.

Waarschijnlijk komt het door moeheid.

FLECHA'S (GELE PIJLEN)

Het Spaanse gezin uit Zaragossa heeft een speciaal zintuig voor de gele pijlen. Tijdens het lopen in een vast ritme, ontstaat een dromerige toestand, waarbij de grens van binnen en buiten, denken en zien, vervaagt. Daardoor ontgaan de pijlen mij vaak. Meestal loopt Irene, de 15-jarige dochter voorop. Zij heeft de bakens onmiddellijk op haar radar.

Toch is de route geweldig mooi. We verlaten de regio Andalusië en komen in de Extramadura. Ongeveer 4 km voor Monesterio vragen we bij een alleenstaand huisje langs de weg om water. Men bewaart het bronwater in stenen kruiken. In de kleine koele en donkere huiskamer zijn alle muren van de vloer tot aan het plafond behangen met foto's. Het zoontje Zacha probeert mijn rugzak op te tillen. Het kost hem veel moeite. Zacha kijkt me bewonderend aan. Hij vindt dat ik wel erg sterk moet zijn.

Verderop langs de weg ontmoet ik een Amsterdammer. Hij zoekt een stille plek voor zijn tentje. Hij wil de drukte van het stadje vermijden.

Marie-Jose, de gewonde Soester, is doodmoe en wil zo snel mogelijk onderdak hebben. Ik ben ook stuk. In Monesterio halen we bij een bar de sleutel van het Rode Kruisgebouw. Zo'n geweldige gastvrijheid en vertrouwen is nieuw voor mij. Eerst douchen en kleren wassen. Daarna kijken we waar we kunnen eten.

Marie-Jose gaat voor haar wond naar de eerste hulp.

Het landschap stijgt steeds meer. We zijn begonnen in Sevilla op zeeniveau en zitten nu op 760 meter. Zodra de zon verdwijnt wordt het koud. Ik zit alweer te snotteren.

's Avonds eten we heerlijk. De wijn wordt gemengd met Casera (Gazeuse) Ik vertel de familie, dat ik hen zo warm en hartelijk vind. Mirel en Marie-Jose antwoorden dat dit aan mij ligt. Ze vinden het fijn als ik deze tocht met hen verder optrek.

In het Rode Kruisgebouw slapen we in stapelbedden. In de garage staat een oude ambulance. De natte kleding droogt niet bij deze kou. We vinden een elektrisch kacheltje waarbij we onze kleren kunnen drogen.

RUTA DE LA PLATA

WEEK 3 1 april- 8 april

Route / overnachting:

Monesterio - Fuente de Cantos (albergue) - Zafra (hostal) - Dehana Villagorde (tent) - Torremegia (hostal) - Merida (hostal) - Alcuescar (klooster) - Valdesalor (parochiezaal)

De volgende dag lopen we door de Sierra's; lange heuvels met af en toe een huisje. Geen mens te zien, soms enkele kuddes beesten als koeien, schapen, geiten en varkens. In Fuente de Cantos's zoeken we het gemeentehuis. Alle deuren zijn open in de Ayuntamiento, we kunnen de hele dorpsadministratie bekijken, maar verder is er geen teken van leven.

's Avonds eten we bij een restaurant El Gato.

De ober prijst als een befaamd acteur het koningsmaal aan: soep, biefstuk, frites en flan na. Mirel en ik drinken weer samen een fles wijn. Een salade wordt op een grote schaal opgediend, waar we met zijn vieren er gezellig van eten. Afpakken en happen. Een gezellig maal, voor 7 euro. We hebben onderdak bij de Burgerwacht van het plaatsje. Tegenover onze kamer huist de onderwijzeres van de kleuterschool. Ik maak kennis met haar. Op haar kamer drink ik samen met haar thee en we praten gezellig. Soms heb ik het woordenboek nodig. Zodra we praten over onderwijszaken blijken mijn standaardwoorden niet toereikend. Het Spaanse gezin slaapt keurig in pyama.

Mirel leest op de rand van het bed een kleine uitgave van het Nieuwe Testament. Hij heeft ook de uitstraling van een priester; zacht, ingetogen, hulpvaardig, geremd. Elke ochtend poetst hij zorgvuldig zijn schoenen. Marie-Jose is feller. Zij bewaakt dat Mirel het hoofd van het gezin blijft. Mirel en Irene houden echter voortdurend rekening met de goedkeuring van moeders.

Nu ik ingeburgerd ben kan ze het ook resoluut oneens met me zijn.

Jouw Geschiedenis

Het Zaragossa-gezin is geïnteresseerd in de geschiedenis van gebouwen enz.

Marie-Jose vind dat ook ik daar meer van zou moeten weten. Ze motiveert dit met: "Het is onze geschiedenis, dus ook jouw geschiedenis."

Ik ben het niet met haar eens en antwoord haar dat de geschiedenis in gebouwen en boeken vooral de geschiedenis van machthebbers is en niet van het volk.

Ze pakt fijntjes terug op mijn zwakke plek en zegt : "Terie jouw 3 maanden lopen is niet jouw geschiedenis ! Jouw geschiedenis begint weer straks als je thuiskomt."

Tijdens het wandelen kan ik daar dan weer over nadenken.

Elke dag gaat Marie-Jose naar een dokter voor haar beenwond. Het geneest goed maar het is een blijvend aandenken aan deze tocht. 's Avonds onder het eten praten we over de conflicten en de vele slachtoffers op onze wereld. Marie-Jose onderscheidt daders en slachtoffers duidelijk van elkaar, als de goeden en de kwaden.

Ik denk hier anders over, maar mijn gebrekkige beheersing van de Spaanse taal is een belemmering om het haar voldoende duidelijk te kunnen maken.

Elke ochtend volgt hetzelfde programma. Wassen en aankleden; dan efficiënt de rugzak inpakken.

De weersvoorspellingen zijn slecht, dus poncho dicht bij de hand.

Om 15.00 uur bereiken we Villafranco de los Barros. Het Hostal bestaat niet meer, terwijl er volgend jaar een nieuwe Albergue komt. In de lobby van het hotel doet Mirel de onderhandelingen. Ik heb er niet zo'n vertrouwen in en vraag wat het mij kost. De uitkomst is 40 Euro voor een nacht. Resoluut wijs ik dit af. Afscheid van de familie, misschien tot morgen. Voor mij zit er niets anders op dan door te lopen en onderweg een plekje zoeken waar ik mijn tentje kan opzetten.

Na Villafranca loop ik uren door een kaal landschap met stompjes van nauwelijks begroeide wijnstokken. In mijn fantasie maak ik van het veld met eindeloze rijen zwarte stompjes een begraafplaats van al de wijndrinkers die omgekomen zijn op het slagveld van hun drankzucht. De koude gure wind heeft vrij spel, waardoor ik met de poncho vaak tegen de wind hang. In de verte zie ik imposante nieuwe regenwolken komen aandrijven.

Een geschikte plek om mijn tentje op te zetten vind ik niet. Er is nergens een beschutte plek. Ik loop door tot aan een pueblo (enkele huizen bij elkaar). Op mijn fluitsignaal volgt alleen het geblaf van honden. Geen mens te bekennen. Boven een heuvel hangt een rookpluim. Doodmoe sjok ik erheen. Ook hier wordt ik na mijn fluiten ingesloten door blaffende honden. Tussen de verspreide sloopauto's door komen ze tevoorschijn. Ze blijven gelukkig veilig op afstand buiten het bereik van mijn stok.

Ook hier is niemand. Het is blijkbaar een houtskoolbranderij, met verspreid over het terrein, oude auto's, vrachtwagens bulldozers en meer oud ijzer.

Ik besluit de nacht door te brengen dicht bij de sloperij in een tochtig hokje op een wijngaard. In het donker hoor ik het geluid van een auto. Het is de eigenaar van de sloperij. Ik mag van hem overal de tent opzetten. Hij brengt me even later water en wijst in het donker naar een plek, waar een gekantelde silo ligt. Met dit slechte weer zou ik misschien in die open silo kunnen slapen.

Ik trek in de silo en hoop dat ik het droog hou. In elk geval houd ik alles bij de hand voor een eventuele evacuatie.

Zes uur na mijn vertrek vanaf het hotel lig ik eindelijk helemaal weggestopt in mijn slaapzak in de silo. Ik kijk over uitgestrekte vlaktes met korte wijnstokken in lange rechte rijen.

Ver weg aan de horizon zijn de contouren van bergen zichtbaar. Daarboven drijven wolken in allerlei tinten, zelfs met enkele roze vlagen.

's Nachts krijg ik als troost een mooie sterrenhemel. De koude wind houdt aan. Mijn slaapzak is helemaal gesloten op een spleetje van 1 cm na om te ademen.

De hele nacht sluipt een blaffende hond om me heen. Het is als een junglefilm met hyena's die hun prooi besluipen.

De eerste confrontatie is benauwd. Ik kan me nauwelijks verroeren, omdat ik mezelf heb opgesloten in de slaapzak. Ik heb een troostrijke gedachte, namelijk: "De hond weet ook niet, dat ik er niet uit kan."

Bij de volgende toenadering ben ik beter voorbereid. Ik heb de stok bij de hand en een flinke kei.

Het is niet meer zo angstig, omdat het beest enige afstand houdt. Tegen de ochtend wordt het lichter en kan ik de schaduw van het dier door de struiken zien bewegen.

Na het drogen van de spullen, die door condens vochtig zijn geworden, loop ik over lange rechte grintpaden in de richting van de bergen. Ik hoop mijn Spaanse familie weer tegen te komen.

Ondanks mijn snotterige verkoudheid voel ik me lekker gezond. Ik ervaar mijn tocht als een fijne manier van leven. Hier word ik niet geleefd door krant, t.v., etc.

Met blote voeten sop ik door de vette klei in een beek voor ik de Calzada Romana (Romeinse weg) naar Torremegia binnenschrijd.

Mijn smerige schoenen laten vieze vegen achter op de marmeren vloer van het gemeentehuis. Ik moet naar boven om een stempel in mijn pelgrimspas te halen.

Erna drink ik koffie in de soos voor de gepensioneerden. Ik hoor tegenwoordig ook thuis in die groep. Al snel zit ik aan een tafel met mijn Spaanse lotgenoten. Ik bestel koffie maar krijg ondertussen ook verschillende soorten wijn aangeboden.

Mijn buurman heeft een niet te stoppen blafhoest. Hij neemt een flinke haal uit de pot Vick's, die ik uit mijn rugzak haal. De smerige vinger wordt diep in het neusgat gestopt, terwijl alle aanwezigen ademloos toekijken. Als daarna het geblaf blijkt te zijn gestopt, begint een vrolijk luid gelach.

De genezing wordt gevierd met een solo op het trompetmondstuk en ook hier volgt een : "olé!".

Het is allemaal gezellig, warm en vertrouwd. Tapas wordt gehaald. Iemand biedt mij aan om bij hem thuis te komen slapen.

Hogar del Pensionistas

Bijna elk dorpje heeft een ontmoetingsruimte/bar voor ouderen. Ik ga er graag binnen met de mededeling, dat ik ook Pensionista ben. Er volgt altijd een gezellige babbel. Meestal is er wel een oudje, die goedaardig begint te zieken, waar ik graag op inga. Men is benieuwd naar mijn tocht en men uit vaak bewondering. Men heeft vragen over Nederland.

Vaak kan men Nederland niet plaatsen, welke taal, gebruikt men de Euro. Regelmatig ontmoet ik Spanjaarden, die als gastarbeider gewerkt hebben in Duitsland, Zwitserland of Frankrijk. Vaak vindt men het leuk om te kunnen laten horen dat men de taal van het vroegere gastland kan spreken.

Na de soos ga ik op het dorpsplein op een bank liggen. Met mijn rug tegen mijn rugzak neem ik alle tijd voor een siësta. Even wachten, misschien komt het gezin uit Zaragossa ook hier langs.

Terwijl ik met enkele kinderen praat, hoor ik mijn naam roepen. De familie is gearriveerd. In In Torremegia vinden we een hostel voor 15 euro.

Mirel en ik slapen in dezelfde kamer. Marie-Jose is minder spraakzaam. Ze heeft veel geduld met haar zachte Mirel. Naar mij reageert ze pittiger. Ze waakt ervoor, dat de bestaande opvattingen binnen het gezin niet wankelen.

Beide ouders nemen tijdens het wandelen Irene tussen zich in en geven haar wijze levenslessen

In Merida nemen we een hostel voor 18 Euro. De volgende dag moet het gezin weer naar huis. De vakantie is voorbij.

Ik vind het weer fijn om alleen verder te gaan. Ik heb me de eerste dagen gastvrij opgenomen gevoeld in hun gezin. De in mijn ogen krampachtige harmonie begint mij na een poosje te benauwen.

De afgelopen dagen kon ik hen zorgeloos volgen Zij zetten de koers uit en zagen meestal het eerst de gele pijlen.

Terwijl het gezin richting station loopt, ga ik Merida bekijken.

Mirel

Ingetogen, dromerig, gevend, zacht als een religieus. Tijdens het wandelen bijna altijd in gedachten verzonken; ik vermoed dat hij dan bidt.

Hij loopt meestal alleen. Mirel is bibliothecaris. Hij legt regelmatig aan zijn dochter Irene heel geduldig dingen uit. Noch Irene, noch Marie-Jose steken de draak met hem of geven hem kritiek. Bij het bestellen van eten of informeren naar slaapgelegenheid blijft hij vaak afwachting wat hulpeloos staan tot men hem opmerkt. Telkens als ik dan zaken wil regelen, springt Marie-Jose in en bewaakt dat ik de leiding niet overneem. Het gezin heeft de eerste keer de Camino Frances gelopen toen Irene 10 was. Daarna nog een keer.

In mijn ogen is Irene zeer volgzzaam en heeft Marie Jose de onzichtbare leiding.

Schoolmeisjes in kleine groepjes praten heftig met elkaar. Ieder wil bij de gesprekken blijven. Daardoor beslaan ze de breedte van het trottoir. De meisjes dragen allen dezelfde schoolkleding; een schots rokje met een wit bloesje en een blauw vestje.

Het Plaza Espana is het grote centrale plein. Rond het plein staan mooie gebouwen. Langs de rivier zijn enkele Romeinse ruïnes.

Zoals in bijna elke grote Spaanse stad wurmt ook hier het autoverkeer zich door de smalle straten. Ook hier voel ik weerzin tegen de drukke grauwheid van deze stad. De dorpjes zijn knusser; er is meer eigenheid en meer rust. Men heeft er meer tijd voor elkaar. Ik me voel me er welkom en thuis.

Vandaag regent het de hele dag, waardoor zelfs de palmbomen op treurwilgen lijken. Ik verlaat Merida en vind het weer prettig om alleen te lopen. Uren wandelen zonder iemand tegen te komen door een groen duinachtig landschap. Duizenden bloemetjes in allerlei vormen en kleuren. Het regent en er verschijnt een zonnetje achter de wolken. Een kudde zwarte runderen heeft gezelschap van zilverreigers. Wanneer ik dichterbij kom, slaan allen op de vlucht. Vogels fluiten met muzikale rollers: eenzaam zweven de roofvogels; een sfeer van panorama Mesdag.

In een dorpje stop ik voor een praatje met een Spanjaard, wiens familie in het dorp woont, maar zelf in Fontainebleau werkt. De man heeft een halve dag ervoor een Nederlands echtpaar gesignaleerd.

Warm gemis

In een heel klein dorpje klop ik aan bij een bouwvallige Albergue. Er is niemand, dus klop ik aan bij de burens. Een jonge vrouw in nachtkleding, haren verward, gezicht nog blozend warm van de slaap doet open. Dit beeld blijft die dag terugkomen. Ik denk aan het wakker worden thuis, wanneer we tegen elkaar kruipen en elkaars warmte voelen.

Soms zing ik tijdens het lopen. Ik voel me vrolijk en gelukkig. 's Ochtends heb ik gamaschen aan vanwege de dreigende buien. Na de eetpauze doe ik ze af. Wanneer ik later over een hoogvlakte loop, komt er een zwarte lucht aandrijven. De wind slaat niet onder de poncho, door de sluiting beneden.

Een hevige onweersbui barst los. Na de stortbui volgt langdurig het gekletter van hagelstenen. Ik probeer mezelf klein te maken in een greppel. Volgens het boekje zou dat veilig zijn. Een stortbui volgt met een hagelbui die blijft voortduren.

Na deze lange tocht kom ik moe en kletsnat aan in het klooster van de broeders "Esclavos de Maria y de los Pobres".

Een klein broedertje ontvangt me heel vriendelijk en brengt me naar een slaapkamertje helemaal op de zolder.

Het is een grote ruimte met aan de zijkant slaapkamers.

Luis, onze Bask van vorige week met de mondharmonica in Almaden de la Plata, is er ook.

Hij stelt mij voor aan Bert en Margaret. Zij waren in het vorige dorp gesignaleerd. In hun slaapzak proberen ze bij te komen van vermoeidheid, kou en nattigheid. Op zolder ligt overal kleding vergeefs te drogen. Het is er tamelijk fris.

Na een heerlijk warm bad kletsen we met elkaar tot het tijd is om te eten.

Luis, 64 jaar uit Bilbao, heeft toestemming van zijn vrouw om elke keer voor een periode van 18 dagen op stap te zijn. Twee keer heeft hij de Camino Frances gelopen, 1 keer naar Lourdes en nu de Ruta de la Plata en volgend jaar naar Rome.

Bert, Nederlander en Margaret, Engelse wonen in Frankrijk. Het klikt prima tussen ons. Luis en ik gaan naar de Kapel. Intiem, emotioneel.

Jonge broeders zingen op een gedragen toon in de sfeervolle ruimte. Het licht is gedimd. Voor bij het altaar staat een rijk uitgedost Mariabeeld. De sfeer van het klooster, de zang, de echtheid en de warmte, maken op mij een diepe indruk.

De volgende ochtend ontbijten we na de mis in een aparte gastenkamer. 's Ochtends vroeg klinkt het sonore gezang van de broeders in de kapel door de gangen van het klooster.

We verlaten gezamenlijk het klooster.

HET KLOOSTER VAN ALCUESCAR

Een vriendelijk wit klooster met een kleurrijke tuin met bloemen en statige palmbomen. Ik word gastvrij ontvangen door een broeder. Omdat ik koud en nat ben, brengt hij me gelijk naar de zolder, waar de slaapkamers voor de gasten zijn. De broeder is zo klein van stuk, dat hij moet kantelen om de volgende traptree te kunnen halen. Het witte klooster ziet er vriendelijk uit; ook de gangen zijn hoog en licht. De overwegend jonge broeders gaan gezamenlijk op vaste tijden naar de kapel. Meestal staan ze in een halfronde cirkel achter het altaar wanneer ze religieuze liederen met Spaanse tekst zingen. Hun gezang zweeft door de gangen van het klooster. De kapel is van binnen bekleed met holle rode stenen. Half Spanje is opgebouwd met deze lelijke gressteen. Hier in de kapel staat het zeer decoratief. Het lijken kantelen van een burcht. 's Avonds brandt er een gedempt rood licht in de kapel. Samen met de zang schept dit een speciale sfeer. Naast Bert, Margaret, Luis en ik zit er ook een onbekende wat mystieke knappe vrouw in de kapel. Zij woont elke viering bij en bidt. Met ons heeft ze geen enkel contact. Ik vermoed dat ze novice is. Zij is de enige vrouw in deze mannengemeenschap. Het raadsel blijft onopgelost. Ze is als een onaanraakbaar wezen, wat me intrigeert. In het klooster hangen beelden en schilderijen van Maria. Op onze slaapzolder staat een kerststal. Beneden is een vrolijk versierde tuin vol bloemen in de patio. De papegaai wordt elke avond door zijn broeder-baasje binnengehaald.

BIENVENIDO, HERMANO (ontvangst door de broeders)

- porque tu visita nos honra,
 - porque nos ayudas al conocimiento mutuo,
 - porque te consideramos hermano, hijo de nuestro PADRE,
 - porque esta es casa donde cabemos todos,
 - porque coincidimos en recorrer caminos de paz y amistad hacia el mismo fin,
 - porque Cristo nos manda recibirte con los brazos abiertos, como le recibíramos a EL
 - porque nuestra fe y nuestra Vocación nos urgen a ser solfcitos en la hospitalidad
 - porque nos das ocasión de practicar la caridad entre hermanos, esencia de nuestra Santa esclavitud
- Hermano, encomienda a la MADRE esta familia que hoy has visitado, y todas sus empresas de santidad y caridad.

IGRACIAS!

Esclavos de Maria y de los Pobres Madre de la Misericordia ALCUESCAR (Caceres)

Buiten blijft de regen aanhouden. We sjokken door de modder en proberen grote plassen te vermijden.

Bert en Margaret lopen gemiddeld 15 km per dag. Ze slaan af bij het eerste dorp wat we tegenkomen.

Samen met Luis ga ik verder. We komen een kudde schapen tegen.

Enkele dieren grazen tussen de bomen een stuk van de kudde vandaan. De afgedwaalde schapen rennen naar de kudde, zodra ze ons zien. Door hun onverhoedse beweging worden de honden geattendeerd.

De beide grote honden komen blaffend op ons afrennen. Rustig met onze stok richting hond gaan we verder.

Als we voorbij de kudde zijn haken de honden af.

Schaapskudde

In de heuvels tussen bomen zoals kurkeiken dwalen kudden met grazende schapen. Meestal bewaken twee stevige grote honden de kudde in plaats van een herder. Zodra we een kudde naderen, lopen we rustig om de kudde en de honden heen. Meestal rennen enkele afgedwaalde schapen naar de kudde. Door hun onverhoedse bewegingen worden de honden gealarmeerd. Deze rennen vervolgens op ons af. Ook versperren de honden soms blaffend ons de doorgang. Sommige honden kiezen eieren voor hun geld en trekken zich tijdig terug. Er zijn ook honden die op stokafstand ons blaffend blijven volgen en afhaken, wanneer we ver genoeg van de kudde verwijderd zijn. Dan ontmoeten we een enkele keer intelligente honden, die een ooglid even optrekken, de situatie inschatten, zich niet druk maken en verder soezen. Helaas komen we deze laatste soort niet vaak tegen.

Het regent constant en er staat een gure wind.

We missen de gele pijlen en belanden op de landingsstrip van de vliegclub van Caceres.

Luis ziet in de verte iemand zwaaien en roept. Niemand reageert. We lopen naar de zwaaijer in de hangar. Het blijkt een wapperend vaantje van een sportvliegtuigje te zijn.

De bemanning houdt zich schuil in een houten keet. Ze hebben het er gezellig met wijn en hapjes.

Ook wij worden hartelijk ontvangen. Aanvankelijk slaat Luis hun aanbod om te eten en te drinken af.

Ik begrijp de weigering van Luis niet, want we hebben beiden trek en zouden wat graag op het feestmaal aanvallen. Nadat ik eerst de vliegclub hartelijk bedank trakteer ik mezelf op een lekker hapje.

Even later staat Luis ook heerlijk te smikkelen. We kunnen deze dagen prima met elkaar opschieten.

Als ik zing tijdens het lopen herkent Luis soms melodietjes en valt hij in. Alleen zingt hij wel eens een Baskisch volksliedje of bast een melodramatisch operalied.

Wanneer we moe en nat het dorpje Valdesalor binnensoppen moet er volgens zijn gegevens een Albergue zijn. Mensen die we spreken zeggen dat er niets is. We begeven ons met dit probleem naar het lokale gezag; de pastoor en de burgemeester. Beiden zijn niet thuis. Blijft ons nog alleen de plaatselijke kroegbaas over. Luis ziet het even niet zitten, maar samen zullen we er wel uitkomen. Wanneer we de kroeg binnenstappen merken we het gauw: "Valdesalor is een vreugdeloos dorp". De mannen kaarten die hele middag en avond in de gemeenschappelijke kroeg. Er wordt niet gelachen en ook bijna niets gedronken. We vallen op in dit gezelschap, maar het lijkt of ieder met de rug naar ons toe gekeerd zit. Ik ga alle tafels af, buig me over de kaartspelers, ga ertussen zitten, bekijk het spel, maar men geeft geen krimp.

We hangen onze natte sokken over stoelen voor een kacheltje. Even later komt de kroegbaas vertellen, dat de mensen hiertegen bezwaar hebben.

Luis zet behoedzaam al zijn talent in om de vrouw van de kroegbaas te verleiden een frietje met een gebakken eitje voor ons klaar te maken. Hij gebaart me om toch vooral rustig te blijven. Ik erger me aan dit gefleem. Dit is het eerste dorp waar de mensen zo ontoegankelijk zijn. Ik kan het niet verklaren, maar vermoed dat dit te maken heeft met een schrale manier van leven binnen een gesloten gemeenschap, waar weinig geluk heerst.

Na uren wachten in deze ongestuvige sfeer krijgen we wat te eten. We mogen slapen in het parochiezaaltje, waar geen sanitair is.

Luis ziet op tegen dit soort overnachtingsplekken. Ik sjouw het dubbele aan gewicht mee, maar ben daardoor minder afhankelijk van de faciliteiten in de Albergues. Ik scharrel een plaat styrofoor op, wat als matras dient voor Luis. Op zijn dunne slaapzak leggen we onze kleren, zodat hij het niet te koud krijgt.

's Nachts om 3 uur moet Luis zeer nodig. Hij sluipt in het licht van de maan naar buiten het plantsoen in voor het gemeentehuis. Gehurkt achter de haag deponeert hij er zijn grote boodschap.

RUTA DE LA PLATA

WEEK 4 8 april- 15 april

Route / overnachting:

Valdesalor - Casar de Caceres (albergue) - Canaveral (hostal) - Galisteo (albergue) - Carcaboso (hostal) - Aldeanueva (sportzaal) - Banos de Montemayor (pension) - Fuenterroble (parochiehuis Don Blas)

De volgende dag gaan we verder met redelijk droge kleding. Caceres is een vrij grote stad. Onderweg schiet Luis iedereen aan om naar de pelgrimsroute met de gele pijlen te vragen. We lopen naar de oude stad , boven op een heuvel via een steil straatje. In de hal van het nonnenklooster is in de muur een houten draaiplateau. Daarachter zit een non verstopt. Luis voert een gesprek met de onzichtbare.

Middeleeuwse chatbox

Op de heuvel in Caceres staan enkele oude gebouwen, de kathedraal en het nonnenklooster bij elkaar. Via een steile straat met oude klinkers bereikt men het pleintje. Door een boogvormig portaal komt men in de hal van het nonnenklooster. Er is een houten schot. Juist voor ons is er een vrouw, die tegen het houtwerk praat, een pakje neerlegt en weer de hal verlaat. Het pakje verdwijnt, doordat het schot draait . Luis gaat er op af, klopt tegen het schot en begint een gesprek met de onzichtbare stem. Het lijkt me een vorm van middeleeuws chatten. Ooit heb ik dit vroeger als kind eerder gezien in een nonnenklooster in Maastricht. Het kriebelig gevoel van dit onwerkelijke onbegrijpelijk gebeuren komt weer over me.

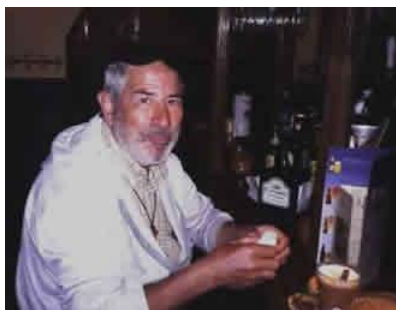
Tegenover het klooster is de kathedraal. We gaan er binnen voor een stempel.

De dichte deuren gaan voor ons, pelgrims, open. De priester telt de stempels in mijn credential en verwacht dat mijn rittenkaart nog voor Compostela vol zal zijn.

Voor een bus toeristen die de kathedraal bezoekt zijn we als echte pelgrims een bezienswaardigheid.

We lopen langs de autoweg tot het dorpje Casar de Caceres. Het blijft regenen . In het plaatsje melden we ons bij het gemeentehuis en worden gastvrij ontvangen. Een agent brengt ons naar de mooie comfortabele refugio aan de overkant.

We kunnen ons weer heerlijk wassen. Even later hangt ons wasgoed buiten op het balkonnetje te drogen. Luis gaat slapen, terwijl ik het dorp bezichtig en wat eten voor onderweg koop.

Daarna eten we in een bar, waar wij als pelgrim korting krijgen. Achter de bar is een grote luxe eetzaal. Het lijkt of we het hele restaurant hebben afgehuurd, want er eet verder niemand. Luis merkt verontwaardigd op, dat hij met z'n korte beentjes twee keer zoveel moet lopen als ik.

Ik vertel hem, dat hij 's middags uitgeteld is, doordat hij 's ochtends te hard van stapel loopt. De volgende ochtend vertrekken we, terwijl het nog donker is. Koeien staan onbeweeglijk tegen de muren aan de rand van het dorp. Zij lopen traag houterig verder, wanneer we langs hen lopen. Het is een geweldig mooie tocht over de nok van de Extramadura. De overgang van het schemerige donker naar het licht heeft een eigen sfeer. Ik voel me gelukkig in deze stilte. Eindeloze vergezichten over het groene landschap met een lucht waar de opkomende zon en de enorme regenwolken in een spannende harmonie verkeren. Er zijn geen mensen te bekennen. Het vee dwaalt vrij door de heuvels. Luis vertelt dat het landschap van de Extramadura gewoonlijk bruin van kleur is, maar door de vele regen in het afgelopen jaar nu groen geworden is.

Dieren langs de Ruta de la Plata

*Een rits van kleine donkere biggetjes zet het op een lopen zodra ze een pelgrim zien.
Vervaarlijke stieren slaan op hol. Dikke zwarte varkens hijsen zich moeizaam uit de modder en waggelen van ons vandaan.
Schapen met lammetjes scheuren weg in hun hoogste versnelling.
Soms reageert een paard of muilezel op mijn lokkend geroep.*

We lopen omlaag naar een groot stuwmeer. Via bruggen kunnen we naar de andere kant komen. Tegen 5 uur komen we aan in Canaveral. Buiten op het raam van een bar hangt het bordje "Abierto"(geopend) De eigenaar van de bar is El Alcalde, de burgemeester van Canaveral. Luis wil hem om onderdak vragen voor de komende nacht. We stappen binnen. Tussen bruine houten tafeltjes met stoelen omgekeerd erop, zit uitgezakt op een tuinstoeltje de burgervader in diepe rust. Ma zit in de andere hoek en kijkt omhoog naar een groot TV scherm, waarop een Spaanse versie van GTST speelt. De corpulente zoon hangt tegen de deur van het damestoilet en ronkt in een diepe slaap. Ik pak een stoel van een tafeltje, om het resultaat van de onderhandelingen af te wachten. Luis blijft bij de verstoorde burgervader staan. Er is geen Albergue in het dorp, er is ook niets te regelen en de bar is gesloten. Er is alleen een Hostal in het dorp. We verlaten de bar, terwijl de zoon nog tegen de deur hangt, in afwachting van reanimatie. Voor 18 Euro kunnen we eten en slapen in het uitstekende Hostal. Na de pittige tocht liggen we beiden al om 6 uur uitgeblust in bed. Luis heeft last van blaren. Hij ziet geen heil in mijn EHBO uitrusting. Hij heeft zijn eigen manier. Hij trekt eerst een naald met een katoenen draadje door het vel van de blaar. De draad knipt hij daarna tot op enkele centimeters na af. Toen ik voor het eerst zijn voetzolen zag, dacht ik dat hij een zeldzame huidafwijking had. Het zijn echter de draadjes van oude blaren. Wanneer we daags erna vroeg, nog in het donker, weer op pad gaan, stijgen we snel. We hebben een wijds zicht over de omliggende heuvels. In dalen tussen de heuvels hangen plukken nevel.

De opkomende zon begint bescheiden, maar wordt krachtiger waardoor het licht en de zonnewarmte de kilte en het duister verdrijven.

We lopen urenlang door heuvels met veel rotsen en keien. Er groeien vooral kurkeiken. Ver voor ons liggen besneeuwde bergtoppen.

We lopen over smalle paadjes, tussen bomen en struiken, heuvel op en af met als bakens, mijn kompas koers Noord, enige verbleekte gele pijlen, een lange muur door het weiland van gestapelde rotsblokken en de documentatie van Luis.

Luis constateert met trots, dat we vanaf dit gedeelte de eerste pelgrims in 2002 zijn. We zien geen sporen van voorgangers en alles is dichtbegroeid, zodat er ook geen paadje meer is.

Dit alles doet ons pioniersbloed goed, waardoor we vastberaden doorklimmen en ons een weg banen door beboste weiden en over een modderig spoor van koeien .

Gewoonlijk kunnen we versperringen passeren door een hek te openen; nu ontmoeten we onverbiddelijk prikkeldraad.

We moeten uiteindelijk erkennen, dat we de eersten zijn die verkeerd lopen over deze oude route.

Door consequent richting Noord aan te houden bereiken we uiteindelijk een weg waarlangs een groot betonnen irrigatiekanaal loopt. Daarna kunnen we alleen nog deze weg volgen, er is immers geen andere.

Toch vraagt Luis aan een boer de weg.

Deze biedt een lift aan. Luis heeft er wel oren naar. Ik wil liever doorlopen, waarop Luis verzucht: "Dit zijn de verleidingen van de pelgrim".

Wanneer we na een pittige tocht een klein dorpje bereiken, klampt Luis ieder aan, die hij tegenkomt om de weg te vragen.

Uiteindelijk stopt hij op 4 km voor onze uiteindelijke bestemming, het dorpje Gallisteo, een man in een busje.

Deze kenner weet alles van de Calzada Romana (de oude Romeinse weg) en biedt spontaan aan om ons naar het goede punt te rijden. Dit heeft tot gevolg, dat we nog eens 10 km extra moeten lopen.

Na onze recente jungle-ervaring is deze weg lieflijk mooi. Grote roofvogels zweven boven ons, terwijl koeien en schapen aan weerszijden van ons zandpad grazen. We moeten enkele keren flink klimmen, maar ik troost me met de gedachte, dat ook de Romeinse troepen hier omhoog zijn gegaan om daarna zingend door de toegangspoort van Galisteo te marcheren.

Galisteo ligt hoog, ommuurd met Moorse kantelen. Buiten tegen de vestingmuur zijn huisjes geplakt, alsof zij beschutting zoeken bij hun sterke broer.

Binnen de muren staan oude huisjes, klein en donker van binnen, die al eeuwenlang dapper stand houden tegen de extreme weersinvloeden.

We kloppen aan bij de beheerder van de Albergue. Na eerst een stempel en een onverstaanbaar verhaal brengt hij ons naar de Albergue. Een prachtig opgeknapt huis aan de rivier, naast een oude watermolen.

We hebben nu beiden een eigen kamer met stapelbed. De man blijft net zo lang doorbrabbelen tot we voldoende Donativa in zijn hand hebben gestopt.

's Avonds eten we in een bar, waar in het krappe voorgedeelte de mannen uit het dorp in rijen achter elkaar zitten voor de voetbalwedstrijd Madrid-Bayern Munchen.

Achter het schot eten we een flinke maaltijd, waarbij ook de fles wijn er vlot doorgaat.

Spaanse Bar:

Plavuizen of stenen vloer, formica tafels en stoelen; vaak een hard TL licht. Een groot TV scherm met een stierengevecht, voetbalwedstrijd of soapserie.

In de dorpjes is de bar ook de dorpssoos. Men kan binnen gaan zitten om te kletsen, te kaarten, spelletje te doen (domino) of TV te kijken zonder iets te bestellen. Meestal is er ook een aparte vaak grote eetzaal, met meestal een luidruchtige TV.

Buiten is het inmiddels donker. Langs de vestingmuur lopen we omlaag. Het laatste stuk lopen we in de richting van de ruisende beek naar ons nachtverblijf. Mijn ledjes-fietslamp licht ons bij. Onder een omgekeerde dakpan vinden we de sleutel.

Als we de ochtend erna weer onze rugzak omhangen, staat er een koude gure wind. We lopen langs een rustige verkeersweg naar Carcaboso. Luis ziet op tegen het lange traject van de volgende dag. (ca. 38 km)

Hij wil de hele middag slapen. Ik heb mijn onderkomen in de gratis refugio, een kille betonnen loods. In de bar Palence zwicht Luis onmiddellijk voor het comfortabele Hostal van Signora Elena, de eigenares van de bar.

Elena is een warme gezellige vrouw. Ze is gezegend met een speelse combinatie van humor en zakelijkheid. Haar zoon en schoondochter bezitten het zogenaamde Hostal, een nieuw huis om de hoek, met een tweepersoonskamer voor eventuele pelgrims.

Elena stoot me uitdagend aan en zegt dat ik mijn Spaanse vriend toch niet in de steek kan laten voor zo'n onaantrekkelijk hok als waar ik nu slaap. Ik kijk haar lachend aan en antwoord dat dit van haar prijs afhangt.

Ze vraagt dan slim aan mij slechts 6 Euro. Daarmee heeft Luis ook voordeel. Luis gaat onmiddellijk naar bed.

Ik probeer een lift te krijgen naar Plasencia, 15 km verder. Ik kan vrij vlug meerijden met een zakenman. Hij vertelt dat de oorspronkelijke Romeinse weg via grote steden als Plasencia liep. Hij zet me af bij de toegangspoort naar de oude stad. Ik dwaal door oude straatjes, bezichtig de kerken en koester me in een heerlijk zonnetje op het plein.

Op de terugweg krijg ik toevallig een lift van de burgemeester van Carcaboso. Hij vertelt dat er dit jaar al veel pelgrims zijn geweest. Hij woont in het straatje waar ons Hostal is en zet me af voor de deur. Luis is bijgeslapen. In de mooie eetzaal van restaurant/bar Las Golondrinas gebruiken we het avondmaal.

Om zeven uur 's ochtends wacht Elena ons op met een grote kop koffie en flink wat toast. Ze geeft een zakje met kuipjes jam mee voor onderweg. Met een dikke zoen neem ik afscheid van haar. Het ontroert me. Elena heeft warmte, hartelijkheid, iets speciaals waar ik me thuis bij voel.

We lopen ruim 36 km. Ook vandaag starten we in het geheimzinnige duister en ontdekken langzaam de volmaakte wereld om ons heen door het opkomend licht. Overal is iets te beleven; de glooiende heuvels, de altijd veranderende lucht, de dieren. We moeten klimmen over stenen muurtjes.

Het oversteken van beken betekent jongleren over de keien. Het is moeilijk, doordat de rugzak mijn balans verstoort en enkele stenen verraderlijk los liggen.

Al eerder heb ik zelf daardoor natte voeten gekregen, maar nu hoor ik achter me een plons en een kreet "Ay Puta," waarbij ook Luis door hetzelfde lot wordt getroffen. Kerktorens en hoogspanningsmasten zijn gekraakt door ooievaars, die met hun grote takkenbossen de hoogste plekken bezetten. Telkens ontdekken we in de verte mooie bergdorpjes in dalen of soms grappige huisjes in de beschutte vouw van een berg.

Roofvogels speuren geduldig de aarde beneden hen af op zoek naar een prooi. Soms zien we resten van schapen; gebleekte schedels en karkassen.

Vandaag moeten we weer op onze tanden bijten. De route is behoorlijk lang.

De gele pijlen geven een route aan via een grote Romeinse triomfboog. Om de boog en een grote archeologische opgraving ernaast staat een nieuw hek. Eerst moet mijn zware rugzak over het hek gesjord worden, voordat ikzelf kan springen.

Het gehucht Aldenueva bestaat uit enkele stegen die uitkomen op een vriendelijk pleintje. Oude huisjes zijn tegen elkaar gebouwd. Langs de voorzijde zijn overhangende bouwvallige houten balkonnetjes. Onder het overhellend dak hangen soms plastic zakjes, die door de wind een ritselend geluid maken. Men probeert daarmee zwaluwen te overreden om hun nest ergens anders te bouwen.

Na een stempel op het gemeentehuis worden we naar de plaatselijke sportzaal annex het theater gebracht. De gammele houten deur gaat met moeite open. Na enige hulp van binnenuit, door jongens die er voetballen, lukt het.

Op het toneel spreiden we ons bedje. Ik mijn Thermarest mat en Luis een sportmat. Soms vliegt er een bal het podium op, maar nadat we het toneelgordijn dichtdoen, wordt de bal telkens door het doek opgevangen.

's Ochtends verlaten we het dorpje via een oude Romeinse brug. Huizen staan vlak naast de beek.

Ze hebben blijkbaar al eeuwen lang het geweld van het water kunnen weerstaan.

Vandaag lopen we een kort traject naar Banos de Montemajor. Het lijkt een toeristisch dorpje met een luxe thermenbad. Er is geen Albergue.

We halen een stempel bij een vriendelijke VVV dame op het gemeentehuis. Luis uit zijn verontwaardiging over de slechte voorzieningen in het dorp voor pelgrims. Hij vindt dat pelgrims daar recht op hebben.

Even later stappen we de mooie kerk naast het gemeentehuis binnen, om de mis bij te wonen. Na de mis lopen we naar de sacristie, waar de pastoor zich omkleedt.

Ook daar herhaalt Luis zijn beklag over de slechte faciliteiten.. Uit z'n buideltje haalt Luis een papiertje met slaapadressen.

Bij de plaatselijke visboer lukt het niet, omdat al het sanitair stuk is. In de viswinkel zoeken de klanten met elkaar een oplossing.

We bellen aan bij nummer 2 van Luis' lijstje. Alicia, een struise wat stuurse vrouw, armen breed over elkaar, vult de deuropening en stelt met duidelijke stem haar voorwaarden.

Hoewel we doen alsof we capituleren, laten we ons toch niet misleiden door haar dominante uitstraling.

Stukje bij beetje verovert Luis terrein.

Een bovenverdieping, een gevulde pan soep, een avondmaal en een ontbijt voor 13 Euro per persoon.

Alicia herstelt zich van haar zwakte door te zeggen, dat ze dit niet gewoon is om te doen. Ik houd haar mollige arm vast en zeg dat ze een groot hart heeft. Haar pantser is helemaal gesmolten, wanneer ze ons een compliment geeft : "Ze vindt het een verstandig besluit dat Luis en ik samen optrekken."

Luis bestudeert constant de route voor de volgende dag.

Hij poneert zich als een generaal, maar blijkt onzeker en soms angstig. Dit kost hem veel energie.

Zondagochtend sluipen we zachtjes het huis uit. Zorgzaam heeft Alicia koffie en cake voor ons klaargezet.

In het vroege duister lopen we over het dorpsplein. De klok van de oude kerktoren slaat 7. We moeten steil omhoog lopen door het dorp over de Calzada Romana.

CASTILLIË -LEON

Ik voel me als een heel klein poppetje in een hele grote kerststal. Ik absorbeer alles wat ik zie en ervaar.

Zo betoverend mooi.

Kleine gehuchten met mensjes in kleine bouwvallige huisjes; een schaapherd met zijn kudde; blaffende honden; kalfjes met zachte lichtbruine vacht en grote vragende ogen; een krachtige kolossale stier die zich uit de voeten maakt wanneer we langslopen; ezels, muilezels, paarden.

Besneeuwde bergen; armoedige dorpjes met het eeuwige geklater van water uit de dorpsbron . Door de nauwe straatjes sjokken koeien en schapen. Achter hen zit een boer op een muilezel. Met zijn voeten drijft hij het beest.

In Fuenterroble de Salvatierra worden we hartelijk ontvangen in het parochiehuis van Don Blas.

In de wijde omgeving kent iedereen deze charismatische priester. De mensen spreken met respect over deze echte Pastor (Herder)

Don Blas is afwezig, maar ik heb hem zonder dat ik het besepte 2 dagen eerder ontmoet en gesproken.

We liepen toen langs een autoweg. Bij een benzinepomp/restaurant maakte ik juist een praatje met een Nederlandse vrachtwagenchauffeur toen een gezelschap onder leiding van Don Blas uit het nabijgelegen restaurant kwam .

Ze wilden in een bus te stappen toen ze ons, de 2 pelgrims , zagen. Er volgde een geanimeerd gesprek.

Ze brachten een bezoek aan Galisteo, waar we zojuist geweest waren. Don Blas organiseert regelmatig dit soort uitstapjes.

In het huis van Don Blas heeft een groep studenten uit Salamanca een bezinningsweekend. 's Avonds vertrekt de groep. Het hele huis is voor ons. Twee pelgrims, een echtpaar uit Arnhem, Huberta en Arno, arriveren even later.

Onderweg had Arno mijn voetsporen al opgemerkt en ze opgemeten: maat 45.

Hij vermoedde dat ik ongeveer even lang als hem was.

Ook Rafa, een Spanjaard uit Logrono, klopt aan. Hij is samen met een kennis aan de pelgrimstocht begonnen. Deze is afgehaakt wegens voetproblemen.

We slapen op zolder. Wij, als pelgrims maar toch vreemdelingen, kunnen alles nemen en gebruiken wat we nodig hebben. In het huiskamertje wordt snel een haardvuur aangestoken, terwijl in het keukentje ernaast de maaltijd wordt bereid.

Houtvuur, pasta, wijn en gezellig keuvelen. Een oud tenger vrouwtje uit het dorp komt binnendribbelen. Ze is benieuwd naar de nieuwe pelgrims en komt voor een gezellig praatje. Zodra ze met mij praat, moet ze flink omhoog kijken, terwijl ik omlaag kijk. Uiteindelijk kniel ik naast haar op de grond en houd haar vast. Pas daarna kunnen we met elkaar praten, terwijl we elkaar recht kunnen aankijken. Ze vindt het gezellig leuk en vertelt dat ze altijd hard heeft moeten werken en nooit melk kreeg. Daarom is ze zo klein gebleven.

Ik slenter door het arme dorp. De woningen lijken op schuurtjes; van binnen donker. Enkele oude vrouwen zitten de hele zondagmiddag op straat naast elkaar op rechte keukenstoelen om elk straaltje van de lenteson op te vangen.

Het dorp ligt op bijna 1000 meter hoogte. Het is er vaak erg koud. De oudste mannelijke bewoner van het dorp is 95 jaar, vertelt de vrouw van 90 jaar.

RUTA DE LA PLATA

WEEK 5 15 april- 22 april

Route / overnachting:

Fuenterroble - San Pedro de Rosades (klaslokaal) - Salamanca (hostal) - Cubo de la Tierra del Vino (kerk) - Zamora (hostal) - Granja de Moruela (dorpshuis) - Tabara (gemeentehuis)

Vandaag komen we na een zware lange klim op het hoogste punt van de Ruta de la Plata. Daarna dalen we , waarbij we weer een wijds uitzicht hebben over het landschap. Na een lange etappe zien we plots beneden ons het dorpje San Pedro de Rosades opdoemen. Terwijl we afdalen zing ik uitgelaten het lied;"In de armen van Marie-Carmen". Het dorpje bestaat uit kronkelige straatjes, waar de huisjes tegen elkaar leunen om stevigheid te krijgen, maar ook om samen beschermd te zijn tegen zon en kou. De steegjes zijn verlaten, maar ik vermoed dat achter de luiken mensen zijn. Het wasgoed hangt aan draden tegen de buitenmuren te drogen. De op een na oudste zoon van Marie-Carmen brengt Rafa, Luis en mij naar een leeg klaslokaal. Rafa en Luis maken een bed van de stoelen met skaidekjes door ze tegen elkaar te zetten. Ik maak een nestje op de grond in een hoekje. De elektriciteit naar het kale lokaaltje is afgesloten; geen licht, geen warm water. In de bar van Marie-Carmen schudden de kinderen van het lachen, wanneer ik demonstreer hoe Luis stond te klappertanden na de ijskoude douche. Huberta en Arno slapen comfortabel in een huisje van Marie-Carmen in het dorp. 's Nachts sluipen we door de steegjes naar hun huisje en slapen illegaal in het halletje. 's Ochtends vroeg sluipen we weer naar buiten. "Zachtjes," waarschuwt Luis," De muren hebben hier oren." Na het ontbijt bij Mari-Carmen speelt Luis op de mondharmonica zachtjes het lied : "La Golondrina."(de zwaluw) Mari- Carmen is helemaal vereerd en reageert met een harde lach. Tegen de wand hangen foto's van de jacht op wilde zwijnen. Mari-Carmen staat vermeld in krantenartikelen over de Ruta de la Plata. Ik schrijf iets in het gastenboek en zie dat ook mijn vriend Joop in 2000 enkele zinnen heeft geschreven. We lopen verder over een pad, dat als een wit lint slingert door het groene glooiende landschap. We kunnen heel ver om ons heen kijken. Tot onze verrassing zien we al op grote afstand voorbij het plateau waar we lopen de contouren van Salamanca opdoemen. We pauzeren op het hoogste punt, wanneer we dichterbij beneden ons de pracht van Salamanca pas goed kunnen bekijken. De overgang van het archaïsche landschap naar deze stad is erg groot. Voor me lopen Huberta, Arno, Luis en Rafa. Met hun uitmonstering, rugzak en stok voelt het hier of we uit een ander tijdperk komen. Salamanca is groots, monumentaal; een mengeling van een moderne stad met druk autoverkeer en een stad met tal van historische gebouwen. Toeristen en studenten dwalen door de oude binnenstad, grotendeels ingericht als voetgangersgebied. In het oude centrum vinden we een goed en voordelig hostal. Een trap op met links en rechts twee woningen. Langs een gang zijn kleine kamertjes. Als we door de voordeur naar buiten lopen, staan we in de oude stad. De universiteitsbib, een oud gebouw met prachtige binnenplaats met rondom bogen. In de bib gratis internetten. Luis en Rafa bewonderen op het beeldscherm mijn site.

Ik wandel de universiteit binnen. Beelden, hoge brede gangen, een grote binnenplaats waar men bezig is met restauratiewerk. Er is teveel te zien om te kunnen vasthouden.

Stilstaan midden op het grote Plaza Mayor, waar rondom beroemdheden in steen vereeuwigd zijn. Dan langzaam ronddraaien. Een groepje studenten komt uit een zijstraat en demonstreert op het plein voor de Palestijnse staat en tegen Sharon.

Ik koop een goedkope mondharmonica

's Ochtends wil Luis altijd eerst koffie. Vaak zijn de bars zo vroeg nog dicht. Vanochtend kunnen we terecht op de Plaza Mayor. Langs een brede straat met hoge gebouwen verlaten we Salamanca en lopen een saaie route voornamelijk langs de N-630. Vrachtwagenchauffeurs claxonneren en zwaaien naar ons. Na een 36 km komen we in El Cubo de la Tierra del Vino. De pastoor werkt in de tuin naast het kerkje.

Aan beide kanten in het voorportaal zijn twee vertrekken waar Pelgrims kunnen slapen. Luis, Huberta en Arno slapen in een ruimte op bedden, terwijl Rafa en ik in de andere ruimte op de grond slapen.

Ons wasgoed hangt voor de kerk te drogen in het zonnetje.

Op het pleintje voor de kerk praat ik gezellig met Huberta, terwijl Arno een boek leest. Een wijntje en een stukje chorizo en een soezerige sfeer.

Dagelijks na het lopen herstel ik snel van de vermoeidheid en zwerf daarna meestal door het dorp.

Dit middelgrote dorp op 850 meter hoogte telt 500 inwoners.

Op het dorpsplein zitten enkele gepensioneerden te kletsen of te wachten op de bus.

Schooljeugd stapt uit. Zij gaan elke dag naar school in Zamora.

De buschauffeur overhandigt een pakje aan de vrouw naast me op de bank. Het bankje wordt al snel gezellig en er wordt flink gelachen.

Een oude vrouw in zwarte kleding loopt langs met over haar schouder een hak (een hoekige soort schep om het land te bewerken)

Ik vraag aan de oude man naast me, waarom de vrouwen hier zo hard werken. Het blijkt een mooie voorzet. Onmiddellijk beginnen man en vrouw in rap Spaans, waarvan de clou me ontgaat, een grappige uitdagende dialoog.

Men wil weten hoeveel AOW mensen in Nederland krijgen. Een vrouw naast me vertelt dat ze 285 Euro per maand beurt. Toch woont ze in een mooi huis. Trots laat ze foto's zien van vorig jaar. Over het grote balcon pronken kleurige geraniums. Ik veronderstel, dat in dit agrarisch gebied de mensen voor hun eigen voedsel zorgen, terwijl wij in Nederland alles moeten kopen.

Vandaag ben ik een maand onderweg. Waar ik voor mijn tocht bang voor was, is niet gebeurd. Ik voel me zorgeloos gelukkig. Onderweg kan ik vrij rondkijken in de keuken van Spanje.

Overall ontmoet ik belangstellende warme mensen. Het voelt tot nu toe geweldig. Ook de soms zware lichamelijke inspanning went. Energie geven schept energie, klopt tot nu toe. "Hoe gaat mijn leven straks thuis verder?" is een vraag die regelmatig door mijn hoofd schiet. Tot Zamora lopen we door een mooi glooiend heuvellandschap. Een schaapherder verzamelt bij een schuur zijn schaapskudde en gaat op zoek naar een plek om te grazen. Ik loop met hem mee en we begrijpen elkaar redelijk. We dalen ongeveer 200 meter. Vanaf hoger gelegen heuveltoppen kijken we omlaag over de licht golvende vlakten.

Beelden

We wandelen door een smalle groene vallei met het klaterend geluid van stromend water in een beek. Versperringen door rotsblokken worden door het water ingenieus genomen; het draait zich ertussendoor of vloeit eroverheen en laat zich dan gemakkelijk vallen in talloze kinkelende luchtige belletjes.

Tussen de beek en de groene valleiwand grazen enkel bruin gevlekte koeien. Een majestueus prinselijk wit paard staat onbeweeglijk fier in deze paradijselijke omgeving. Als we dichterbij komen, zien we dat het beest strompelt, doordat de voorpoten aan elkaar gebonden zijn. Het sprookje is plots verstoord; de waardigheid van het dier is aangetast. Plots wanneer het dier al strompelend meer vaart heeft, zet het zich af met de achterpoten en zweeft met de gebonden voorpoten hoog vooruit. Het vlucht op waardige manier voor ons, zijn bewonderaars.

De oude stad Zamora zien al we tijdens de afdaling.

Aan de overkant van de rivier de Duero omhullen de massieve stadsmuren de huizen en kerken.

Ook hier weer spuit Luis zijn gram bij politie en gemeentehuis over het ontbreken van accommodatie voor pelgrims.

Rafa moet terug naar huis. Zijn vrije dagen zijn op en hij moet weer aan het werk in zijn kruidenierswinkel. Jammer, Rafa was een rustige gezellige vriend, waar ik onderweg fijn mee kon praten. Hij gaat met de bus terug en zal tijdens zijn volgend verlof vanaf Zamora de Ruta de la Plata vervolgen.

In hostel La Reina vraagt men 30 Euro voor een kamer. Luis beroept zich verontwaardigd op zijn pelgrimsstatus. Het echtpaar, eigenaar van het hostel, krijgt onderling mot.

Men komt tot een bod van 27 Euro, waarna Luis verontwaardigd wegloopt. Ik speel het spel mee en maak een eind aan het gehannes door 25 Euro te bieden.

Zodra Luis op bed ligt is hij gevelde. Van de macho-generaal blijft weinig over. Het bijbenen van het tempo van Rafa en mij in de afgelopen dagen was hem waarschijnlijk teveel.

Met Rafa startte ik 's ochtends rustig, waarna we de dag verder konden lopen in een vlot gelijkmatig tempo.

Luis begint elke dag full speed, maar zakt dan af en komt uiteindelijk strompelend over de eindstreep.

Soms blaas ik onderweg op mijn tuinslangtrompet een signaal. Luis roept dan elke keer met luide stentorstem: "Avanti!"

De volgende dag heeft hij last van diarree. Hij blijft in bed, eet onverstandig, wil zo graag de finish in Compostella halen en raakt in een dip. We zitten vast op deze plek.

Hij wil niet dat ik deze dag betaal voor de kamer en het eten.

Overdag dwaal ik door Zamora. Ook hier kan ik vrij mailen in de universiteitsbieb.

Op de stadsmuur ernaast eet ik in het zonnetje. Een mooi plekje met een pracht uitzicht over de hele omgeving. Naast me buiten de muur is op gelijke hoogte boven op een oude kerktoeren een ooievaarsnest met jongen. Erachter stroomt de rivier.

Een stukje brood met chorizo en tonijn smaken dan extra lekker.

Net als de meeste kerken in Spanje is ook hier de kathedraal dicht, wanneer ik juist binnen wil kijken. Het museum "Semana Santa," staat vol met draagtafels waarop de kruisweg en beelden die er mee te maken hebben. De beelden zien er levensecht uit met op de gezichten een dramatische expressie. Talloze Mariabeelden met uitingen van verdriet.

's Avonds probeert Luis eenvoudig te eten. Hij drinkt water en ik leeg de fles wijn.

De volgende ochtend zegt hij weer fit te zijn. Ik heb kaakjes speciaal voor hem gekocht, maar die lust hij niet. Hij wil churros, gefrituurde deegstengels. Ik raad hem die rommel af.

Hij ziet op tegen het lopen. Ik stel voor om te vertrekken en wanneer het niet gaat de bus te nemen. Dat vindt hij prima. Ik kan het niet laten om dan gekscherend op te merken dat hij aan de buschauffeur een stempeltje kan vragen in zijn pelgrimspas. Hij vindt het niet echt leuk. In Montamarta, 18 km verder, besluit hij de bus te nemen of te liften.

De pelgrimsreiniging

Elke ochtend sjoeren we de rugzak om. Luis draagt 9 kg, ik het dubbele. Langzaam kom ik in de ochtendschemer op gang. Of het nu komt door de gordel van de rugzak die de darmen masseert of door de beweging of door beiden,; regelmatig ontsnapt er enige vervuilde lucht met een bijbehorende triomftoon. We geven elkaar wel commentaar. Nadat Luis enkele dagen last heeft gehad van diarree reageert hij met: " Buen, no aqua." (goed zo, geen water)

Onder de hete zon, zakdoeken onder mijn pet tegen verbranding, loop ik stevig door. Een groot stuwmeer (Embalse de Ricobayo) staat half droog.

Zittend op een groot rotsblok gebruik ik mijn befaamde middagmaal; brood en een blikje tonijn.

De olijfolie wordt gebruikt om het brood in te soppen.

Een schaapsherder met kudde en 2 honden komt langs. Hij stopt voor een praatje.

Daarna roept hij zijn kudde om hem te volgen. Geen schaap reageert. Ik merk op dat zijn schapen maar slecht luisteren.

Dan mag ik het wel eens proberen, is zijn reactie. Na mijn fluitsignaal en een

"aanvallen"melodie op de trompet draaft de hele kudde naar ons toe.

Samen met de pastor loop ik verder. De voorste rij schapen loopt gelijk met ons op.

Hun snuiten houden ze dicht bij de grond. De wollen vachten drukken me mee naar voren.

De staf van de pastor en mijn wandelstok houden de voorste rij op een lijn. Soms tuimelt een hongerig schaap over zijn kuddegenoten of dringt zich tussen de wollen bumpers door naar voren.

De pastor kraakt tussen zijn tanden hazelnoten. We passeren een grote hond, die rukt aan zijn ketting.

Een jonge hond van de schaapsherder vlucht angstig, maar keert voorzichtig terug na geruststellende woordjes van de pastor. De kudde graast langs de rand van het stuwmeer, waar plantjes met jong groen blad groeien. Ik geniet van deze unieke ervaring om in deze aparte omgeving even het schaapherdergevoel te kunnen proeven.

Ik loop verder door het stuwmeer, waar kleine torentjes van keien als bakens dienen.

Mijn kompas helpt weinig, doordat de weg slingert langs de buitenkant van het stuwmeer.

Ook zie ik vanuit de lage kom van het meer geen punt van de omgeving erboven, waarop ik me kan oriënteren.

Wanneer ik later weer hoger sta, zie ik pas de verkeersweg en de kerk van het dorp waar ik naar toe moet.

Ik heb een flink stuk omgelopen. Via veldweggetjes probeer ik de koers naar de kerktoren aan te houden.

In het dorpje Riego del Camino wacht Luis.

In het "buurthuis" vermaakt een groepje mannen zich met kaartspel. Via een krakende wankel trap komen we op zolder. Op een meelzak ligt de slaapzak van Luis.

De kale bar beneden in dit verlaten oord bestaat slechts uit een moderne glimmende cola-automaat.

Luis stelt voor om door te lopen naar het volgende dorp. Als afscheid spelen we samen mondharmonica; applaus; buigen en wegwezen.

Net voor Granja de Moreruela legt een schaapsherder die huiswaarts keert ons uit waar we de sleutel van de Albergue kunnen krijgen.

Hij is niet moeders mooiste en ik zou graag zijn gehavend markant gezicht willen fotograferen. Ik durf het niet te vragen. Hoe vertaal ik trouwens in het Spaans dat zijn gezicht mooi is van lelijkheid?

Dwars door het dorp loopt de N630 en een breed betonnen afwateringskanaal.

Het kanaal staat nu droog, maar is in staat om een enorme watermassa te verwerken.

Bij een der lage huisjes kloppen we aan.

Binnen worden we ontvangen door een gezin met twee volwassen dochters. Ieder is erg belangstellend voor onze tocht. We krijgen nog enkele tips. Ik krijg een blaadje waarop de plaatsen, afstanden en hoogten staan aangegeven vanaf Zamora tot Finisterre.

Het gezin vormt, naar mijn opvatting, een belangrijke schakel in de Camino. We spelen als afscheid Baskische wijsjes op de mondharmonica. In het duistere kleine kamertje met enkele wrakke meubeltjes hangt een simpele warme sfeer.

We kunnen slapen in de gang van het cultureel centrum naast de rivier. Los servicios (toilet, badkamer) is een koude, natte ontnuchterende aangelegenheid. Uit de douche, de kraan van de wastafel en de WC spuit het water alle (verkeerde) kanten uit.

We moeten over de vangrail de weg oversteken om het andere gedeelte van het dorp te kunnen bereiken. We zoeken eerst de gele pijlen voor onze etappe van de volgende dag.

De pijlen wijzen twee verschillende richtingen aan. In dit dorp splitst de route zich.

Een tak gaat via Astorga en de andere via Orense. Noordelijk bij Astorga gaat de Ruta de la Plata over in de Franse route. Wij kiezen de zuidelijke tak. In het bovenste gedeelte van het dorp is in een bar waar we kunnen eten.

Een buurvrouw wordt opgescharreld om te koken, terwijl de echtgenote van de waard de bediening voor haar rekening neemt. Als een krachtpatser staat ze tijdens onze maaltijd met

gekruipte armen naast de bar en houdt ons scherp in de gaten.

Zodra ons bord leeg is komt ze vol ijver aanstormen. Na een fles wijn en een chupito(neutje) staan we weer buiten in de donkere steeg.

Bijgestaan door het dunne licht van mijn lampje, vinden we de weg terug naar onze Casa Cultural. De weg omlaag vinden is niet zo moeilijk; we hoeven ons alleen te laten zakken.

Deze Zaterdagnacht zoekt de jeugd vertier door bij ons aan de buitendeur te rammelen.

RUTA DE LA PLATA

WEEK 6 22 april- 29 april

Route / overnachting:

Tabara - Santa Marta de Terra (dorpshuis) - Mombuey (albergue) - Pueblo de Sanabria (gemeentehuis) - Lubian (gemeentehuis)- A Gudina (alberge) - Laza (albergue) - Vilar de Barrio (albergue)

Luis is de volgende ochtend nog erg boos over de verstoring van zijn nachtrust.. Hij zou de daders met zijn stok wel mores willen leren. Ik heb wel iets gehoord, maar heb doorgeslapen. 's Ochtends tijdens de koffie en het ontbijt in de bar klaagt hij uitgebreid tegen de waard. Deze laat ons de wijnkelder zien. Achter in de bar is een bescheiden deurtje. Achter de deur ligt de kelder. We dalen via een stenen trap omlaag . De gang is over de volle lengte verlicht, terwijl aan weerszijden grote nissen zijn uitgehouwen. Trots vertelt de man, dat deze wijnkelder al eeuwen lang familie eigendom is.

Er volgt een flinke klim na de brug over de Rio Esla. De rivier loopt door een kloof . We moeten klimmen over smalle rotspadjes en rotsblokken met pal ernaast steeds verder onder ons het water.

Voorzichtig manoeuvreer ik om mijn balans te bewaren. Luis loopt in een snel tempo voorop. Op een kruising van ons pad met een verharde weg, wil hij liften naar Tabara. Hij voelt zich niet fit genoeg.

Ik loop alleen verder door een mooi heuvelachtig gebied met groene akkers. Vanuit een onbewolkte strakke lucht brandt een felle zon.

In de berm vluchten ritselend de hagedissen; plots een groot exemplaar. Verder is het stil, geen mens te bespeuren.

In het dorpje Faramontes de Tabara zoek ik een schaduwplek tegen een muur van een woning om te eten.

De weinige mensen die ik zie reageren afstandelijk. Het lijkt of men niet goed weet wat men met mij moet. Een man biedt me water aan.

Ik volg hem naar zijn kleine tuintje met enkele vruchtboompjes. Zijn vrouw zegt hem, dat hij mij ook wat bier moet geven.

Terug op mijn oude plekje tegen de muur stopt een vrouw in een BMW, Raphaella. Na een kennismaking nodigt ze me uit voor de koffie in haar mooie vrijstaande woning.

Aan tafel in de woonkeuken op de eerste verdieping praten we in het Duits over allerlei onderwerpen.

Raphaella heeft lang in Duitsland dicht bij Aken gewoond. Haar kinderen zijn daar geboren en wonen er nog. Haar man is vroeg overleden.

Ze heeft een huis in Valladolid, waar ze 's winters woont en in Faramontes voor de zomer. De mensen in deze streek zijn volgens haar zeer arm.

De prijzen van de huizen stijgen ook naar het Duitse prijsniveau. Ze geeft me fruit mee voor onderweg en vraagt me bij het afscheid om voor haar te bidden in Compostela. Ik zeg dat ik daar wil danken voor alle goede mensen die ik in Spanje heb ontmoet. Ontroerd loop ik verder.

Onderweg kom ik enkele schaapskudden tegen met weer enkele forse honden. Rustig loop ik door en gelukkig zoeken ze na hun verplicht dreigend geblaf weer de schaduw op.

Op het dorpsplein van Tabara , hoor ik Luis roepen, nadat ik enkel keren hard op mijn fluit heb geblazen. Hij heeft zich genesteld in een zaaltje onder het gemeentehuis.

Luis slaapt op het podium. Achter een gordijn staan borden met tekeningen van een herverkaveling van buitengebieden. Ook nieuwe wegen staan ingetekend.

Door raampjes boven in de muur kunnen we net de straat zien.

Ons wasgoed droogt over stoelen op straat. De stoelen met wasgoed verhuizen geleidelijk naar de overkant, om zoveel mogelijk zonnewarmte te krijgen.

's Avonds wandelen we terug naar Hostal Galicia voor het avondeten. Op de zandweg komen sjokkend de koeien terug van hun dagelijks uitstapje. Erachter lopen even landerig enkele drijvers met een tak.

De eigengereide koe die onverstoorbaar de berm opzoekt voor extra pluk gras krijgt een lichte tik als waarschuwing.

's Ochtends lopen we weer terug naar het hostel voor een koffie. Jose , die we de dag ervoor gesproken hebben, zit er ook.

Jose is beeldhouwer, schilder afkomstig uit Valencia. Hij heeft een lange gekrulde staf met allerlei attributen eraan. Voor hij gaat lopen, kust hij eerst het kruis op zijn staf. Aan de omhooggeslagen rand van zijn hoed zitten broches. Hij heeft iets wilds, fanatieks over zich. Hij loopt snel, maar het doet me denken aan een kind, wat stampvoetend wegloopt. Bij elke stap schudt de bundel op zijn rug op en neer.

Door de gemeentelijke ruilverkaveling, waar we de vorige avond kennis mee konden maken, zijn de oude wegen verdwenen en zijn er nieuwe brede paden door het landschap geploegd . Onze bakens, de gele pijlen, zijn ook spoorloos. Er ontstaat elke keer een heftige discussie tussen Luis en Jose over de juiste route. Ze geven elkaar weinig toe en missen beiden de relativerende humor.

We vinden uiteindelijk weer de goede koers. Door bossen, over heuvels, telkens verrassende vergezichten.

In het dorpje Santa Croya de Tera komt een oud gebogen vrouwtje, in het zwart gekleed en met een zwarte hoofddoek, naar ons toe.

Ze wil weten waar we heen gaan en waar we vandaan komen. Ze herhaalt elke keer in extase wat we zeggen. Daardoor kunnen de overige dorpsbewoners ook alles horen.

Enkele malen roept ze verrukt "El Cielo!" (de Hemel). De tanige oude weduwe prijst ons letterlijk de hemel in.

Aan de rivier vinden we in de schaduw een picnic-plek. We delen onze bescheiden voedselvoorraad , zodat we een prima maaltje hebben.

Dit samen delen is vandaag het beste moment met elkaar.

In het volgende dorpje, Santa Marta de Tera, neemt Jose afscheid. Zijn bundel met regenjas, slaapmatje, deken en leren draaggordel schenkt hij aan Luis. Jose wil nog 30 km doorlopen naar Mombuey.

Tijdens het lopen heeft hij veel met Luis gepraat, waaruit ik begrepen heb, dat hij het zwarte schaap is in een rijke familie. De gedreven pelgrimsmentaliteit, die ik soms bij Luis, maar extremer bij Jose tref, verstoort mijn zorgeloze zwerftocht.

In Santa Marta staat een mooie kerk uit de elfde eeuw.

De kerk is open en binnen is het licht aan. Een groep Amerikanen studeert aan de Universiteit van Madrid en is geïnteresseerd in de architectuur van de oude gebouwen. Er is een tolk, zodat ik ook alles begrijp.

In het dorpje slapen we in een grote kale zaal. Ik blindeer een kapot raam en krijg de boiler aan de praat.

In het kleine plaatsje is geen eten te krijgen. Het geflikflooi van Luis in de dorpsbar haalt deze keer niets uit.

Voor de grap stel ik voor om de auto van de pastoor te lenen. We horen dat Don Julian, de pastoor, om acht uur een mis opdraagt in Santa Croya. Daar is wel een gelegenheid waar we kunnen eten.

We lopen vlug naar de pastorie. Don Julian is niet thuis. Hij is bezig met de voorbereiding voor de eerste communie aan enkele kinderen.

Tegen de stenen kerk is een houten aanbouw. Krakend lopen we naar boven over de gammele trap. Aan het hoofd van een laag tafeltje met rondom 6 kinderen zit Don Julian.

Even later rijden we met hem naar de kerk in Santa Croya, het vorige dorp. We zijn vroeg en maken een wandeling door het dorpje.

Luis ziet een betonnen verlichtingspaal met een gele pijl. Hij vindt dat misleidend en begint een discussie met de omstanders. Zij reageren laconiek, het is een paal uit een restpartij.

Uiteindelijk probeert Luis de pijl met een steen weg te krassen. De pijl geeft zich niet gewonnen.

Inmiddels hebben alle brave besjes uit het dorp zich verzameld voor de kerk. Ook deze kerk ziet er mooi en zorgvuldig onderhouden uit.

De gelovigen lopen eerst naar voren en stoppen enkele muntjes in een kaarsenbak.

Enkele elektrische kaarsjes beginnen daarna te flikkeren. Na de mis trekt Don Julian de stekker eruit.....uit zijn alle kaarsjes.

We rijden met Don Julian terug naar zijn huis.

Voor de deur ligt een kreupele hond. Het dier komt overeind en sjokt naar de priester. In huis heeft hij nog gezelschap van een poes. Deze is schuw en vlucht voor ons.

Samen maken we het avondeten klaar. Er komt van alles op tafel. Don Julian praat honderd uit en is trots op al het goede lekkere voedsel wat uit deze streek komt.

Drie soorten wijn komen op tafel.

Don Julian is 72 jaar. Ondanks het feit dat hij al gepensioneerd is, heeft hij nog steeds vier dorpen onder zijn hoede.

Hij is een keer naar Nepal geweest. Luis en de pastoor blijven doorkletsen tot middernacht. Ik barst van de slaap. Ik vermoed dat Don Julian in deze omgeving een eenzaam bestaan heeft, doordat de dorpsbewoners hem op een voetstuk plaatsen vanwege zijn ambt.

Als we naar bed willen, neemt hij ons nog mee door het nachtelijk donker naar zijn kerk. Een mystieke sfeer hangt in deze donkere ruimte met de eeuwenoude beelden langs de muur. Het godslampje is uitgegaan .

Terwijl Don Julian het in orde maakt bekijk ik de relikwieënkast.

Een verzameling botjes en een half bruin gebit met rotte tanden. Bij elk onderdeel staat de naam vermeld van de betreffende heilige. Er is ook een hoopje met botjes van onbekende heiligen.

Doordat het allemaal in een mooi kistje zit en verpakt is in sierlijke zilveren doosjes lijkt het toch nog wat.

Als we de volgende ochtend vroeg vertrekken voor een lange tocht is het erg koud. De temperatuur loopt tegen het vriespunt. Mijn vingers worden gevoelloos stijf. 36 km lopen door bossen, klimmen en dalen over heuvels en vervolgens door een licht glooiend landschap. Ik zie veel, maar heb ook veel tijd om wat in mezelf te mijmeren. Langs akkers stroomt het water door betonnen goten. De kou is vergeten, wanneer de zon voldoende krachtig is.

Zoals talloze dagen is ook deze dag boeiend door alles wat ik zie en ervaar.

Ik erger me meer aan Luis. 's Ochtends loopt hij in het begin voorop. Daarna zakt hij af en loop ik voorop. Regelmatig wacht ik tot hij dichterbij is.

Aan twee boerinnen die op een stukje grond werken vraagt hij met zijn bulderende stem de weg. Hij doet dat telkens wanneer hij iemand tegenkomt. Luis luistert nauwelijks naar het antwoord. Hij kijkt de andere kant uit of begint dan hardop de tekst uit zijn boekje voor te lezen.

Deze keer treft hij een behulpzame vrouw, die net zo'n luide stem heeft als Luis. Terwijl zij beiden kijven, loop ik door met de andere boerin. Zij heeft zich afzijdig gehouden, maar weet volgens mij de route precies. Onderweg vertelt ze dat ze erg hard moet werken voor weinig geld. Ze hebben het armoedig.

Wanneer Luis geen houvast heeft aan gele pijlen raakt hij van slag. Hij kan dan geen enkel alternatief bedenken, maar blijft iedereen bevragen.

Het laatste stuk naar Mombuey wandel ik langs de verkeersweg, terwijl Luis parallel aan de weg door het veld loopt. Een enkele keer zie ik in de verte zijn stok in mijn richting zwaaien en hoor hem roepen: "Flecha !"

Naast me zie ik telkens een blusvliegtuig op het water van een meer duiken om water te tanken.

Daarna stijgt het met luid ronkende motor op en verdwijnt over een bergkam waarachter rookwolken opstijgen.

Een grote hond naast een loods rukt wild blaffend aan zijn ketting.

Net buiten zijn bereik is voldoende schaduw voor mij om even te rusten. Op het moment dat ik water drink begint het beest te kwijlen. Zijn drinkbak is leeg. Ik ga er voorzichtig heen, om de bak te vullen. De hond plast van angst en deinst achteruit.

In Mombuey is een mooie Albergue. Er zijn ook 2 pelgrims op de fiets. Don Julian heeft hen over ons verteld. Buren vertellen ons dat er gisteren 2 Nederlandse pelgrims geslapen hebben. Dat moeten Huberta en Arno geweest zijn.

De volgende dag horen we talrijke zingende vogels, die uitbundig de lente vieren. Ondanks de hitte is het een mooie tocht.

We komen in schilderachtige kleine dorpjes met aan elkaar gevlochten huisjes. Kleine percelen rulle grond met gebukte vrouwen, die of wieden of het pootgoed in de grond stoppen.

De kleurrijke bloesem maakt het tot een vrolijk geheel.

Luis is weer helemaal opgeknapt, maar ik stoor me aan zijn autoritaire stem, waarmee hij de aardige hulpvaardige mensen benadert. Het verstoort mijn manier van contact maken. Daarom loop ik telkens door. Ik loop meestal voor, op een behoorlijke afstand van hem.

Vandaag lopen we een flink stuk om doordat we gele pijlen missen.

Het plaatsje Pueblo de Sanabria is al op grote afstand zichtbaar. Een kerk en een oude vesting boven op een heuvel domineren de omgeving.

In plaats van de weg te volgen klauteren we over een trap die recht tegen de rotswand omhoog loopt.

Zomers slapen de pelgrims in het sportcomplex, beneden buiten de vesting aan de andere kant van de rivier. Wij slapen helemaal boven in het middeleeuws gemeentehuis Met de burcht en de kerk ernaast is het een prachtig monumentencomplex.

Luis slaapt in de raadzaal op een antieke kist. Zijn wasgoed hangt voor het gemeentehuis op het oude plein te drogen. Verder is er in het oude pand weinig comfort, maar dat deert ons weinig.

Onze twee pelgrimfietsers van de vorige dag slapen in het dorp in een Hostal. We genieten van elkaars uitdagende humor.

Eten en Slapen

Geleidelijk voel ik me leven als een varken; ik eet alles, als het maar voedt. Allerlei combinaties van soms onbekende samenstelling verdwijnen in mijn maag en alles is lekker. De dagen bestaan uit wandelen, douchen/kleding wassen (wanneer dit mogelijk is) even een tukje, rondkijken, rond negen uur 's avonds eten en dan de slaapzak in. Waar ik slaap is elke dag een verrassing. Het geeft me een vrij gevoel; ik slaap overal prima. Daarin ben ik niet afhankelijk van Hostals of Refugio's. Luis klampt zich vast aan zijn pelgrimsstatus. Hij vindt dat hij als pelgrim in elk dorp langs de pelgrimsroute recht heeft op een bed en een warme douche.

Het stadje Sanabria gaat met de tijd mee. De restaurants hebben onderling blijkbaar de deal gemaakt om geen Menu Del Dia op de lijst te zetten. Door alle gerechten apart te bestellen wordt het eten twee maal zo duur.

Onze slaapkamer boven in het dorp heeft een groot nadeel.

Dat merk ik pas wanneer we na het eten en een flinke hoeveelheid wijn weer naar boven moeten. Ik wacht op Luis bij een verlichte fontein, maar moet lachen, wanneer ik omhoog zie baggeren alsof hij een natte luier heeft. Het is een flinke steile klim.

's Ochtends vroeg trekken we de deur van het gemeentehuis achter ons dicht.

Mijn dromerijen na de eerste weken worden minder. Het lijkt of alle zintuigen gereinigd zijn en daardoor openstaan voor de omgeving.

We klimmen langs berghellingen vol paarse heidestruiken met toefjes gele en witte brem.

Vandaag is het een zwaar traject met veel klimwerk. Bij een zware klim kijk ik alleen even vooruit om de richting te bepalen en sjok vervolgens als een muilezel in een langzaam gestaag ritme naar boven

We wilden tot Padornela lopen, maar daar blijkt geen Albergue te zijn. Daarom besluiten we door te lopen naar Lubian.

Hagedissen die zich koesteren in de warmte van het asfalt schieten flitsend weg. Een schuwe zwerfhond geef ik wat water en enkele stukken brood. Hij verbergt het op verschillende plekken tussen struiken en rotsen langs de weg en loopt een stuk met ons mee.

Precies op de grens van het eerstvolgende dorp stopt hij.

Er schijnt een felle zon aan een onbewolkte hemel. We klimmen en dalen over smalle kronkelpaadjes met keien tussen jonge groene struiken en bloemen . Sommige paden zijn nu bergbeken geworden waarlangs al het water omlaag stroomt. We springen van steen tot steen om droog te blijven.

Na deze hindernissen komen we in een klein dorp. We stoppen bij de bron om te eten. Enkele vrouwen in donkere kleding komen langs en stoppen voor een praatje. Huberta en Arno zijn hier gisteren langsgekomen.

Een omaatje van 94 jaar wordt thuisgebracht.

Vanochtend is ze gevallen. Haar hoofd is verpakt in witte zwachtels, die alleen haar ogen nog vrij houden. Ze ziet eruit als een hulpeloze mummie met het witte verband en haar verder zwarte kleding.

Ik loop zingend door het dorp. De honden lijken te vergeten dat ze horen te blaffen. Een man komt naar buiten en constateert genoeglijk, dat ik heel contento, tevreden , moet zijn. Overal stroomt en klatert het water in deze groene vallei.

Ook Lubian is een dorp uit een ander tijdperk. Het lijkt overdag uitgestorven. Er staan tussen de traditionele oude huizen ook enkele duurdere woningen.

De Alcalde is niet thuis. Hij is op jacht. In het gemeentehuis is niemand. We kloppen bij het huis van de burgemeester aan en krijgen van zijn vrouw de sleutel van het gemeentehuis.

Mijn smerige bergschoenen vallen uit de toon in dit chique gebouw.

We slapen in een kamertje boven. Terwijl Luis genoeglijk converseert met de Alcalde, die inmiddels terug is van de jacht, zit ik op het balkonnetje in de zon, schrijf mijn verslag en kijk uit over het volk van Lubian.

's Avonds eten we luxe in een chalet" Casa de Irene."

De burgemeester heeft het geregeld. Ik vermoed dat het chalet familiebezit is. Het klaarmaken en serveren van de maaltijd in Casa Irene gebeurt door 2 aardige belangstellende vrouwen uit het dorp. Voor slechts 7 Euro worden we als pelgrims vorstelijk verwend.

Het is een gezellige avond en we besluiten met een harmonica-serenade.

Als we de volgende dag weer vertrekken wacht ons opnieuw een zwaar traject. Het is hard werken op bospaadjes, die steil omhoog lopen. Verstand op nul, neus en ogen voorover dicht bij de grond, waar tussen het groen boterkleurige bosanemonen mijn leed verzachten. Overal klinkt het frisse geluid van kinkelend klaterend water.

Doordat we letterlijk over bergen en door dalen lopen raast het autoverkeer soms hoog boven ons over een viaduct of komt beneden ons uit een tunnel..

Opzij van ons zie ik de oneerlijke verdeling. Vrachtwagens trekken moeizaam over de weg omhoog, terwijl hun weg zo recht en horizontaal mogelijk is uitgesneden. Wanneer het verkeer over een viaduct rijdt, lopen wij ver beneden hen door het dal . Wanneer het verkeer onder ons in tunnels verdwijnt sjokken wij boven hen over de berg heen .

Autotransport

Sander, mijn zoon rijdt internationaal op een autolader. Het bedrijf in Son heeft recent een aanhanger ontworpen, waarop de personenwagens in 3 lagen boven elkaar staan. Totaal kunnen er 11 grote personenauto's vervoerd worden.

Zodra we een grote autoweg tegenkomen, merk ik dat ik uitkijk naar zo'n combinatie. Ik zou dan ook trots aan Luis willen tonen, waarmee mijn zoon rijdt.

Luis let ook op alle autoladers, telt alle auto's en zegt dan tegen mij:" Ocho coches! Tu hijo ha once coches. Es un camion muy grande!" (acht auto's; jouw zoon heeft elf auto's. Dat is een veel grotere vrachtauto)

Hij zegt dat met welgemeende trots.

GALLICIË

's Ochtends vroeg hangt er nevel in de lucht. Daardoor zien de bergen om ons heen eruit als als dansende grijze wolken. Het donkere grijs is van de bergen dichtbij. De zwevende blauwgrijze wolken daarboven zijn van bergen verder weg .

Gallicie verwent pelgrims. Speciaal aangelegde luxe rustplekken met bronnen, luxe albergues en mooie bewegwijzering. Na elke km staat er een paal met het aantal kilometers naar Santiago. Dat doorbreekt jammer genoeg mijn zorgeloos tijdloos lopen.

Onderweg bespreken Luis en ik waarom we eigenlijk naar Santiago lopen. Luis is duidelijk; hij doet dit puur vanuit zijn geloof. Ik wil zwerven door Spanje, om de mensen te ontmoeten, het land te verkennen en de taal te leren. Ik wil ervaren wat me overkomt zonder alle comfort van thuis.

Ik wil ervaren wie ik ben zonder mijn vak. Ik wil nadenken over mijn leven verder. Mijn motieven zijn complexer als die van Luis. Ik praat er verder niet over met hem.

Ook hier komen we door dorpjes met smalle kronkelende straatjes, waar huizen hecht in elkaar gebouwd zijn, maar waar regelmatig een pand instort. Beneden in de oude huizen wordt vaak het vee gehuisvest, zodat we vanachter de dichte deuren geknor, gebèèè of gekukel horen.

We passeren een dorpje waar boven over de straatjes heen ook vertrekken zijn gebouwd. In een verlaten gebied, waar slechts een woning staat geef ik mijn radiootje aan een jongen. Hij is erg blij.

Voor mijn gevoel gaat wandelen snel. Elk uur wisselt het decor. In een klein winkeltje geven we nog een mondharmonica serenade. Wanneer ik vind dat Luis teveel ouwehoert of bars uitvalt tegen mensen, begin ik te spelen. Dat helpt geweldig. We lopen ver omlaag naar Laza. De zon schijnt. Mannen lopen achter ezeltjes om het veld te bewerken. Vrouwen stoppen het pootgoed in de grond. Maria van de Proteccion Civil (burgerbescherming) brengt ons met een jeep naar de Albergue. Een geweldig luxe gebouw, helemaal voor ons beiden. Er ligt een boek waarin Arno en Huberta ons de groeten doen. Ze liggen nog een dag voor op ons.

Huberta schrijft dat Arno ook een mondharmonica heeft gekocht.

Het boek vermeldt tevens dat mijn vrienden Joop en Merijn hier in juli 2001 waren. Herman is hier geweest in mei 2001 toen hij vanaf Granada naar Compostella liep.

Op deze zaterdagavond wordt in het dorp op straat gedanst. Doedelzakspelers, trom en dansers met castagnetten springen uitgelaten om elkaar heen. Het ritme van de trom versnelt; rode gezichten van inspanning. We zoeken een restaurant. Twee zaken zijn gesloten.

Een boer loopt achter 5 donkerbruine koeien het dorp in. Een oude vrouw met stok wacht op haar koe. Het dier loopt automatisch in haar richting en vervolgt zijn vaste route naar de stal. In een grote eetzaal, waar wij de enige gasten zijn gebruiken wij de maaltijd. De eigenaar is internationaal vrachtautochauffeur. Er is te weinig klandizie voor een restaurant. Na het eten dwalen we door het donkere dorp. We horen stemmen maar zien geen mensen. Het kleine dorp lijkt in het donker veel groter. We ruiken de lucht van dieren. Boven ons zien we een mooie sterrenhemel. Waarom denk ik regelmatig aan overledenen als ik naar de sterren kijk? Tijdens mijn tocht is thuis een familielid en een kennis overleden. Een raam boven ons gaat open. Een vrouw wijst ons de weg naar de Albergue.

De volgende ochtend is het guur weer. De lucht is bewolkt. We lopen hoog door de bergachtige landschappen.

Een ree schrikt als hij ons ziet en vlucht. Luis jaagt hem nog op door met zijn stok te slaan.. Dat doet hij vaker bij dieren.

Ik heb voorgedaan hoe hij de mensen aanspreekt. Hij begrijpt het. Hij voelt zich helemaal fit. Ik heb last van een lichte kaakontsteking. Ik hoop dat het zo overgaat.

We komen vroeg aan in Vilar de Barrio, nadat we hoog vanuit de bergen over een vlak landschap met enkele dorpjes keken. Ook in dit dorp is een zeer luxe vrij nieuwe Albergue. Eigenlijk vond ik de vaak simpele onderkomens in de gebieden van Castilië en de Extramadura leuker en sfeervoller.

RUTA DE LA PLATA

WEEK 7 29 april tot 6 mei

Route / overnachting:

Vilar de Barrio - Orense (albergue 2 nachten) - Oseira (klooster) - Bandeira Silleda (hostal) - Compostela (hostal)

Al vroeg in de ochtend staat Luis startklaar. Zoals gebruikelijk bij een langer traject is hij nerveus. Ik wil rustig aan doen. Mijn neus bloedt, doordat de huid flinterdun is geworden door de zon. Door de tandwortelontsteking is mijn linker wang opgezet.

Ik hoop dat de mijn conditie helpt om de infectie de baas te worden. Luis ruikt Santiago en wil in volle vaart vooruit. Hij loopt nu soepel en bidt hardop tijdens het lopen. Hij is ontroerd dat hij nu bijna de zo begeerde buit binnen heeft. Ik probeer me niet te ergeren, maar dat is moeilijk. Luis loopt op de gele pijlen, kaarten, adviezen van vrienden en op de vele antwoorden van voorbijgangers. Dat maakt het voor hem verwarrend.

In Gallicie is dit jaar nog geen regen gevallen. Vorig jaar regende het weer heel veel.

Toch ziet alles er redelijk groen uit. Vandaag werkt niemand, vanwege de feestdag van San Pedro. Voor we in het dorp Xungueira zijn hoor ik al de vertrouwde klanken van een harmonie.

Op het oude plein staat een mooie grote kerk. Wij, de twee rugzakkers, stappen tijdens de preek de kerk in. De hoofden van kerkgangers wenden zich naar de uitgang, waar wij staan. De woorden van de priester gaan even verloren voor het kerkvolk.

Na de mis paradeert de harmonie een rondje door het dorp. Een muzikant met zijn pet scheef op het hoofd zwaait naar mij. Het is de burgemeester van het vorige dorp "Vilar de Barrio". Hij speelt trompet en heeft me herkend. Op het dorpsplein voor de kerk spelen we samen "Il Silencio" op trompet en tuinslang.

Verder op onze route kondigt de stad Orense zich al vroeg aan met huizen langs de weg, druk verkeer en een rommelig industriegebied.

Na een lange etappe bereiken we in het centrum van Orense; de Albergue naast het Convento San Francisco. Het onbewoonde Franciscaner klooster uit de 13de eeuw is opengesteld voor bezichtiging.

Vanuit onze slaapzaal kijken we over een mooie grote begraafplaats, die tegen de heuvel oploopt.

De portier van het museum beheert ook de sleutel van de Albergue. Helaas, deze maandag is het museum gesloten. Omstanders die ons goede raad willen geven vinden het grappig wanneer ik opmerk dat bijna elke dag alles in Spanje gesloten is.

Elk dorp, elke streek heeft zijn eigen patroonheilige. Op de feestdag van de betreffende heilige wordt er niet gewerkt. In de afgelopen maand hebben we dat ervaren.

We bellen naar de Proteccion Civil. Per jeep komt iemand de sleutel brengen.

Het is een zeer luxe Alberge met twee grote slaapzalen. In het gastenboek lezen we dat Huberta en Arno hier geslapen hebben.

Een papier met religieuze tekeningen, gemaakt door Jose, hangt aan de muur. Er zijn spottende opmerkingen overheen gekrast. Luis kruipt in bed, terwijl ik Orense ga bekijken.

De Albergue ligt op een heuvel. We kijken aan de voorkant uit over het oude centrum van Orense, met de kathedraal direct beneden ons. Via stenen trappen kom ik in het oude centrum. 's Avonds eten we in een bar bij Paco. Paco heeft 21 jaar in Duitsland gewerkt en roept steeds vrolijk spottend "Alles klar, sieben Kinder und keine Papa"; een kreet uit zijn periode als gastarbeider.

Paco is in een vrolijke stemming. Trots schept hij soep op.

Zijn vrouw maakt volgens Paco heerlijke soep, beter dan de Duitse en Hollandse

Wassersuppe. Ik stel voor om een extra dag te blijven. Daarmee hoop ik weer meer rust in de tocht te krijgen.

Er komt tijdens ons verblijf geen Hospitalero opdagen.

De Burgerwacht vindt het prima, dat ik vanwege de kaakontsteking een dag extra blijf. Voor ons is er een groep in de Albergue geweest, die een puinhoop achter heeft gelaten.

Terwijl Luis de volgende ochtend uitrust voor de pittige tocht van de volgende dag, ga ik Orense in.

De kathedraal zit vol, allemaal biddende mensen.

Vooraan in een speciale ruimte staat een prachtig hoofdaltaar met veel goud, veel versiering.

Rondom in de kerk zijn kapelletjes met altaren. Elke ruimte is gewijd aan een speciale heilige.

De biechtstoelen hebben het druk. Vandaag is het feest van Santa Cristo.

Een grote kapel is bekleed met glanzend goud. Ook het plafond is helemaal bezet.

Het is de kapel van Jezus aan het kruis. Mensen wachten in een rij en schuifelen achter het altaar langs. Ze pakken daar een koord vast, kussen het of maken er een kruis mee over hun lichaam. Iedereen is diep onder de indruk en sommige mensen raken erg geëmotioneerd.

Met de handen strijkt men in een zijbeuk eerbiedig over de voeten van een Mariabeeld. In een andere kapel wordt hardop gebeden. Voor mij is dit een nieuwe ervaring. Zo'n diepe devotie en niet uitsluitend van oudere mensen.

In een kloosterkerk, zit achter een ijzeren hekwerk een non in witte pij, onbeweeglijk geknield voor het altaar. Aan de andere kant van het hek zit het kerkvolk.

In alle kerkportalen hangen aankondigingen voor de Meimaand. Er wordt wat afgeheiligd hier. Ik bezoek die dag nog een keer de kloosterkerk. Zeven nonnen in witte pijen bidden geknield achter het hek.

Zodra ze zich omkeren laten ze een doek voor hun gezicht zakken, om te voorkomen dat hun gezicht gezien wordt.

Het lijkt mij Katholiek Nederland van zo'n 50 jaar geleden. Ik kan deze ontluisterende symboliek niet meer invoelen.

's Avonds eten we weer bij Paco. We moeten wachten op de maaltijd. Luis zit op hete kolen, want hij is bang dat om 22.00 uur de museumwacht de Albergue op slot draait. Hij commandeert weer tegen Paco. Er ontstaat een stille strijd tussen de twee.

Ik vermoed dat quasi-opgewekte Paco bluft. Volgens mij moet zijn vrouw nog alle ingrediënten voor het eten kopen. Dat klopt, want even later zie ik haar binnenkomen met de levensmiddelen.

Vanaf dat moment wordt Paco overmoedig. Hij daagt Luis uit door nog een tweede fles wijn op tafel te zetten. Luis negeert dit. Paco demonstreert met St. Jacobsschelpen hoe men vroeger in de vissersdorpjes ritmisch muziek begeleidde. Het klinkt ongeveer als castagnetten.

In de bar speel ik op de mondharmónica, terwijl een klant zorgt voor de ritmische begeleiding met Las Conchas (de schelpen). Een leuk idee om straks thuis te proberen.

HET KLOOSTER VAN OSEIRA

Even buiten Orense moeten we flink klimmen. 3 Kilometer steil omhoog. Ondanks dat het koud is loopt het zweet over mijn gezicht en slaat de damp uit mijn kleding en komt de rook van de adem uit mijn mond.

Het lijkt alsof ik in brand sta.

Boven ontmoet ik een vriendelijke man, die aanvankelijk wat schuchter, maar even later heel aardig en toegankelijk is. Hij nodigt ons uit om een stempel te halen in zijn schuurtje.

Luis hoeft eerst geen stempel van hem.

Ik wel, maar mijn pelgrimspas is al vol.

Daniel, zo heet de man, blijkt een vaste schakel in de Ruta de la Plata te zijn. Hij heeft in zijn schuur een drankvoorraad (winkel). Ik krijg van hem een nieuwe pas en een chupito, een klein sterk zelfgebrouwen drankje. Vervolgens wil ook Luis met Daniel op de foto.

Tegen de avond komen we aan in Oseira bij het imposante klooster van de Cisterciënsers. Het is gebouwd rond 1200 en in 1600 gerestaureerd. Door de toegangspoort belanden we in een vertrek, waar door de monniken van alles wordt verkocht, onder andere kaas, honing, iconen enz.

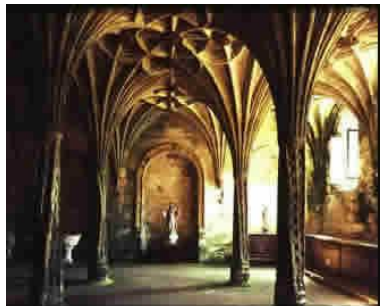
Door hoge brede gangen met iconen aan de wanden worden we naar een monnik gebracht.

We komen onderweg een groep Spanjaarden tegen die rondgeleid wordt. De excursie stopt bij Luis en mij. De mensen stellen allerlei vragen over onze pelgrimage. Tegen de monniken vertelt Luis over zijn familieleden en kennissen die priester of non zijn.

De monnik wijst ons vriendelijk onze luxe kamer. Als afscheid knielt hij voor ons en kust de vloer.

Het kloostercomplex is hoog. De vloeren en wanden zijn van zwaar granietsteen. De muren zijn zeker een meter dik.

De monniken dragen kasuifels met wijde mouwen, die bijna tot de grond reiken. Op een speciale manier schudden ze telkens de mouwen omhoog, zodat de armen binnen de wollen koker samenkomen.

De monniken gaan dagelijks 8 maal naar de kapel. De stemmen stijgen op tegen de hoge granieten wanden en vermengen zich tot een diepe sonore melodie.

Met 6 man, die allen in het klooster logeren eten we in een aparte ruimte. Soep en brood met veel kaas. Aan de tafel voeren we een levendige discussie in het Spaans.

Na de maaltijd schrijden we door de hoge gangen naar onze luxe slaapkamer, boven in het gebouw.

's Ochtends gaan we weer naar de kapel.

Hier hangt een speciale sfeer; de combinatie van de zang, de warmte, de echtheid, de devotie. De monniken staan in een halve kring achter het altaar en zingen Gregoriaanse liederen met Spaanse teksten onder begeleiding van het orgel. Alle gezang en rituelen vloeien als een zachte balsem over me heen.

Na de kerkdienst eten wij, de gasten apart. Er wordt gezellig onderling gebabbeld. In ons gezelschap bevinden zich twee Portugezen. Een is priester van een parochie dicht bij Coimbra. Hij beveelt de Portugese pelgrimsroute vanuit Tui aan.

Het afscheid grijpt me aan. Een broeder kust mijn smerige schoenen en omhelst me. Hij praat Engels tegen me. Hij uit zijn bewondering omdat ik de Ruta de la Plata, die bekend staat als een zware tocht, als mijn eerste pelgrimstocht gekozen heb. Zijn woorden klinken hartelijk en oprecht. De monniken en het grote klooster maken diepe indruk op mij.

Als we weer lopen langs wegen en over een heideveld barst er een hevige bui los. We lopen door tot Silleda. Een lang stuk. De aangekondigde Albergue bestaat niet.

We kloppen aan bij de pastoor. Mensen uit de parochie helpen ons om onderdak te vinden.

We belanden in een Hostal, waar de eigenaar in een verlaten zaal voor een petroleumkacheltje zit. Het ziet er hopeloos uit. Uiteindelijk wordt de hulp van de "Proteccion Civil" ingeroepen. Deze rijdt ons met de jeep naar Bandeira, een dorpje verder. We gaan naar een clubhuis voor jongeren voor een stempel in onze Pelgrimspas.

De chauffeur van de jeep herkent het mondstuk van een trompet en regelt een echte trompet (een geweldig instrument) van de barman. Ik speel enkele nummers.

Daarna rijden we naar de sporthal. We kunnen er gratis slapen. Iemand doet het voorstel om in de Hostal van een familielid te overnachten voor maar 6 Euro. Luis heeft daar wel oren naar. Mij maakt het niet veel uit.

Luis:

Een echte pelgrim met twee kruisjes om zijn nek en een afbeelding van Maria in zijn beurs.

Soms bidt hij hardop tijdens het wandelen. Op gemeentehuizen klaagt hij stevig over het gebrek aan faciliteiten in de "gratis" refugio's.

Hij heeft een dunne slaapzak bij zich, maar geen matje. Hij maakt zich vaak tevoren druk over het lopen van de volgende dag.

64 jaar uit Bilbao. Hij werkte bij Alcoa, een aluminiumfabriek. Hij klampt ieder aan, vooral om de weg te vragen. Hij barst soms van vitaliteit, maar soms gaat het lopen hem zwaar af.

Hij is een ritselaar, maar er zijn ook momenten dat hij dat niet doet. Waarschijnlijk is dan zijn trots, eergevoel in het geding. Luis heeft gevoel voor humor, wanneer hij ontspannen is. Ik heb van Luis in de maand dat we samen liepen veel van de Spaanse taal geleerd. Doordat hij zich zo sterk vastklampte aan zijn Baskische identiteit, zette hij zich soms af tegen Spanjaarden uit andere streken. Hij was gelukkig en trots wanneer hij een Bask tegenkwam.

SANTIAGO DE COMPOSTELA

Vrijdag 3 Mei lopen we het laatste stuk van de Ruta de la Plata naar Compostela.

Voor Luis is dit de afronding van de pelgrimstocht. Een hevig begeerde wens gaat in vervulling en er kan weer een draadje bij op z'n pelgrimsstaf.

Na Compostela gaat hij met het vliegtuig via Madrid naar Bilbao.

Het interesseert hem niet of hij vandaag geblesseerd raakt; morgen kan hij thuis bijkomen. Hij loopt zich stuk, maar sjokt onvermoeibaar door tot de finish. Hij heeft het zwaar.

Ik probeer voorzichtiger te lopen. Mijn linkervoet, waarvan de hiel ooit verbrijzeld is, geeft soms signalen van overbelasting.

We lopen door lieflijk groen landschap over slingerende weggetjes en langs geurige eucalyptusbossen. Bij huizen en schuren worden we verwelkomd door blaffende honden achter hekken die aan hun ketting rukken. Sommige straatjes hebben een groen gewelf doordat er wijnranken overheen groeien.

Voor Santiago de Compostela moeten we nog een keer omhoog klimmen. In de stad lopen we door de wandelstraatjes als rugzakkers tussen winkelende toeristen.

We dwalen wat verloren rond in en om de kathedraal.

Een met goud en een allerlei tralala opgesierd altaar. Kunst en kitsch is met elkaar versmolten tot een uitbundig indrukwekkend geheel. In de grootsheid van deze eeuwenoude kerk voel ik mezelf klein.

Het beeld van de apostel Jacobus is ook in goud uitgevoerd. Mensen staan in de rij om Jacobus te omarmen.

In zijn aantekeningen vindt Luis een Hostal bij de kathedraal.

Als ik even later door de stad dwaal ontmoet ik plots Huberta. Het is een geweldige verrassing om elkaar weer te zien. Even later komt ook Arno erbij. 's Avonds gaan we nog een keer gezellig samen eten. Ik had graag samen muziek gemaakt, maar Arno zat nog te oefenen op "When The Saints."

Huberta en Arno reizen de volgende dag per trein naar Portugal. Tot eind Mei hebben ze samen nog de tijd om te zwerven.

De dag erna begint om 12 uur de pelgrimsmis. Ik heb rondgedwaald door de oude stad. Als ik de kathedraal binnenstap is deze helemaal vol.

Ik zoek over de hoofden van de mensen Luis. Hij zwaait naar mij vanaf de tweede rij. Er zijn veel pelgrims die voornamelijk de Franse Route gelopen hebben.

Luis stoot me aan wanneer de priester voorleest dat 1 pelgrim gestart is in Cordoba en een in Sevilla. Ondanks mijn vermeende nuchterheid en mijn cynisme overkomen mij verschillende emotionele momenten tijdens de mis.

Na de mis loopt Luis een stukje met me mee.

Hij vertrekt 's middags met Iberia. Op zijn credential krijgt hij 50% korting.

Bij ons afscheid omhelzen we elkaar.

Dan pas merk ik ondanks ergernis om die schreeuwer geef.

Samen hebben we de afgelopen maand intens geleefd.

Daarnaast voel ik het als een opluchting om weer alleen te kunnen lopen.

DE KUSTROUTE

4 mei -6 mei

Route/overnachtingen:

Compostella - Negreira (albergue 2 overnachtingen)

Een mooie tocht van Compostella naar Negreira.

Pittige stukjes klimmen, een schilderachtig dorp aan een rivier. Achter me geen gebulder meer van " Terie, flecha !".

Ik voel me lekker en zing voluit. Ik heb weinig informatie over de pelgrimsroute naar Fisterra. Daarom loop ik soms langs de verkeersweg.

Negreira is een dorpje met stedelijke trekjes; een supermarkt, hotel, een parkje en zelfs een cybercafe. Buiten het dorp staat een mooie Albergue.

Ik tref er een gemengd gezelschap. Pelgrims uit Italië, Oostenrijk en Duitsland. Allen hebben de Camino Frances gelopen.

Ik ontmoet in de Albergue Heike en Karin, een administratrice en een biologe, uit Duitsland. Samen gaan we 's avonds het dorp in om te eten.

In de eerste bar wordt op de zaterdagavond niet gekookt. Enkele mannen, gemeenteambtenaren , bieden ons een glas wijn aan. Karin met haar blonde haar en blauwe ogen valt in de smaak bij Juan, El Torero.

Helaas spreekt Karin geen Spaans en loopt het gesprek vooral via mij. Juan zint dat niet.

Hij probeert rechtstreeks met Karin te praten in het Frans. Na de eerste woordjes Frans raakt hij hopeloos vast. De Spaanse ambtenaren regelen een maaltijd in een ander restaurant voor ons, waar later ook de zwaarlijvige burgervader bij aanschuift.

We krijgen een heerlijke maaltijd met overvloedig wijn en chupitos (borrels).

De stemming stijgt, ook met behulp van de mondharmonica. De burgemeester betaalt de rekening.

Ik bedank voor zijn genereus gebaar en verlang minstens om te mogen trakteren op een drankje.

Verontwaardigd slaat men dit af. Dan staat Karin op en in een glansrol roept ze, dat de Spanjaarden Nederlanders niet moeten geloven, omdat ze toch niet menen wat ze zeggen. Ze sluit haar betoog schitterend af met:

"Als Duitse burger wil ik iedereen bedanken en omwille van mijn eergevoel sta ik erop ieder een drankje aan te bieden. Haar misprijzend gezicht naar mij spreekt boekdelen, zodat ik haar tekst nauwelijks hoef te vertalen. De Spanjaarden in het restaurant protesteren nog heftiger tegen haar aanbod.

We hebben een geweldige avond. Helaas , de volgende dag moet ik bijkomen van de vele chupitos. Ik blijf alleen achter in de Albergue.

Ik moet eerst de nevel in mijn hoofd laten optrekken. Daarom moet ik jammer genoeg afscheid nemen van Karin. Zij loopt door naar Olveiroa.

s Middags komt Volker uit Munchen binnen.

Hij ziet eruit alsof hij in de etalage van een outdoorwinkel heeft gestaan. Hij is compleet behangen met dure outdoorstuf. Zijn leus is: "Kwaliteit heeft zijn prijs; daar mag je niet op bezuinigen."

Samen gaan we het dorp in.

Volker heeft problemen op zijn werk en weet niet welke keuze hij moet maken. Tijdens zijn pelgrimstocht piekert hij hier voortdurend over.

Hij is 30 jaar en is bang dat veranderen van baan een negatieve invloed heeft op zijn pensioen.

Na ons gesprek heeft Volker weer stof om enkele dagen over na te denken, zegt hij.

Ik kom in het dorp jeugd tegen die op hun vrije Zondag rondhangt. Er is voor hen hier weinig te beleven.

In de dorpjes lijken meer activiteiten te zijn voor de ouderen dan voor de jeugd. Voor echte ontspanning moeten de jongeren naar Santiago.

In het Hogar del Pensionistas zit de burgemeester aan een tafeltje te kaarten. Ik krijg een kop koffie. De oudere dorpingen vergaderen over nieuwe activiteiten.

Terug in de Albergue zie ik dat het alweer aardig vol is.

De sfeer voelt anders als die van de Ruta de la Plata. Er zijn groepjes, die meer met elkaar optrekken en meer naar binnen gericht lijken. Er is geen gemeenschappelijke taal, waardoor ieder elkaar kan begrijpen. Weinig Spanjaarden en Italianen spreken een tweede taal. Er wordt ook plots gerookt

WEEK 8 6 mei - 13 mei**Route/overnachtingen:**

Negreira - Olveiroa (albergue) - Cee (Proteccion Civil) - Fisterra (albergue) - Muxia (sportzaal) - Olveiroa (albergue 2 nachten) - Negreira (albergue)

Een groepje Italianen is al voor mij de volgende ochtend vertrokken. Het is een hechte gemengde vriendenclub. Regelmatig gaan ze met elkaar op stap. Ik haal hen onderweg in en loop daarna even met hen op.

De camino gaat over smalle paadjes door bossen, die weer langzaam plaats maken voor een golvend landschap. Op elke heuvel wacht telkens de verrassing van een nieuw panorama. Bossen met eucalyptusbomen en kleine stukjes grond voor akkerbouw.

Samen met de Italianen loop ik door een gehucht. Een staldeer staat op een kier.

Binnen worden de koeien gemolken. Fabiola, mijn Italiaanse vakgenote, vraagt om een beetje melk. De boerin schenkt de warme melk in na deze eerst te hebben gezeefd.

Even later slaat het Italiaanse groepje af naar een bar om koffie te drinken. Ik loop alleen door. In de verte zie ik op de donkere aarde van een akker een gedaante.

Eerst denk ik dat het een kind is, die wijdbeens zit, als een kleuter in de box. Dichtbij zie ik dat het een vrouw is, kort en gedrongen. Ze heeft een bruin geloooid gezicht en draagt zwarte kleding.

Wanneer ik dichterbij ben staat ze op. Jong groen van plantjes steekt net boven de grond uit. Met haar korte beentjes loopt ze moeizaam over de ongelijke aarde.

De grote keien haalt ze een voor een tussen de plantjes vandaan en brengt ze naar de rand van het veld. Het is zwaar werk

Gallicie, een liefelijk groene streek. Struikgewas en bomen en afscheidingen van rotsblokken beschutten het landschap tegen de wind.

In de dorpjes blaffen de honden tegen mij, de vreemdeling. Fanatiek springen ze heen en weer. De beesten wurgen zichzelf bijna aan hun halsband. Het alleen lopen voelt weer heerlijk vrij en licht.

Pelgrims die de afgelopen nacht in Negreira sliepen, belanden 's avonds in Olveiroa.

Purie, de hospitalera, maakt een voedzame soep. Er is in het dorp verder geen eten te krijgen. Iedere pelgrim draagt wat bij, wijn, kaas, worst en brood. Het is gezellig om met dit internationaal gezelschap rond de tafel te zitten.

De Albergue bestaat uit twee panden aan weerszijden van het steegje. Het zijn gerestaureerde gebouwen, een voormalige boerderijwoning en een voormalige school.

In de school woonde vroeger de onderwijzer op de bovenverdieping. In de woning ernaast was een kamer speciaal voor de oudste dochter gebouwd. Zij mocht niet trouwen vanwege de bruidschat. In Engeland was dit vroeger ook in sommige streken gebruikelijk. Men noemde haar de "Spinster".

De gebouwen zijn sfeervol, gezellig. Beneden slaap ik bij het groepje Italianen. We zijn wat met elkaar vertrouwd geraakt. De groep bestaat uit 3 mannen en 3 vrouwen.

Een man van ongeveer 40 jaar, is leraar filosofie. Fabiola is maatschappelijk werkster bij de Italiaanse versie van ons Bureau Halt. Fabiola spreekt redelijk goed Engels. Later merk ik dat haar vriendin Frans spreekt.

Het groepje Italianen is al vertrokken, wanneer ik de volgende ochtend op stap ga. Ze weten dat we elkaar onder het lopen weer tegenkomen.

Ik zie hen wanneer ze via een lusvormig pad tegen een heuvel klimmen. Na een signaal op mijn tuinslangtrompet draaien ze zich boven op de heuvel om en zwaaien naar mij, beneden. Later lopen we weer samen.

Fabiola, mijn Italiaanse collega, en ik praten onder andere over ons werk . Ze stelt vragen over de hulpverlening in Nederland. Ik beloof om ,zodra ik weer thuis ben, haar in kontakt te zullen brengen met het Nederlandse Bureau Halt.

Ik loop alleen weer verder. Boven op de heuvel staat een koude sterke wind. Bij een oude kapel rust ik uit in de luwte. Het regent zacht. In de verte zie ik Volkert. Ik herken hem door zijn kleurige en overdadige uitrusting. Tegen de middag gebeurt het wonder.

Een geelwit kalkstenen pad slingert omlaag naar het blauw van een baai met daarachter de eindeloze oceaan. Aan weerszijden van het pad wuift dichte volgele brem me toe. Na 6 weken lopen door bos en weiland onderga ik hier een golf van verwondering, geluk.

Het is adembenemend mooi. Door het speciale licht is alles mooi van kleur en zijn alle details helder en scherp. Overal enkele oranje-witte huisjes bij elkaar, een baai en daarachter meer baaien, een geschulpte kuststrand zover ik kan zien. Een rood schip kan ik helemaal volgen , wanneer het de baai binnenvaart.

Beneden in het plaatsje Cee schijnt de zon. Ik was van plan om naar Fisterra te lopen, maar na deze geweldige entree besluit ik in Cee te overnachten.

Ik volg de baai langs een rij witte huizen. Een bejaard echtpaar kijkt vanaf hun balkon over de oceaan. Ik maak met hen een praatje. Ze vertellen, dat ze in de krant hebben gelezen, dat er een Nederlandse politicus is vermoord. Het klinkt ver weg voor mij, als uit een andere wereld. Ik wandel langs een confectieatelier.

Ik ga er naar binnen. Vrouwen in rijen achter elkaar. Tafeltjes met ratelende naaimachines. 45 jaar geleden werkte ik op zo'n bedrijf. Er werkten toen ook voornamelijk jonge vrouwen.

Ze werkten hard om een hoge productie te halen. Daardoor verdienden ze meer als anderen.

Wanneer teveel meisjes dit voorbeeld volgden dan werd het stukloon naar beneden bijgesteld.

Hier in Cee vallen even de machines even stil. De vrouwen keren zich om naar mij. Ik begroet hen en vertel dat ik vroeger in Holland ook in eenzelfde bedrijf heb gewerkt.

Bij het gemeentehuis krijg ik een stempel en men belt de politie voor mij. Binnen vijf minuten staat er een politieauto voor het gemeentehuis en word ik naar de burgerwacht gebracht. Het gebouw lijkt op een kazerne. Binnen vinden verschillende activiteiten plaats. Ik ben nog de enige gast

DE VERSLAAFDE PELGRIM

Tegen de avond kwam Manuel binnen. Rugzak, strohoed en sandalen.

Een forse wat voorovergebogen gestalte met een opvallend groot kruis en een kleine aardewerk occarino om zijn nek.

De deur viel dicht en we waren met ons beiden.

Kruis, hoed en rugzak deed hij af. Met de vinger op z'n lippen van: " Niet verder vertellen," zei Manuel dat hij geen pelgrim was. Hij woonde in Valencia.

Hij ging pal voor me staan. Licht bezweet en met holle ogen vroeg hij of ik in UFO's geloofde.

Ik zei van niet, waarop hij zei dat het projecties waren. Nadat hij gehoord had, dat ik uit Holland kwam, stroopte hij zijn mouwen op.

Ik zag op zijn arm allemaal prikken. Hij kende Amsterdam goed vanwege de drugscene.

Behalve in Sevilla had ik me tot nu toe overal veilig gevoeld. Hier in Cee had ik het gevoel dat ik in de "beschaafde wereld" terugkeerde en

juist hier zat ik opgescheept met een ontregelde drugsverslaafde psychoot. Hij praatte constant door over zijn fascinaties en wist daarbij

veel psychiatrische termen te spuien. Samen dronken we een biertje. Om hem enigszins af te leiden maakten we samen muziek, waarbij ik met de harmonica zijn occarino-spel volgde. Hij raakte regelmatig van het padje. Dan reageerde hij oninvoelbaar en onvoorspelbaar.

Ik meldde dit bij de Proteccion Civil. Die verzekerde mij, dat er de hele nacht iemand aanwezig was.

Deze zelfde dag had ik in een winkel een krant gezien met een lugubere foto van een vermoorde Nederlandse politicus op de voorpagina.

Misschien zou er de volgende dag een foto in de krant staan van : " Vermoorde Nederlandse pelgrim." Manuel rilde vaak en was rusteloos.

Vanaf mijn bed in een hoek vroeg ik in het donker een enkele keer hoe het met hem ging.

Daarop reageerde hij dan wel.

De zwakke noodverlichting brandde. Ik zag zijn gestalte heen en weer lopen, bierdrinken, roken, draaien en schudden

met zijn hoofd en onbeweeglijk naar de lege muur kijken. 's Ochtends stond ik vroeg op en ging naar de wacht,

ongeveer 50 meter verder in het gebouw. Er was niemand. Ik haalde de buitendeur van de grendels, duwde hem uit het slot en stond buiten.

's Middags in Fisterra keek ik uit over de oceaan. Naast me stond een man met een strohoed en een groot kruis om zijn nek, Manuel.

Hij was per bus gekomen. Zijn rugzak had hij in een kerk verstopt. Hij bedankte voor het eten en drinken wat ik 's ochtends voor hem had achtergelaten.

Hij kreeg geen methadon hier. Toen hij vroeg of ik kaas voor hem wilde kopen liep ik door.

Bij de Albergue werd hij niet binnengelaten en van de hospitalero hoorde ik dat hij 's avonds met een ambulance naar het ziekenhuis was vervoerd.

's Ochtends loop ik langs de kust 12 km naar Fisterra. Grillige gevormde rotsen strekken zich uit in zee. Kleine baaien met stukjes geelwit strand. Op de oceaan diep beneden mij schommelen kleine kleurige vissersbootjes.

's Middags wandel ik naar de kaap, het einde van de oude wereld.

Een bronzen schoen is het symbool van het eind van de pelgrimstocht. Voor de vuurtoren spuit het water omhoog nadat de rollende golven stukslaan op de rotsen. Ik zoek een beschut plekje tussen de rotsen en kijk uit over de oneindige zee. Alle tijd om te mijmeren.

Vanaf deze plek waagden mensen zich over de rand en verkenden de wereld.

Helden, avonturiers, of mensen die niets te verliezen hadden.

In het haventje van Fisterra is een klein winkeltje met snoep, drank en wat levensmiddelen. Ik zoek een restaurant om te eten, maar de eigenares biedt aan om voor mij een maaltijd te bereiden.

Ze heeft een knappe dochter Laura.

Ma probeert tegelijk met de maaltijd een cassettebandje met zang van Laura te slijten. Laura heeft 4 jaar geleden in Londen gezongen. Vanaf die tijd wacht ze tot ze ontdekt wordt of ten huwelijk gevraagd wordt. Ze vraagt of mijn zoon nog vrijgezel is. Ze zoekt mogelijkheden om te ontsnappen uit haar huidige bestaan.

In het haventje worden enkele vissersboten gelost. Op het havenhoofd uit de wind praten enkele gepensioneerde vissers met elkaar.

Dwangmatig lopen ze gejaagd telkens hetzelfde stukje van enkele meters op en neer.

In een hoekje van de haven ligt oude rommel. Daar is de hangplek voor oude vissers.

Ik zoek een plekje tussen hen in. Voor mij wordt een stoel vrijgemaakt door een wrak kistje eraf te schoppen. Een hond schuift met z'n achterste over de grond tegen de jeuk.

De werkeloze of gepensioneerde vissers zien dit verveeld aan, tot ze er genoeg van hebben.

Het hondje krijgt een schop en zijn jeuk is voorbij.

Opa's smoezelige kleinkind vermaakt zich prima in de rommel.

Een stukje muziek vindt ieder leuk. Een verstandelijk gehandicapte man schudt over z'n hele lijf van plezier: "Musica Toca." blijft hij enthousiast roepen.

Bedelaars

Op straat voor een bar in Fisterra zitten twee bedelaars. Een man met een donker jack vol vetvlekken en een bijpassende pet zit in een rolstoel. Zijn collega zit met opgetrokken knieën naast hem op de grond. Met uitgestoken hand en onverstaanbaar gebrabbel maken ze duidelijk dat ze geld willen. Ik schud van nee en pak mijn mondharmonica en begin voor hen te spelen. De rolstoeler eet onverstoorbaar door. Ik waarschuw hem, dat hij tijdens de muziek wel moet luisteren. De man op de grond wiegt enthousiast mee in het ritme van de muziek. Na afloop graait de invalide man in z'n zak en steekt z'n hand naar me uit met daarin het geld wat hij eerder bijeen gebedeld heeft.

Om 8 uur zit ik alleen aan een tafeltje in het winkeltje achter een bord met tortilla en een fles wijn. Moeder en dochter houden mij gezelschap.

De dochter heeft haar bandje met muziek van Fisterra bij zich.

Buiten hoor ik iemand aan de telefoon enthousiast roepen dat hij Fisterra bereikt heeft.

Opgewonden met overslaande stem vertelt hij dat hij in de oceaan drie maal helemaal onder water is gedoken. De man is overgelukkig.

In het plaatsje is een mooie Albergue.

's Ochtends loop ik alleen richting Muxia. De andere pelgrims stoppen hier en keren huiswaarts. Ze hebben hun doel bereikt.

Het kost me moeite om de juiste route te vinden. Ik loop enkele keren vast in het dichte struikgewas en moet mijn kompas gebruiken.

De honden langs deze route lijken niet gewend te zijn aan pelgrims. Er lopen vaker honden los en ze zijn minder afwachtend.

De route is weer geweldig mooi met enkele prachtige baaien omgeven door rotsen.

In Muxia vraagt een journalist mij voor een interview voor de krant El Correo Gallejo."

De foto wordt ook naar mijn mailadres gestuurd. Muxia is een rustig mooi vissersplaatsje.

Rekken met grote vissen staan in de wind om te drogen. Van veraf leken het visnetten die gedroogd werden, maar het blijkt een unieke manier van drogen te zijn, die alleen hier wordt toegepast.

Voor ik ga slapen kijk ik tot het donker vanaf een plekje tussen de rotsen naar de zee.

Ik slaap alleen in een grote sportzaal onder de tribunes. Tijdens mijn rondreis heb ik in mijn slaapvertrekken allerlei sporten meegemaakt; zaalvoetbal, aerobics, kindergym, kegelbal enz.

In Muxia wordt fanatiek zaalvoetbal gespeeld.

Om elf uur gaat het licht uit en is het plots helemaal stil.

Ik slaap heerlijk in dit grote hotel.

De volgende dag wanneer ik Muxia verlaat, loop ik de route een stuk langs de zee. De weg van Muxia naar Olveiroa is ook hier moeilijk te vinden, dus loop ik vaak langs de verkeersweg.

Bij een vrouw die uit het raam hangt, vraag ik de juiste weg ende krant. Het is de verkeerde krant.

Niemand leest hier El Correo Gallejo.

In een luxe restaurant krijg ik koffie aangeboden. Men stelt allerlei vragen over Nederland en over mijn pelgrimstocht. In een ander dorp vraag ik in een bar de weg. Mijn simpele vraag mondt uit in eerst een glas wijn.

Wanneer ik wil vertrekken ontdek ik op een stoel naast de uitgang een oude vrouw. Ze heeft er de hele tijd gezeten; onbeweeglijk, stil. Ik pak haar hand vast en praat met haar.

Ze geeft antwoord en ook haar gezicht komt tot leven. Ze is 98 jaar en ze vertelt over haar familie en kinderen.

Haar dochter vult het verhaal soms aan; heel lief. Het is gewoon om ouders in huis te houden en te verzorgen. Is het zwaar, is een vraag die hier niet past.

In het hele gebied is er een bejaardentehuis in Betanzos. Dat is ver weg. Mensen kunnen hier heel oud worden. Met een zekere trots krijg ik het antwoord, wat ik al vaker te horen kreeg ;"Het komt door de gezonde voeding, de lucht en de manier van leven."

Bij het afscheid van de broze oude vrouw en haar dochter ben ik ontroerd. Een plotselinge golf van warmte maakt me tot een hulpeloos kwetsbaar kind.

Later probeer ik te achterhalen wat er precies op die momenten gebeurt. Ik kom er niet uit; het overkomt me. Het voelt hulpeloos, huilerig en echt. Na deze erg lange dagetappe bereik ik Olveiroa.

Ik heb een lange omweg via de autoweg gelopen, terwijl er een korte route binnendoor was. Puri, de hospitalero van Olveiroa heeft inmiddels het verhaal van de verslaafde pelgrim van haar collega in Fisterra gehoord.

Beiden zijn in dienst van de gemeente, waar ze ook ander werk doen. Puri werkt in de bibliotheek.

Buiten het dorp langs de weg is de bar van Lucie.

Men kent mij nog. Ook hier: "Terie, Musica Toca!"

Ik probeer een dag langer in Olveiroa te blijven om mijn vriend Joop en Merijn te ontmoeten. Zij zijn vertrokken uit Compostella, nadat ze de Portugese Pelgrimsroute hebben gelopen.

Ik verwacht hen hier ,omdat men altijd door Olveiroa komt om zowel naar Fisterra als Muxia te lopen.

Ik mag van Puri een dag extra blijven, wanneer ik netjes op de Albergue pas. Heel serieus legt ze uit, wat daar allemaal bij komt kijken.

Het wordt een dagje luiere. Kleren wassen en dan koffie drinken in de bar bij Lucy. In het steegje langs de Albergue kan ik niet verder lopen.

Agressieve bijen zwenken fel zoemend tussen de woningen. Ze komen uit een nest in de muur van een huis. Ze raken geïrriteerd door rook die van de burens vandaan komt.

Daar ligt een fors bruin varken inmiddels dood op een bank. De heer des huizes verschroeit met een brander het haar op de huid, waarna moeder de vrouw met een bos groene stugge bladeren stevig op het varken slaat.

Oma kijkt geboeid naar het gebeuren en helpt waar ze kan ijverig mee.

Ze breekt de nagels van de tenen van het beest en pulkt verschroeide stukken vel eraf. De sterkste man, de zoon, schrobt daarna het varken schoon.

De boer snijdt het varken open en haalt alle ingewanden eruit. Oma heeft al vanuit het huis plastic bakken aangesleept om de ingewanden op te vangen.

Met bewondering kijk ik naar de vakkundige schone manier van werken.

De Albergue is inmiddels volgestroomd met een nieuwe lading pelgrims.

Het is weer een internationale mix, afkomstig uit Engeland, Spanje, Estland, Frankrijk en Duitsland.

De boerin zoekt me op in de Albergue en geeft me de lever van het varken en nog een stuk vlees.

Het vlees is nog warm. Ik vind het ontzettend leuk, maar wordt er ook wat verlegen onder. In de Albergue komt ieder in actie.

Een Spanjaard kruidt en braadt het in stukken geknipte vlees. Aan een lange tafel eten we knus en lekker. Daarna keuvelen we nog na met een glas wijn bij een houtvuur.

Jammer, Joop en Merijn komen niet opdagen.

Het feest was dan compleet geweest, hoewel Merijn vegetarier is.

De volgende ochtend loop ik verder weer richting Compostela.

Ondanks de harde wind en de regen blijft ik opgewekt.

Een kop koffie in een bar is een prima onderbreking. Vandaag Zondag; rotweer, dus zit de bar vol met Spanjaarden.

Rap praten ze met elkaar in hun Gallejo dialect.

Ik zeg hen dat ik daar niets van versta. Ik spreek Castilliano, waar zij zich weer tegen afzetten.

Nadat het ijs gebroken is kunnen we elkaar begrijpen inCastilliano.

Na deze koffiepauze loop ik door, zonder te stoppen.

Op een glooiend zandpad precies om 12 uur halverwege Olveiroa en Negreira zie ik twee opbollende regenpakken, waarin Joop en Merijn blijken te zitten. Terwijl ik een dag extra in Olveiroa bleef wachten, nam Joop in Negreira een extra snipperdag vanwege een pijnlijke knie.

Zeker voor mij is deze ontmoeting speciaal. We praten even bij, nemen enkele foto's en Joop en Merijn lopen weer verder, terwijl ik ze nakijk.

We beloven na de tocht elkaar in Nederland bij te praten.

JOOP KORTEKAAS VERTELT:

Bij een ons bekend barretje is thee gedronken en rond twaalf uur zien we een persoon met rugzak ons tegemoet lopen met een opvallend lichte tred. Ik beweerde nog dat de wandelaar Terie niet kan zijn omdat hij zo licht loopt maar hij was het wel: zo 'n 12 tot 1300 kilometer lagen al achter hem en hij had het erg naar zijn zin. Na een kwartiertje aangenaam praten namen we afscheid. Inmiddels regende het weer.

JOOP BELANDT IN DE REFUGIO VAN OLVEIROA:

Terug in de refugio heeft Merijn de pannen al op het vuur. Spaghetti voor zich zelf en soep van Terie Leijs met daarin grote brokken varkensvlees die hij in het dorp tijdens een slachtpartij had meegekregen.

Door de constante regen en harde wind is alles nat. Doorlopen om niet te verkleumen is de enige keuze. Onderweg nog koffie, wijntje en een babbel, waarbij ik hoop dat de verstijfde vingers weer voldoende op temperatuur zijn om geld uit mijn portemonnaie te kunnen halen. In Negreira overnachten een Oostenrijkse man en vrouw, een Canadese man uit Toronto, een groep Mexicanen en een Spanjaard.

De Oostenrijkers kennen elkaar sinds kort. Met hen ga ik 's avonds uit eten.

De Oostenrijkse vrouw heeft haar slaapzak teruggestuurd en haar uitrusting is erg summier. Ze twijfelt of ze door zal lopen. Ze gooit het in de groep, maar laat het een beetje afhangen van haar landgenoot. Ook de weersverwachting is somber. 's Nachts stormt en regent het flink. Het dak van onze stevige vrij nieuwe Albergue kraakt behoorlijk.

13 mei- 14 mei

Route/overnachtingen:

Negreira - Santiago de Compostella

's Ochtends zijn de Mexicanen al vroeg op. Een muziekinstrument over de schouder en dunne kleding.

Een jongen loopt met slippers op blote voeten. Ze stappen naar buiten in de harde wind, soppend door de regen. Ik ga de andere kant op, richting Compostella. Het is geen leuke wandeling.

Ik kies de autoweg, maar krijg een douche van het opstuivend water van passerende vrachtauto's.

De heerlijke stilte van het lopen zoals ik gewend ben, is hier voorbij. Gejaagd verkeer, wat in binnenbochten scherp instuurt en over de streep gaat om nog de laatste centimeters van de weg op te eisen.

Ook de lucht heeft een akelige vuilgrijze kleur. "Kenners" wijzen me de weg naar de echte Camino, maar dat blijkt later weer ver om te zijn. Dus keer ik weer terug naar de autoweg.

Even voor Santiago maak ik een eind aan het getob door met de stadsbus naar het centrum te rijden. Als ik uitstap in het centrum schijnt de zon weer vriendelijk.

Ik bezoek de kathedraal, vraag bij het Pelgrimsbureau informatie over de Camino Frances en sentido inverso (in tegengestelde richting) Ik krijg een papiertje waarop de Albergues staan en dat is alles.

CAMINO FRANCES

GALLICIË

WEEK 9 13 mei - 20 mei

Route/overnachtingen:

Compostella - Monto do Gozo (albergue) - Santa Irene (albergue) - Melide (albergue) - Ligonde-Eirexe (albergue) - Barbadelo (albergue) - Triacastela (albergue) - O Cebreiro (albergue)

Naast het station van Santiago leg ik op een stenen trap mijn natte spullen te drogen.

Van dezelfde trap maak ik mijn prive-restaurant. Vandaag heb ik oud brood, tonijn met groente en water op het menu. Als ik nog verder afglijd, kom ik nog in de goot terecht; heerlijk.

Als ik over wil steken, komt een behulpzame Spanjaard naar me toe om te zeggen, dat ik verkeerd loop.

Ik ontmoet plots veel pelgrims die via de Franse Route naar Compostella lopen.

Binnen een afstand van enkele kilometers ontmoet ik pelgrims uit Finland, New York, Australie, België, Frankrijk, Duitsland.

De Albergue even buiten Santiago is ondergebracht in een vakantieverblijf op de heuvel Monto do Gozo. De helft van de blokkendoosgebouwen wordt gebruikt door de Universiteit.

Ik ontmoet de soigneur/ploegleider /kwartiermaker van een Belgische wielerploeg. Zijn mannen zijn onderweg. Via de mobiele telefoon geeft hij hen aanwijzingen hoe ze moeten rijden.

Ik geef hem enkele tips over het vervolgtraject naar de kust. Hij waarschuwt mij voor het peperdure restaurant in het complex.

Buiten het complex in een Pulperia eet ik voor het eerst Pulpo (inktvis) en Chiperonos (kleine inktvisjes)

Het smaakt lekker. 's Ochtends vertrek ik uit dit naargeestige vakantiepark.

De Camino loopt hier via een zandpad wat speciaal aangelegd is voor de pelgrims. Mijn tegengestelde koers lokt opmerkingen en vragen uit.

Ik ontmoet een Duitse vrouw. Ze voelt zich gedeprimeerd doordat ze zich realiseert, dat haar tocht morgen in Compostella ten einde is. Haar man reist mee met een camper. Hij verwijt haar, dat hij zich verveelt. Ze voelt zich heerlijk tijdens haar tocht. Tijdens het lopen is ze zich bewust geworden dat ze goed alleen kan zijn. Wat ze ervaart herken ik.

Tijdens mijn tocht voel ik me ontspannen en gelukkig.

Deze simpele manier van leven met boeiende ontmoetingen trekt me.

Op deze eerste dag van de Camino Frances komen stampende puffende oudere mannen op mountainbikes me tegemoet in felgekleurde strakke kleding en een gestroomlijnde helm.

Hun buik wordt extra benadrukt door het hangstuur. Ze zien er uit als buitenaardse wezens. Het karakter van deze Camino voelt anders.

Het is een Camino met mensen afkomstig uit de hele wereld.

Langzaam wordt het landschap mooier; groen en golvend. Bij een boerderij wordt een kalfje geboren. Met een strop om de poten moet het kalf uit de koe getrokken worden. De vacht is doorweekt met een laag slijm. De dierenarts voert de regie en de boerin is zijn vaardige assistent.

De moederkoe staat vastgebonden aan een houten kar, maar blijft waakzaam het kalfje volgen. De spanning bij de toeschouwers slaat over in vertedering, wanneer het jong overeind probeert te krabbelen.

In het groene landschap stop ik bij een driesprong. Meestal wacht ik op pelgrims, die me tegemoetkomen, zodat ik weet welk pad ik moet inslaan. Op een bankje onder een fruitboom gebaart een oude man, dat ik rechtdoor moet lopen. Een jong hondje speelt opgewonden en probeert de aandacht van de man te trekken. Ik loop naar de rand van het weiland en ga naast de man zitten. Even later komt de dochter om te kijken naar haar dementerende vader. Ondertussen zie ik pelgrims de driesprong naderen vanaf een andere weg. "Dag opa, dag hondje; het was gezellig... ik ga weer verder."

*Tijdens mijn tocht blijven tegemoet komende lopers telkens vragen aan mij stellen.
Ik vertel elke keer weer over mijn tocht in allerlei talen. Dit wordt soms vervelend en onderbreekt het ritme van mijn lopen.
Toch blijf ik het doen omdat de bewonderende opmerkingen ook mijn ego strelen.
Soms vertel ik dat ik teruggestuurd ben, omdat ik een te grote zondaar ben.*

Voorbijgangers zijn benieuwd naar de Ruta de la Plata.
Door mijn enthousiaste verhaal draag ik waarschijnlijk bij aan het komend succes en verstoring van deze pelgrimsroute.
Mijn lijf verandert. Het wordt sterk, tanig en mager. Ik ben benieuwd naar mijn gewicht.
Erg veel honger heb ik niet. Ik voel me prima, maar moet toch zorgen dat ik voldoende stevige voeding binnenkrijg. In Santa Irene slaap ik in een oud herenhuis.
Pas de volgende dag ontdek ik dat ik mijn trouwe pet verloren ben.
Ik geef de fles wijn de schuld, die ik de avond ervoor heb leeggedronken tijdens een maaltijd in een volle zwartbruine kroeg.
Als ochtendontbijt meng ik verkrumelde Mariakaakjes met water.
In de kruidenierswinkel verkochten ze deze per 6 rol. Gelukkig kom ik 2 pelgrims tegen die om geld of eten bedelen. Mijn gave bestaat uit rollen kaak. Het vult hun maag en verlicht mijn rugzak.
Tevreden gaan we elk de andere kant uit. Ik loop alleen, zonder eenzaamheid te beleven.
In gedachten kan ik zaken die me bezighouden uitspinnen. Er is om me heen zoveel moois te zien; zoveel te ontdekken.
Het dorpje Melide staat bekend om zijn pulperia's (inktvisrestaurantjes)
In een hal vol lange banken en tafels staan bij de ingang pruttelende grote pannen, met inktzwarte kokende vloeistof en opborrelende gummitentakels met zuignappen.
De maaltijd, bestaande uit een bakje pulpo con pan y vino, ontaardt in een morsige bezigheid.
Het is er simpel en gezellig. Tijdens het slobberen praat ik met een zachtaardige Oostenrijkse man.
Hij mag van zijn vrouw elk jaar twee weken lopen. Hij overnacht in hotels en is benieuwd naar mijn tocht.
Een groep Canadese jongeren, die enthousiast de wereld even willen doen, zetten begerig na mijn verhaal de Ruta de la Plata op hun verlanglijst.
In een dorpje onderweg drink ik enkele biertjes samen met een Duitse man.
Hij verblijft vaak in Spanje en voelt er zich thuis. Hij loopt telkens een stuk van de route, terwijl zijn vrouw met de auto hem volgt.
Een blauwe Nederlandse bestelbus passeert, toetert en uit het raam wordt gezwaaid.
Lichtvoetig komt onderweg een Japans meisje me tegemoet.
In de Albergue slaap naast me een jonge lerares Frans uit Quebec. Ze is wisselend spontaan en gemaakt.
Ze loopt nu drie weken, maar heeft last van haar beenspieren.
's Ochtends vroeg steekt haar blote been boven het bed uit, waarna een sierlijke massageshow volgt.

Natuurlijk? Gemaakt? No se!

's Ochtends vroeg staat met veel lawaai een groep Italiaanse fietsers tegelijk op in de volle Albergue.

Het lijkt een gedreven eindsprint.

Veel pelgrims willen Santiago bereiken binnen hun beperkt aantal vakantiedagen.

Dat maakt de tocht onrustig. Het belemmert het tijdloos onderweg zijn.

De Camino Frances heeft soms het karakter van onze grote dynamische wereld; op de Ruta de la Plata ontmoette ik de eenvoud en puurheid van Spanje.

Ik maak kennis met de bewoners van de Mercedesbus.

Twee mannen uit Budel, Jan en Geert, volgen met hun verbouwde bestelbus de pelgrimsroute vanaf Oporto. Ze zijn me onderweg al enkele keren gepasseerd. Achter op de bus hebben ze een scooter. Deze zetten ze neer op een punt, waar ze heen willen lopen en rijden met de scooter na hun wandeling terug naar de bus.

Ook zij rijden terug in de richting van Frankrijk.

Terwijl het weer heerlijk blijft, wandel ik naar Ligonde-Eirexe.

In Palas de Rey waarschuwen tegemoetkomende pelgrims, dat in Ligonde geen eten te krijgen is. Ik heb al overmoedig enkele winkels in het plaatsje genegeerd, wanneer ik het dorp weer verlaat. Naast een benzinepomp aan de grens van het plaatsje is nog een laatste kleine bar.

Wanneer ik binnen vraag naar een restaurant, wijst men naar een zijdeur. Als ik de deur open is er plots volop geroezemoes van smikkelende Spanjaarden aan volle tafels. Serveersters met verhitte gezichten draven met borden heen en weer.

Ik zit aan tafel tegenover een vrachtwagenchauffeur. Hij rijdt in Spanje. In tegenstelling tot Nederlandse truckers is zijn royale middagpauze heilig.

Naast me zitten twee hippere mensen die tijdens de maaltijd de programmering van hun discotheek doorspreken.

De Camino loopt via paden, maar soms langs de verkeerswegen. Grote borden langs de weg waarschuwen voor overstekende pelgrims. Op de velden rijden reutelende tractoren.

De ijzers ploegen door de zware grond. Wanneer de tractor op gang moet komen malen de wielen door de vette grond tot ze voldoende grip en vaart hebben.

De meeste tractoren zijn van het Spaanse merk Ebro en redelijk bejaard (25 tot 30 jaar) Er staan veel oude tractoren te koop.

Het kleine dorpje Ligonde (110 inwoners) heeft weer een knusse Albergue met een enthousiaste Hospitalera.

Op een grasveldje naast de Albergue staat de blauwe Nederlandse bus. Op mijn teken komen ze binnen en douchen zich in de Albergue. Echter in de kleine dorpjes weet ieder alles, ook de Hospitalera.

Zij vindt het gelukkig prima. 's Avonds drink ik bij Jan en Geert koffie.

Onderweg ben ik enkele malen een Fransman zonder bagage tegengekomen. Naast de bus installeert hij zich. De Budelaars vinden het maar niets. De man slaapt 's nachts buiten.

Tegen de ochtend regent het hard. Wanneer ik wil vertrekken staat de Franse zwerver druipnat in het halletje.

Even later stapt hij welgemoed verder.

Het is een mooie route door kleine dorpjes. Portomarin, een sfeervol dorpje langs het water. Erna een klim met daarna weer een wijds uitzicht over heuvels in verschillende groene tinten. De wolken erboven zijn van helwit tot dreigend inktzwart. Onderweg ontmoet ik Mike, een Amerikaan met een gele crossfiets en een eenwielig bagagekarretje.

Tijdens ons praatje kan zijn vrouw weer bijkomen. Mike is visser en werkt 6 maanden per jaar in Alaska. De andere 6 maanden woont hij in Mexico, gezellig en goedkoop.

Een Filipijns meisje vraagt of ze wel in de goede richting loopt. Ze heeft een zeer dure digitale Nikoncamera bij zich. Ze woont in Amerika. In weer een klein gehucht schuil ik in een eenzaam restaurant tegen de regen.

Binnen zitten een man en een vrouw uit Mallorca. Ze trekken tijdens hun vakantie in het gebied rond en overnachten in Albergues of in hun tentje.

Na te hebben afgerekend moet ik van de waardin nog even wachten tot de bui gestopt is. Ze waardeert het compliment over de maaltijd. Bij het afscheid krijg ik een dikke warme knuffel. Wanneer ik aan het eind van de middag een verkeersweg oversteek, zie ik in elkaar gedoken een man aan de kant van de weg zitten. Vier dagen voor Santiago heeft hij last van een ontsteking aan het scheenbeen. (tendinitus)

Hij is verslagen, heel verdrietig.

Ik probeer hem te troosten en strijk over zijn hoofd. Hij begint te huilen. Santiago is belangrijk; het betekent voor hem heel veel.

Laat kom ik in Barbadoel aan, een gehucht met een paar huizen en een Romaans kerkje.

Tegen zonsondergang wandel ik met een jong echtpaar uit Vancouver over het grasveld rond de Albergue.

De jonge vrouw is bij een Spaanse kapper haar weelderige haardos kwijtgeraakt en heeft nu een praktisch stekeltjeskapsel.

Het is stil wanneer we op de heuvel staan en over de valleien uitkijken. Het geluid van een blaffende hond klinkt van ver, het gefluit van een vogel vlakbij. De richting van elk geluid is precies te bepalen. Op deze avond is alles om ons heen zuiver en mooi, in een groene grondkleur, omringd door bergen met de altijd hoopgevende roep van de koekoek.

Voor ons is een immense witte wolkenberg opgebouwd uit ronde vormen.

Twee maanden van mijn tocht van drie maanden zijn nu om. Tijdens die periode heb ik me vrij en gelukkig gevoeld.

De volgende stop is Triacastela.

De zinnen waarin ik alles schrijf lijken op elkaar; de werkelijkheid is elke dag anders. Een groen golvend landschap met dreigende lichten.

Indrukwekkende uitzichten na het omhoog klauteren. De Budelaars ontmoet ik halverwege. Een Belgisch echtpaar wil meer weten over mijn tocht. Zij wandelen samen en stralen een kalme harmonie uit.

Ze vragen hoe ik straks thuis het leven weer kan oppakken. De vraag raakt me, maar het antwoord schuif ik voor me uit. Ik voel me nu sterk, in balans en ook gemakkelijk.

Waar is thuis? Hoe moet dat straks?

De pelgrims uit Frankrijk richting Compostella leren elkaar kennen. Doordat men ongeveer gelijk oploopt ontstaan er compartimenten, waar men elkaar regelmatig ontmoet.

Soms vraagt men of ik een boodschap wil doorgeven of de groeten wil doen aan iemand.

Doordat ik tegen de stroom wandel loop ik alleen.

Elke avond ontmoet ik in de Albergue een nieuwe groep mensen. Dit heeft iets vluchtigs. In Triacastela bestaat de Albergue uit vier kubussen in een vallei. Mijn wandelstok is lam en mijn zolen moeten gerepareerd worden. Het dorp lijkt meer een toeristenplaats. Misschien heeft het de pelgrim-toerist ontdekt?

Pelgrismis

In Triacastela hield de pastoor een speciale mis voor Pelgrims. Na het klokgelui stroomde een internationaal gezelschap de kerk binnen. Op verzoek van de pastoor spraken enkele pelgrims voor de microfoon een wens uit in hun eigen taal.

De pastoor preekte in het Spaans over het gewicht van de rugzak, de tocht naar Compostela en over geluk. Na de preek wenste ieder elkaar de vrede (La Paz) De pastoor wilde er iets speciaals van maken en vroeg om een grote kring te maken. Hij ging de kring rond; gaf de mannen een hand en kuste de vrouwen. Er zaten veel Amerikanen en Canadezen in de kerk, die blijkbaar het Spaans van de priester niet begrepen. Toen de priester de kring was langsgeweest en weer naar het altaar liep, verlieten de meeste gelovigen de kerk. Blijkbaar dacht men dat men dat dit een afscheidsceremonie was.

Buiten hoorde ik de pastoor via de microfoon roepen, dat de communie nog moest komen.....maar toen was het al te laat.

Na Triacastela moet ik weer klimmen, de bergen door. Een strakblauwe lucht wordt later versierd met witte wolken en grijze plukjes.

Rondom me panorama's van bergen met enkele groepjes huizen en kleine stipjes van dieren. In een dorpje in de bergen biedt een gastvrije boerin me een pannenkoekje aan. Het flapje verdwijnt onmiddellijk in mijn hongerige maag. Ze vraagt een Euro.

Ik ben verbaasd, omdat ik deze gewiekste zakelijkheid niet meer gewend ben.

Een vrouw uit Calgary geniet van de omgeving. Het lijkt hier op de Rocky Mountains. Het verschil zit in de kleine dorpjes met de bijzondere huisjes en de historische monumenten. Alphons, een Belgische man, heeft de Ruta de la Plata gelopen, maar loopt via Astorga in plaats van Orense.

Hij zit vol van zijn belevenissen, die ik veelal met hem deel.

Tussen de middag ontmoet ik bij een bron de beide Budelaars. Tijdens het eten en vertellen ze hoe mijn komende traject is.

Zij moeten het stuk nog lopen wat ik net heb afgelegd en andersom.

Het lopen van elke dag is langzaam een simpele vrije manier van leven geworden, besef ik plots. Als een muilezel klim ik in een langzaam maar vast ritme omhoog.

Gedachtenloos zwetend en zwoegend luister ik naar het zingen van de vogels en de krekels. O Cebreiro (1100 meter), een schitterend wintersportplaatsje in een wijds groen berggebied met wegen als kronkelende grijze linten .

Het is een dorpje van oude huizen met een kerk van grijze steen kris-kras in elkaar gebouwd en verbonden door straatjes van grijze natuursteen.

Aan de buitenkant staan enkele oude gerestaureerde ronde huizen met strodaken. Alles is dicht in elkaar gebouwd om beschutting te bieden tegen de kou.

Een grote Albergue, apart van het dorpje met drie verdiepingen, ligt er prachtig in de bergen.
In de ijle lucht klinkt het geluid ver door.
Vanaf een heuvel onderscheid ik mensen in het dorpje als kleine poppetjes, terwijl ik hun
precies hoor praten.
Grote witte wolkenmassa's, die de blauwe lucht insluiten, drijven boven de bergen.
Er heerst hier volkomen rust. Tegen zonsondergang zit ik op een rotsblok voor de Albergue.
Een melancholisch zacht melodietje op de harmonica.
Mijmerend kijk ik over het berglandschap.
Een vriendelijke mooie wereld, zolang de zon erover schijnt.
Imposant dreigend zodra de kille schaduw hen bedekt.

CAMINO FRANCES

Week 10 20 mei- 27 mei

Route/overnachtingen:

O Cebreiro - Villafranca (albergue) - Molinaseca (albergue) - Rabenal del Camino (albergue) - Hospital del Orbigo (albergue) - Leon (albergue) - Mansila de las Mulas (albergue) - Bercianos del Camino (albergue)

's Ochtends is de Albergue ondergedompeld in een dichte koude mist.

Iets hoger op een heuvel lijkt het alsof bergen verderweg in brand staan. Dalen zijn gevuld met een witte nevel.

De nevel wordt helwit lichtend zilver, wanneer de zon erop schijnt.

De bergcontouren verlopen van dichtbij helder en scherp naar een vaag grijs in de verte.

Vanaf het begin neem ik de verkeerde route. Ondanks de omweg is het een mooie tocht door de bergen.

Het is stil, alleen het geluid van vogels en ruisend water.

Na enkele mooie dorpjes met kleine perceeltjes landbouwgrond naast een riviertje bereik ik de grote weg.

Grote vrachtauto's vallen aan, personenauto's scheren in bochten rakelings langs me.

Indrukwekkende grote nieuwe wegen worden aangelegd.

Met vakmanschap en kracht gaat men de rotsen te lijf om ruimte te maken voor de economische ontwikkeling van Europa. Alle vergeten hoekjes van het koninkrijk worden benut.

In Villafranca Del Bierzo beland ik in Albergue El Jato, een verzameling houten optrekjes.

Het slaapzaaltje lijkt gemaakt voor de bemanning van een oud zeilschip.

Er slapen tamelijk veel vrouwen.

Mijn zaaltje is bestemd voor mensen van boven de veertig jaar.

In het mooie oude stadje vraag ik twee vrouwen waar een schoenmaker is.

Ze lopen met me het hele stadje door, kloppen overal aan en bij het derde adres hebben we succes. Hij is bereid om gelijk te helpen. De schoenmaker opent zijn atelier, een klein hok waar ik nauwelijks gereedschap ontdekt. Ik pas niet in het hok, dus wacht ik op een krukje in het halletje wat uitkomt op de straat.

Terwijl hij klust maak ik muziek.

De man vindt het mooi en vraagt zelfs verzoeknummers.

Telkens wanneer een voorbijganger stopt om te luisteren komt de man overeind om te kijken wie het is.

De lijm lijkt uit zijn kracht gegroeid. Hij smeert dik in om daarna met z'n schroevendraaier te voelen of het nog pikt. Hakken erop en enig geklop met de hamer.

Bedankt en morgen in het volgende dorp zal ik pas weten of het blijft zitten.

Op de weegschaal in een supermarkt ontdek ik dat ik minstens 8 kg ben afgevallen.

Ik loop verder richting Ponteferrada. Wanneer ik pauzeer bij een bron in een dorpje komt uit de straat een koe aansjokken, slobbert uit de fontein en sjokt weer terug naar zijn stal.

GOD BESCHERMT PELGRIMS

In een dorpje, gebouwd tegen een berghelling, vraag ik aan een vrouw hoe ik moet lopen om over deze berg te komen. Ik had onderweg van pelgrims gehoord dat de route erg mooi was. De vrouw kijkt me onderzoekend aan, gaat er stevig voor staan en zegt welgemeend maar beslist dat ik de route langs de autoweg moet nemen. Pelgrims moeten boete doen, dat wist ze wel, maar om bij deze temperatuur eerst omhoog te klimmen en dan weer te dalen vond ze onredelijk. God beschermt volgens Pelgrims wel, maar dat betekent nog niet dat de Pelgrims daar misbruik van mogen maken. Hoewel ik een andere mening had (dacht) vond ik haar redenering zo zuiver, dat ik haar raad opvolgde.

Vandaag besluit ik om uiteindelijk door te lopen naar St Jean Pied de Port.

Hiermee heb ik een doel bepaald.

Ik ontmoet een vrouw uit Nederland. We praten gezellig met elkaar. Ze heeft een vriendelijk levendig gezicht. Ze voelt vertrouwd, alsof we elkaar al kennen. Ik zie mijn woorden weerspiegeld in haar gezicht.

We nemen afscheid en lopen verder, ieder een andere richting uit.

Pontferrada is een drukke stad, waar ik met behulp van mijn kompas doorheen loop. Het teken van Compostella staat ook op stoeptegels.

Na deze stad ontmoet ik drie jonge meiden met een kleuter in een buggy. Het ziet er wat wonderlijk uit. Ze vragen of ze met de kleine door de bergen kunnen.

In Albergues verblijven wel eens echtparen met kleine kinderen, waarvan er een met het kind per auto reist. Ik zeg dat ze misschien daar iets mee kunnen regelen.

Een Fransman van in de vijftig zit langs de kant van een verkeersweg. Hij heeft een rugzak op wieltjes bij zich. De man wil twee maanden lopen.

Hij vertelt dat zijn jonge zoontje hem een oude vader vindt.

Wanneer hij echter nu thuis belt laat zijn zoontje hem weten dat hij trots op zijn vader is.

Zijn ogen schieten vol tranen. Ik aai hem en we gaan elk een andere richting op.

Om vier uur ben ik in Molinaseca. De Albergue is propvol. Onder een overkapping staan wat stoeltjes.

De hospitalero schenkt een heerlijke pils voor me in. Er is een gezellige sfeer.

Wat gegeneerd laat de hospitalero aan de zijkant van het gebouwtje enkele tenten zien.

Ik ben erg blij; dit slaapt veel beter als binnen. Ook de tentjes zijn snel gevuld. Het dorpje Molinaseca is gevestigd bij een Romeinse brug over de Rio Meruela. Een schilderachtig oud dorpje.

Aan de overkant van het riviertje begint de volgende dag met een lange klim naar boven.

Het regent konstant en hoger in de bergen hangt een koude nevel. De smalle paadjes zijn soms glibberig.

Ook is het risico van verdwalen groter. Daarom loop ik soms over de weg. Door de lichamelijke inspanning van het klimmen blijf ik warm, zelfs in mijn korte broek. Ik kan even later zelfs Pontferrada zien wanneer de zon een opening in de nevel heeft gemaakt.

De stad ligt in een vlakte tussen de bergen. Hoger in de bergen bloeien bremstruiken en sierlijke kleurige bergbloemen.

Over dichtbegroeide paadjes loop ik door de dichte zachte borstels van struiken en berggras. Het lijkt stug en stekelig, maar het is compact veerkrachtig. Ik loop hier hoog in een wereld van stilte.

Op de eenzame hoogte in Manjarin hokt een geflipte Tempelier. Een wrak bouwsel moet een Refugio voorstellen. Buiten wappert het vaandel van de Tempeliers.

In het donkere hok zit de Tempelier aan tafel aan een kippenpoot te kluiven.

Twee Italiaanse Fietzers warmen zich aan een potkacheltje. Rondom staan in het donker houten stapelbedden. Onder het kluiven praat de baardige Tempelier heftig over prijzen van de Hostals.

Na een kop koffie loop ik verder. De kluizenaar krijgt hier meer aandacht als in een inrichting, veronderstel ik tijdens het lopen.

El Cruz de Hierra, het ijzeren kruis; een stapel stenen in de mist.

Ik weiger mee te doen aan deze schuldcultuur.

Wel heb ik de neiging om de tape van Laura uit Fisterra bij de stenen te gooien. Dat durf ik niet.; dat zou een echte zonde zijn.

In Rabanal del Camino (hoogte: 1150 meter - inwoners: 50) wordt ik warm ontvangen door de Hospitalera.

Mijn twee pelgrimspassen worden enthousiast bekeken. De Albergue is al vol.

De Hospitalera klaagt over de pelgrims, die al om 1 uur 's middags voor de gesloten poort staan en zo al vroeg beslag leggen op de slaapplekken van de echte pelgrims.

Ik ben het met haar eens, omdat ze een integere betrokken vrouw is. Ze heeft voor mij een verrassing in petto.

Buiten staat een gerestaureerde schuur.

Binnen een pracht ruimte, dikke muren en zware balken met 10 stapelbedden. De accommodatie is nog niet in gebruik vanwege de kou.

Ik mag er alleen slapen, wanneer ik niets erover zeg tegen de andere pelgrims.

Ik slaap hier zeker zo heerlijk als in de tent.

Na het eten in het zeer kleine dorpje ontdek ik in de Albergue een soort huiskamer. Mensen van uiteenlopende nationaliteiten praten met elkaar.

Rond het haardvuur met een glaasje wijn, de mondharmonica worden liedjes gezongen die ieder kent.

Gezellig...en een Nederlandse vrouw met Amerikaans accent vertelt me dat ze in Leeuwarden geboren is en ruim 30 jaar in de buurt van de stad New York woont. Verrassing wanneer plots blijkt dat ze op dezelfde school heeft gezeten als mijn vrouw, die vriendin van haar zus was.

's Nachts voel ik me in de film van Heidi, boven op het stapelbed kijk ik door het raam. In het bleke maanlicht staan enkele huizen, een vlakte met de bergen.

's Ochtends is in de keuken een gezamenlijk ontbijt. De hospitaleres verzorgen dit.

Voor 8 uur moeten we weg zijn. De kennis van mijn vrouw is al vertrokken.

Hopelijk zoekt ze later via internet contact. Ik loop over een hoogvlakte met aan beide zijden besneeuwde bergen. Vannacht is er opnieuw sneeuw gevallen. De koude wind komt van de bergen.

Zodra de zon begint te schijnen warmt alles weer op. De hakken van mijn schoenen beginnen te kieren. In Astorga even kijken op www.Terie.nl Helaas, het gastenboek is gecrasht.

Vanaf Astorga volgt de Camino de autoweg. Dat is na het mooie vorige stuk saaier.

Gelukkig zijn de ooevaars weer terug. Tegen 7 uur kom ik aan in Hospital de Orbigo, een rommelige maar leuke Albergue. Ik probeer de loszittende hakken te lijmen.

De hele nacht worden ze geklemd door het gewicht van natuurstenen. Ik verwacht in Leon nieuwe schoenen te moeten kopen. Als laatste vertrek ik uit de Albergue.

DIKKE KNIE

Na al die probleemloze weken, leek het plots even mis te gaan toe ik mijn rechterknie forceerde na een sprong. Ja zei de vorige dag een boer, kom maar naast me zitten. Hij rustte uit van zijn werk op de akker. De betonnen rand van een irrigatiegoot was zijn steuntje.

"Eerst moet je naast me komen zitten om uit te rusten. Daarna vertel ik je wel hoe je moet lopen," zo reageerde hij op mijn vraag.

Gezellig, maar hij zat wel aan de overkant van een greppel.. Jump samen met de 18 kilo zware rugzak en ...een dikke knie was het gevolg, zo bleek later. Zalf van de Pharmacy moet uitkomst brengen.

Ik steek de Rio Orbigo over via een grote Romeinse brug. In de uiterwaarden van de rivier staan tribunes voor een middeleeuws spektakel. Ruiters zullen op de brug een gevecht voeren. Het traject tot Leon is vrij vlak. Tegen de middag stap ik op de bus naar Leon om mijn schoenenprobleem op te lossen. In het centrum wijzen mensen me naar een goede sportzaak. Daar heeft men niet de schoenen die ik zoek. Men vindt mijn leren bergschoenen te zwaar. Ik verdedig mijn betrouwbare stappers.

Men brengt mij naar de buurman schoenmaker, die binnen 2 uur, net voor de middagpauze, er nieuwe vibram zolen onder zal zetten. Ondertussen kan ik door het oude centrum dwalen.

Het is zo mooi, dat ik weer terugga nadat mijn schoenen klaar zijn. Ik loop weer op veren. In de donkere kathedraal schijnt de zon door de glas in loodramen. De mooie rood-blauwe kleuren spelen over de stenen vloer.

Op een bank voor de kathedraal bekijk ik alles. Zoveel moois is niet op een foto te vangen.

Ik bezoek San Isidor, een restauratieproject van een kloosterkerk. Prachtig oud vakwerk wordt hier uitgevoerd. Oude vormen en beelden, zuilen en fraaie stenen worden gerepareerd of helemaal opnieuw gemaakt.

Ik mag een kijkje nemen in de werkplaats.

Nadat ik naar de kapper ben geweest, zie ik pas duidelijk hoe mager mijn gezicht geworden is.

Aan de zuidkant van Leon ligt de Albergue. Een groot oud gebouwencomplex van het formaat Paleis Versailles waar Politiebureau, muziekschool en Mariakapel in ondergebracht zijn.

In de Mariakapel (Maria onbevleete ontvangenis) wordt ik als enige man door devote dames ontvangen. De dames van het Mariacomite dragen een breed blauw lint met een grote medaille met de afbeelding van Maria.

Een oude vrouw wenst me op een hartelijke manier de bescherming van Maria tijdens mijn tocht.

Naast deze stille devotie scheurt vanuit de muziekschool het gejang van doedelzakken door het gebouw.

Blijkbaar is het volksmuziek; een eindeloze herhaling van steeds eenzelfde thema. Albergue en Hostelling International zijn hier gebundeld. Alleen de prijs verschilt.

Doordat de reparatie van mijn schoenen meeviel, heb ik nu een heerlijk rustige dag.

Uitgebreid douchen en kleren wassen. Het begon te stinken en nu met een goed sopje van restjes zeep ziet het spoelwater donkerbruin. Ik deel de slaapkamer met fietsers.

Een Frans echtpaar en vier Duitse jongens met een oudere man. De jongens zijn op een ontwapenende manier onzeker.

Na een prima nachtrust loop ik door Leon richting Burgos. Een knie is opgezet en pijnlijk. Ik loop voorzichtig.

Langs de weg slijpt een man machinaal groeven in het wegdek. De Machine maakt een oorverdovend lawaai.

De man draagt een overal, helm en grote stofbril met gekleurde glazen. Wanneer ik deze Spaanse schim passeer gebaart hij vragend waar ik naar toe loop. Uit mijn gebaren begrijpt hij dat ik terugkom van Santiago.

Een vette grijns verschijnt. Onze handen slaan hoog tegen elkaar als het gebaar van overwinnaars.

Na Leon is de omgeving vlak. Links in de verte zie ik de Picos. Verschillende tegenliggers hebben me gewaarschuwd voor dit saaie stuk. Toch vind ik het lekker lopen.

In een klein dorpje ontmoet ik in een bar Mark en Susan. Beiden uit Engeland. Een warme ontmoeting met deze voor mij bijzondere mensen. Mark was bankdirecteur en Susan counselor aan een universiteit. Beiden zijn gestopt met hun stressvolle baan en runnen nu een rustig hotelletje in Ierland.

Naast veel kerken en bars zijn er in Spanje heel veel Pharmacywinkels.

Langs de verkeersweg ga ik bij zo'n groen knipperend uithangbord naar binnen en koop een elastische knieband.

In het zonnetje op de rand van een betonnen waterput gerust en lekker geluncht.

Mansilla de las Mulas (800 meter hoog) is een dorp langs een rivier met oude stadsmuren.

In het dorpsstraatje ligt onopvallend de oude Albergue. Om 2 uur 's middags is de herberg al vol.

Ik krijg nog een laatste plekje op de vloer van de gang tegen de buitendeur. De kieren onder de deur worden met oude lappen dichtgestopt.

Ook hier klagen hospitaleros en pelgrims die later arriveren dat mensen steeds vroeger onderdak zoeken en nauwelijks meer lopen. Op het kleine binnenplaatsje hangt het wasgoed te drogen en koesteren pelgrims zich in het zonnetje. Er zijn veel Duitsers.

In het dorp kom ik bekenden van de Albergue tegen en samen zoeken we naar een warme hap; "buen y barato." (goed en goedkoop) Met 2 Duitse echtparen en de Spanjaard van rond de zestig jaar, Miguel, zit ik aan tafel. Door mijn spoedcursus Spaans mag ik vertalen.

Ondersteund door gebaren en expressie ontstaan grappige effecten. Miguel is sterk afgefallen tijdens de tocht en heeft zijn inmiddels te wijd geworden broek vermaakt.

Van het stuk wat over is heeft hij een strop gemaakt en een touw erom gebonden.

Als hij straks thuis voor de deur staat, ziet zijn vrouw niets meer. Immers het vet bij zijn lenden "Les poignées d'amour," (de handvaten der liefde) zijn weg.

Zijn hersens is hij ook kwijt, zegt hij, want hij weet niet meer welke dag het is en waar hij gisteren was.

Ieder schatert over deze herkenbare schets.

Na enkele deuntjes op de harmonica gaat hij met het broodmandje de tafeltjes langs en komt terug met het mandje vol brood. Hilariteit in het restaurant. Ik kan niet meer spelen van het lachen..

We hebben het gezellig met erg veel pret

Van het Duitse echtpaar is de man nog zeer vitaal. Samen met zijn vrouw lopen ze 15 km per dag. Ze had niet geoefend en kreeg het al zwaar te verduren bij de start in St Jean Pied de Port.

's Ochtends half acht ga ik weer op stap.

Het zonnetje breekt door en vogels scheren zingend boven velden vol dieprode klaprozen. Op de meseta waait een harde noord-westen wind. Tegemoetkomende fietsers hebben het zwaar; gekromde ruggen, verbeterde gezichten, moe slingerend, wapperende poncho's.

Het landschap is als een vlakke schotel, waarboven grote wolkenvelden opbollen, die telkens van tint en vorm veranderen.

Bercianos del Real Camino (850 meter hoog- 240 inwoners) is een dorpje met vooral lemen huizen.

De Albergue is een groot vierkant huis. Ernaast staat een kerk, waarvan een groot deel is ingestort. In de heuvels zijn talrijke wijnkelders. Mensen verdwijnen tussen de heuvels en pas veel later ontdek ik dat ze daar hun wijnkelders bezoeken.

In de hal van de Albergue staat Marie-Helène , een Braziliaanse Hospitalera, klaar om me te ontvangen.

Ze omhelst me stevig en fluistert dat ik erg moe moet zijn.

Zelf wist ik dat nog niet, maar gezien haar warme begroeting leg ik me onmiddellijk neer bij haar oordeel.

Marie-Helène is gepensionneerd onderwijzeres uit Sao Paulo. Ze heeft zich vrijwillig gemeld om gedurende drie maanden enkele Albergues leiden.

Zij neemt deze Albergue van Jacques over, een Franse Hospitalero , die over vijf dagen weer naar huis vertrekt. 's Avonds eten we samen aan een lange tafel. Alle talen dwarrelen weer door elkaar. Marie-Helène vraagt of ik haar Spaans vertaal. Voor Jacques vertaal ik zijn Frans. Beiden zorgen voor een fijne sfeer.

Ze bereiden de warme maaltijd en zorgen 's ochtends voor het ontbijt. Er wordt veel geïmproviseerd.

Naast de herberg kijken we samen naar de zonsondergang. Voor de zon helemaal verdwijnt knalt hij nog als afscheid een hel breed licht over de uitgestrekte vlakte.

's Avonds drinken we nog een wijntje in de plaatselijke kroeg. We dwalen tussen de bleke lemen huizen terug naar de Albergue. De deur is dicht. Jacques en Marie-Helène slapen al. Na enig gebonk tegen de deur verschijnt Jacques lichtelijk verstoord zonder nachtkostuum.

Enig gemopper.....ik dacht dat ik de sluitingstijd toch goed vertaald had.

Na een omhelzing van Marie-Helène en een laatste foto van de hospitalero in de deuropening vertrek ik de volgende ochtend.

De Camino bestaat uit een recht pad met gritsteentjes en ernaast armetierige boompjes als bakens in de uitgestrekte vlakte. Op het smalle pad kom ik letterlijk elke pelgrim tegen.

Telkens verbazing en vragen over mijn koers tegen de stroom in.

Een meisje is in België vertrokken (2 maart) en drie maanden onderweg.

Een heel jong meisje uit Porto Rico vraagt onzeker naar de juiste weg. Ze gaat ervan uit dat zij verkeerd loopt. Dorpjes in deze streek bestaan voornamelijk uit lemen huizen. Veel is in elkaar gezakt.

Als lego worden de rechthoekige blokken gestapeld en tegen elkaar geplakt. Soms pleistert men de muren met een stuc laag of met leem. De huizen lijken van karton.

Een groepje Belgen rust in een dorpje op een grasveld. Jaarlijks lopen ze een deel van de Camino.

Dit jaar Burgos-Leon. We praten gezellig , spelen samen mondharmonica. Jammer dat ze de andere kant uitgaan.

We zouden gezellig 's avonds muziek kunnen maken.

Auto's met Nederlandse nummerborden en witte caravans rijden langs. Ik zwaai en meestal zwaait men terug.

Toch plots weer zo'n jankbrok die mijn keel dichtknijpt.

Ik loop tot Calzadilla de la Cueva (hoog: 850 mtr-inwoners: 70) Een volle herberg. De douches staan blank en de Hospitalero raakt overstuur. Hij jammert dat hij geen slaaf van de pelgrims is. Ondanks dat ieder helpt blijft hij jammeren. De strakke vlakte gaat geleidelijk over in een glooiend landschap.

CAMINO FRANCES

Week 11 27 mei- 3 juni

Route/overnachtingen:

Bercianos del Camino - Calzadilla de la Cueva (albergue) - Fromista (albergue) - Arroyo Sambol (albergue) - Burgos (albergue) - St Juan de Ortega (albergue) - Belorado (tent) - Santa Domingo (albergue)

Tijdens de tocht ontmoet ik een grote diversiteit aan mensen.

Boeiende mensen en gestresste racers, die zich stuklopen, maar doorworstelen naar Compostella.

's Avonds zit ik aan tafel met een Braziliaan. Gestresst door de problemen tijdens het lopen en de problemen thuis.

Hij heeft ontstekingen aan de voet. Thuis heeft hij een bedrijfje dat skateboards importeert. Zijn huis is volledig beveiligd en wordt 24 uur bewaakt. Hij loopt de Camino om na te denken.

Ik verwacht niet dat hij een eind kan maken aan zijn zelfkwelling.

Een jong meisje loopt me tegemoet, terwijl ze blokfluit speelt. Ze voelt zich erg eenzaam.

Ze loopt verder, terwijl ze weer doorspeelt. Verder gaat mijn tocht over een brede grintweg langs verlaten groene graanvelden, die zich tot de horizon uitstrekken.

Ik wandel in een bevrijdende stilte met zacht getjilp van vogels. Kilometers lopen, denken, stil lopen, stil denken.

Ik groei naar het einde van mijn tocht. Er komt een eind aan dit zorgeloze bestaan.

Voor de tocht kon ik me voorbereiden en steunen op ervaring van anderen. Terug moet ik mijn eigen weg zoeken.

Een bankje op het Plaza Major van Carrion de los Condes. In de warme zon eet ik er uitgebreid.

Ik heb weer vers voedsel ingeslagen. Ik heb alle tijd. Een winkeljuffrouw van een modewinkeltje hangt verveeld in de deuropening. Het afgelopen uur is er geen enkele klant geweest.

Een vriendin showt haar de baby. Uiteindelijk gaat ze in de deuropening op het stenen trapje zitten. Op het plein is voor haar nog iets te beleven. Ik vraag haar wanneer het cybercafe naast haar opengaat. Ik ga naast haar zitten wachten. We babbelen gezellig.

Pelgrims

Bryan, een jonge Amerikaan, heeft tijdens de Camino Frederique ontmoet, een keurige Française. Ze lopen al enkele dagen samen. Als grapje vertelt Bryan, die in het bovenste bed ligt, dat hij vannacht boven ligt en Frederique onder. De volgende nacht doen ze HET weer andersom. (Ze wisselen dan van bed)

Het is een grapje alleen tussen hen beiden.

De volgende ochtend bestudeert Frederique de route. Ze tuurt door een minuscuul stukje glas op de kaart met het restant van haar leesbril. Ze mag mijn Kruidvat-leesbril houden. Ze ziet anders geen letter meer. Keurig geeft ze hem na gebruik terug. Soms is ontvangen moeilijker dan geven.

Na Carrion loop ik verder langs groene landerijen met groepjes Cypressen.

Helder is het landschap afgetekend tegen een blauwe lucht.

In het heldere water van een beek zwemmen forellen tegen de stroming in op zoek naar voedsel.

Een ooievaar stijgt statig op. Bloemen in de bermen met felle kleuren.

In deze stilte vloeit alles samen tot een lieflijk geheel.

In Problacion de Campos is de Albergue dicht vanwege reparaties.

In de dorpskroeg pak ik een pilsje. Verder lopen zou mijn knie kunnen overbelasten.

Voor me ligt een tijdschrift met een mooie juffrouw.

Ik zeg verontwaardigd tegen de kroegbaas, dat dit toch niet kan bij een pelgrim die al zo lang van huis is.

Daarmee is het ijs gebroken en is ieder belangstellend en bereid te helpen.

Fromista heeft een moderne prima Albergue. 's Ochtends ontbijt ik met Ute uit Denemarken.

We herkennen veel van elkaars ervaringen tijdens de tocht. Hoe keren we straks weer terug in ons vorige bestaan? Ons leven lijkt hier zo simpel en helder. Ook van Ute neem ik afscheid.

We volgen immers beiden een andere weg.

Iedere dag raak ik wel eens de koers kwijt.

Vaak ben ik dan aangewezen op de verkeersweg.

Onderweg komen een man en een vrouw op de fiets me tegemoet. We groeten elkaar. Ze rijden eerst door, maar de vrouw stopt een stukje verder. Vanuit Nederland fietsen ze naar Santiago.

Hun ontberingen hebben geleid tot fysieke kracht en verhoogde weerstand.

De tocht heeft op hen een zuiverend effect. Door weer helder te kunnen zien zijn ze in staat om te genieten.

Plots zegt haar man tegen mij, dat ik zijn vrouw herinner aan haar pas overleden vader.

Haar ogen lopen vol tranen; we omhelzen elkaar en gaan weer verder. Dan houd ik het ook niet meer droog.

Het landschap verandert. Dorpjes met zalmroze daken omgeven door graanvelden liggen achter me.

Voor me is een grote vlakte met een helling naar een hoog plateau. Op het plateau verschijnt na een poos weer een grote vallei met het pastelkleurige dorp Castrojeritz.

Het is nog redelijk vroeg. 18 juni heb ik beloofd om uiterlijk thuis te zijn.

Mijn eerste blaar! Ik veronderstelde dat het zeurend gevoel bij mijn hiel kwam door de eeltrand.

Het is een ordinaire blaar. Prik, jodium, sporttape; klaar!

Ik moet nu ongeveer plannen, wat een naar woord, om in Zuid Frankrijk op de vrachtwagen naar huis te kunnen stappen. Castrojeritz is een mooi dorp vol oude monumenten.

De Camino loopt door de lange straat. Een bareigenaar tipt me om door te lopen naar Arroyo Sanbol.

Vandaag loop ik ver, ruim 45 km.

Bij Hontanas, een klein gehucht heb ik een pad over de hoogvlakte gemist.

Ik koos de verkeersweg waar de fietspelgrims rijden.

Moe en weinig hoopvol loop ik eindelijk over deze hoogvlakte. Het dorp zou zich moeten schuilhouden in een gat ergens in dit vlakke landschap. Ik verwacht toch spoedig een dorp te zien, maar nergens een spoor. Plots op een splitsing van het pad staat een bordje met "FRISDRANK."

De pijl wijst naar rechts waar in dit niemandsland een betonnen bult met het teken van de Tempeliers eenzaam tussen het groen verrijst.

De badkamer is een bron op het grasveldje. De toiletten zijn de bomen langs het grasveldje.

Udo, de hospitalero, maakt een pan soep. Daarna leest hij weer verder in z'n boekje Portugees.

Udo is een talenwonder en gebruikt de eenzaamheid om zijn lacunes op taalgebied te vullen.

's Nachts zachtjes naar buiten. Bijlichten met een geelbleek lichtje.

De boom haal ik niet vanwege de koude wind. Dus maar in de beschutting van de Albergue zover mogelijk proberen te plassen.

's Ochtends wassen bij de bron. Koud maar glashelder water.

Een dichte nevel zorgt voor een vochtige kou.

Op een smal paadje vol keien komt een echtpaar in trainingspak me tegemoet. De man trekt aan een stok een boodschappenkarretje met een tas erop mee. Het karretje kantelt om in het ongelijke spoor.

Hoe vaak moet hij deze handeling herhalen voor hij Santiago bereikt? Van andere pelgrims had ik eerder gehoord, dat deze marathonloper uit Oisterwijk in aantocht was. Het pad loopt door vrij vlak terrein.

Het graan heeft aren met nu nog een hele fijne structuur.

Het zonlicht geeft de klaprozen nu een zachtrode transparante kleur. Ik voel me heerlijk gelukkig.

De weg daalt en ik kom weer in de bewoonde wereld. Burgos, een Albergue in een houten barak in een park naast de prachtige oude gebouwen waar de universiteit huist.

De barak staat vol met stapelbedden. Een Nederlander, die ik in Leon ontmoette loopt met me naar de stad. Hij gaat met een taxi naar de grote weg, waar een Nederlandse vrachtauto hem oppikt.

De oude stad heeft een prachtige kathedraal en een levendig voetgangersgebied..Heerlijk slenteren door het centrum. 's Nachts gaat alles in de Albergue dicht. Men is bang dat er 's nachts ingebroken wordt.

Een benauwd hok waarin zoveel mensen moeten overnachten.. De volgende ochtend is ieder al erg vroeg op.

Een enkeling blijft achter vanwege voetproblemen. Pelgrims waarschuwen voor de lange saaie route door Burgos.

Ondanks deze waarschuwingen vind ik het toch leuk om helemaal door Burgos te lopen.

's Ochtends vroeg is er bedrijvigheid in de straatjes.

Het is leuk om een stad tot leven te zien komen

Na het centrum is er een lange brede weg met talrijke bedrijven. Ik drink koffie in een bar van een stads camping langs de weg. Veel Nederlandse vakantiegangers op doortocht kamperen hier een nacht.

Wanneer ik eindelijk Burgos verlaat kom ik langs enkele schaftende bouwvakkers. De ploegbaas maakt ook graag wandeltochten.

Ze hebben bewondering voor mijn prestatie. Ik krijg een broodje tortilla met wijn.

Bij het afscheid krijg ik een fles water en een fles wijn. Mijn rugzak wordt zo wel erg zwaar.

Een dorpje verder rust ik uit op een bank in de schaduw bij een bron. Hilde uit Oostenrijk stopt. Ik deel de wijn met haar . Ook Belgische Goedele komt erbij.

Zij heeft in Frankrijk een jong crèmekleurig hondje geadopteerd en moet het dier de hele weg dragen.

Door de hond kan ze niet in Albergues terecht. Achter haar rugzak heeft ze een buidel gemaakt. waar de hond helaas niet in wil. Met Goedele deel ik mijn brood.

Een dorp verder herstelt een oude boer een muur rond zijn land met rotsblokken. Hij heeft ontzag voor mijn tocht, maar gaat helemaal voorbij aan zijn eigen prestatie. Ik wijs hem op de muur net als bij de bouwvakkers naar de zware stenen van het bouwwerk. De boer wijst me een kortere weg, dwars door het veld.

Ik raak de weg weer eens kwijt. Alleen het kompas geeft nog houvast.

Het lijkt of ik in een militair oefenterrein ben beland. Lekker in het zonnetje tegen een bunker geleund sop ik het brood in een blikje inktvis en samen met een slok wijn smaakt het prima.

Het is een verlaten heuvelachtig dor gebied waar alleen het suizen van de wind en het zingen van de vogels klinkt. Met behulp van het kompas volg ik een veldweg en zie plots een geel teken van de Camino.

Daarna weet ik nog niet waar ik heen moet, want dat kunnen alle richtingen zijn behalve die van het gele teken.

Het teken wijst naar Santiago.

Ik weet wel dat ik nu goed zit. In een dorp wijst men weer een korte route naar San Juan over een berg heen.

De inwoners wijzen naar de lucht en waarschuwen voor een naderend noodweer.

Precies boven op de berg komt de enige auto op het hele stuk me tegemoet. De man wijst me een flinke omweg, omdat het pad rechtstreeks naar San Juan is afgesloten.

Achteraf blijken dat veepadten te zijn, waarbij je het hek zelf open kunt maken.

Na deze zware dag kom ik in San Juan. Ik zie geen enkele woning. Er is alleen een mooi klooster met eraan verbonden een mooie refugio.

Het is een straatje vol monumenten. Er wordt een kermisje opgebouwd voor het feest van St Juan, de volgende dag. Er zullen dan veel bezoekers moeten komen, omdat er verder geen kip woont.

's Avonds tijdens de mis barst het noodweer los. Midden in de kerk tussen de banken staat een soort kapelletje met het graf van een bisschop. De dode heeft de beste plaats in de kerk.

De priester spreekt alleen Spaans, maar heeft een pelgrim gecharterd die Spaans-Engels tolkt.

De priester vertelt over de constante stroom van pelgrims die eeuwenlang doorgaat.

Onderweg gebeurt van alles, saamhorigheid, inzet, zuivering, bezinning enz. Wat vaak als doel bij het begin niet duidelijk is wordt gaandeweg vaak helder.

Ik voel me aangesproken door de woorden van deze oude priester. Na de mis krijgt ieder een kom knoflooksoep.

Ik trek op met een Nederlandse man, die per fiets naar Compostela reist.

We hebben nog behoorlijk honger en vluchten naar de enige bar. Helaas zijn er meer hongerlijders. Er wordt echter niet gekookt .

Men heeft het te druk met het feest de volgende dag.
We moeten ons tevreden stellen met een broodje.

De volgende ochtend ben ik uitgenodigd voor de koffie in de keuken van het klooster. Daarna wandel ik weer door mooie bossen. De eerste uren loop ik alleen.

Dan ontmoet ik de eerste tegemoetkomende pelgrim, die waarschijnlijk al heel vroeg uit de dichtstbijzijnde Albergue vertrokken is. Dan komen er meer en tegen 2 uur 's middags zijn er bijna geen wandelaars meer.

Eind van de middag kom in Belorado. Er zijn veel winkels die leren producten verkopen. De twee Albergues zijn vol.

De Hospitalero probeert ieder te helpen, maar met drie hoog stapelen en dicht op elkaar staande bedden is het op. Tegen de berg in het tuintje van een onbewoond huisje mag ik mijn tentje neerzetten.

Ik kijk op een prachtige oude kerk met twee ooievaarsnesten tegen de klokkentoren.

In een nest zitten drie jonge ooievaars.

Ik kampeer op een prachtige plek. Ik kijk uit over het dorp. Zwaluwen scheren langs en zwenken met scherpe bochten in de lucht.

Het geklepper van de snavels klinkt vlakbij.

's Avonds zitten we in een restaurant op het dorpsplein.

Zaterdagavond is het gezellig druk op het plein. Families paraderen, groepjes jongeren staan bij elkaar. Met een internationaal gezelschap van tien man zitten we aan tafel.

Een echtpaar uit Rosmalen en een Japans meisje.

David uit Barcelona is de kwajongen.

Hij vertelt met allerlei gebaren een mop in het Spaans. Daarna mag ik hem in het Nederlands vertellen, natuurlijk met gebaren. Zelfs de Japanse begrijpt hem dan.

's Avonds voor mijn tentje geniet ik van het mooie uitzicht en de sfeer.

's Nachts is de rots boven mijn tent verlicht door schijnwerpers.

CAMINO FRANCES

NAVARRA

Week 12 3 juni- 10 juni

Route/overnachtingen:

Santa Domingo - Najera (albergue) - Logrono (albergue) - Los Arcos (albergue) - Cirauqui (parochiezaaltje) - Villava (albergue) - Roncevalles (albergue) - St Jean Pied de Port (albergue)

's Ochtends is het tentdoek nat van de condens. Heerlijk lopen in een sfeer van geluk.

Een pad naar boven leidt naar een dorpje. Tegen de muur bij een bron staat een vrouw uit Australie.

Ze is een week onderweg en heeft heimwee. Beelden van thuis dwarrelen constant door haar hoofd. Wanneer de werelden van thuis en de Camino elkaar kruisen wordt het druk in de bovenkamer. Ze voelt zich even niet meer alleen. Enigszins getroost sjokt ze verder. Ik durf geen opmerking over haar rugzak te maken. Ook die hangt in mineurstemming ver achterover op haar rug.

Een echtpaar met een ezel komt me tegemoet. De ezel loopt lekker. Men heeft zelf een mooi aluminium draagstel gemaakt.

Ze overnachten in een tent. Het lijkt me erg leuk.

Ik blijf tijdens het lopen erover doordenken .

Op een pad wat vanaf een dorp boven me omlaag slingert zie ik eerst twee stippen bewegen en weer stilstaan.

Het is een Fransman, die met ZOZO , een grijs gevlekte ezel, op reis is. De ezel loopt zigzagt van de ene pluk gras naar de volgende. Zijn baasje zingt, dreigt en fleemt, maar ZOZO gaat zijn eigen gang.

In de verte zie ik de bergen. Telkens raak ik gefascineerd door de verandering in het landschap.

Vanaf de vlakke trekken de bergen me en andersom. De zee vond ik prachtig na weken lopen door het land.

Het is vandaag het feest van Corpus Christi. In elk dorp zijn de straten bestrooid met bloemblaadjes voor de processie. In de volle kerk zingen kinderen in het Spaans: "We shall overcome."

Santa Domingo is een hele oude stad met een prachtige kathedraal.

In de kerk is in een muur een kooi met een kip en een haan. De Albergue is in een oud klooster naast de kathedraal. Ik slaap op een zolder met een witgekalkt boogplafond en donkere steunbalken.

Er slaapt een Nederlander die op 2 maart uit Culemborg vertrokken is en een meisje dat begin februari in Geneve gestart is.

's Nachts dreunt er een hevig onweer.

's Ochtends is er dichte mist. Er is nauwelijks zicht.

Ik hoor wel geluid van vogels en verkeer, maar zie het niet.

Ik mis daardoor ook pelgrims die me tegemoetkomen In het golvende akkerlandschap raak ik van de koers af.

Het kompas zet me hier op het verkeerde been, omdat de route om de heuvels loopt.

In Najera is een herberg aan een klooster. Hier zijn meer vaste groepjes pelgrims. Alleen ga ik het stadje in.

Het stadje is door de rivier en rotsen aan een kant ingesloten.

Over twee weken heb ik beloofd weer thuis te zijn.

De tijd begint te dringen. Via internet zie ik dat er een pelgrimsroute door Dax gaat. Daar wil ik me op richten. 's Ochtends om 5 uur word ik wakker van het gestommel van enkele turbopelgrims.

Door heuvels loop ik over paden van glibberige rode klei. Soms raak ik de weg kwijt. Over een geel pad tussen wijngaarden wandelt Meera mij tegemoet. Beiden komen we van een helling af. We schieten beiden in de lach, zonder te weten waarom. Meera wil koffie drinken, maar er is niets in de wijde omtrek. We pauzeren op een stapel rotsblokken omgeven door wijngaarden.

De koffie wordt vervangen door zonnebloempitten, rozijntjes en een sinaasappel. We herkennen het heerlijke gevoel om hier te lopen en hier te leven, de warmte van de mensen in Spanje.

We nemen afscheid en gaan verder, ieder een andere weg.

De Verandering

Voor de tocht was ik bang. Ik had nooit langere tochten alleen gemaakt en was ook nooit lang alleen geweest. Tijdens deze tocht heb ik me nooit eenzaam gevoeld. Soms vond ik het juist heerlijk om weer alleen te lopen.

Gevaarlijke momenten waren er weinig. In Sevilla voelde ik me niet veilig. De nacht in Cee met de drugsverslaafde psychoot was onvoorspelbaar.

De tijdloze dagafstanden regen zich aaneen tot een lange tocht. Als ik nu op de kaart kijk, was het een grote afstand. Tijdens het lopen voelde dat niet zo. Er ontstond een zeker dagritme van ca. 7 uur opstaan en vanaf 8 uur lopen.

Elke 2 uur pauze en in de loop van de dag zien waar ik zou overnachten. Na zware stukken klimmen herstelde ik snel. Ik voelde mijn lijf veranderen. Vet verdween snel. Ik had behoefte aan stevige kost. De tabletten multivitamine, fruit, melk had ik nodig. Het weefsel rond mijn linker hielbeen, wat ooit verbrijzeld was, werd dikker en sterker. Ik kreeg wel spataderproblemen rond het linkerbovenbeen. Een wortelkanaal ontsteking bleef onder controle. Bij het begin van de tocht was ik erg verkouden. Later niet meer. Het leek of mijn weerstand toenam. Voor de tocht was ik druk en energiek. Nu had ik alle tijd en voelde me rustig en helder. Er ontstond een gevoel over de manier waarop ik verder wilde leven. Het was er al, maar nu bewuster. Ik voelde me gelukkig in mezelf.

De lucht is dreigend. Wanneer ik weer de weg kwijtben loop ik dwars door de wijngaarden. naar de autoweg.

De druivenplanten schieten uit. De uitlopers worden met een draad eraf geslagen.

Een wijnbouwer vertelt dat het een goed wijnjaar is. Daardoor gaat de prijs van de wijn omlaag.

Al het onkruid tussen de wijnstokken wordt zorgvuldig weggehaald. Voor het oude dorp Navarette zijn verschillende bedrijfjes waar vooral aardewerk vazen worden gemaakt.

Het dorp zelf ligt op een heuvel. Midden tussen alle oude schilderachtige huisjes staat een mooie kerk. Even buiten Navarette raak ik het spoor bijster.

Mijn kompas geeft een totaal andere richting naar Logrono aan als de verkeersborden. Mijn documentatie over de route, een lijstje met Albergues, is te beperkt.

Ik gok en loop door een armetierig landschap. Daar ontmoet ik de inmiddels vertrouwde schaapherder.

Hij heeft twee honden naast zich, die erg schuw op mij reageren. Twee anderen dollen bij een kale kalkwand en snuffelen bij hollen.

De schapen zijn pas geschoren. Zij speuren naar de schaarse delicatessen in dit woestijnachtige gebied.

De kudde is eigendom van de herder. Vanaf zijn negende jaar werkt hij al. Leren op school was niets voor hem.

Over drie jaar stopt hij ermee. Uit zijn gebreide herderstas haalt hij een fles wijn en geeft hem mij om te drinken.

Hij vertelt hoe ik moet lopen. Ik wandel weer tijdloos verder.

De autosnelweg is afgeschermd met een hek. Het pelgrimspad loopt langs een houtfabriek.

Over een lange afstand zijn van houtsnippers kruisjes in het hek gevlochten. Ik klim tegen een heuvel op.

Daar heb ik een plekje waar ik kan kijken over de hele omgeving. Logrono ligt beneden in een uitgestrekt dal.

Een stukje brood, wat drinken en iets lekkers op een prachtige plek. Beneden in het dal slingert het pad door een recreatiegebied langs een meer. Wandelaars benutten het pad als fitnessoefening.

De tegemoetkomende donkere wolken verdrijven de zon en zorgen voor regen. Mijn poncho hangt al over de rugzak. Tijdens het lopen trek ik het opgevouwen stuk over mijn hoofd.

Ik loop met enkele dames in fitnesskleding en paraplu mee naar de stad. Zij wijzen mij de Albergue.

Deze is echter dicht bij het centrum aan de andere kant van de stad.

Een vrouw, die ik ontmoet, brengt me helemaal door de stad tot vlakbij de Albergue. Ze klopt onderweg aan bij de bloemenzaak van haar Nederlandse vriendin om mij te showen. Helaas gesloten.

Onderweg rebbelt ze gezellig door . Met elke vriendin die ze ontmoet worden uitgebreid de wederzijdse problemen besproken. Daarna stapt ze op de bus naar haar werk, het ziekenhuis.

De vanzelfsprekende hulpvaardigheid verwondert me en geeft iets heel vertrouwds.

Het oude centrum met het plein , de grote kerk en de winkelstraatjes is mooi. Toch heeft de stad evenals Leon en Burgos al trekjes van de mondaine en gehaaste grootstad.

In een gezellig restaurantje, aanbevolen door de Hospitalero, ga ik eten. Bekende gezichten uit de Albergue zitten er aan de tafeltjes. Op straat valt een druilerige regen.

De volgende ochtend wandel ik in de drukke ochtend spits over de brug van de Rio Ebro.

De paden van leem zijn door de constante regen glibberig nat. Soms is er bijna niet doorheen te soppen en loop ik langs de verkeersweg. Over de golvende paadjes door het bos komt Bernhard me tegemoet. Naast hem sjokt zijn grote grijze ezel Etoile.

Ze komen uit Frankrijk en trekken al 6 jaar samen op. De ezel is wat eigenzinnig, maar ze kunnen goed met elkaar opschieten. Bernhard heeft hem losjes aan een leidsel. Hij vertelt me hoe hij geleerd heeft de ezel te begrijpen. Torres de Rio is een rustig dorpje hoog tegen een heuvel.

Zodra ik het dorpje binnenloop zie ik een groepje mensen druk met elkaar praten. Ik veronderstel eerst dat er een feest is. Het blijken pelgrims die voor de deur van de Albergue wachten.

Het is dan nog geen 2 uur. Op de velden tussen de bergen rijpt het graan.

Enkele dagen eerder zag ik nog lichtgroene halmen. Hier heeft het al een bleekgele kleur. Ook aan de druivenplanten hangen al trosjes met minuscule druifjes. Pelgrims op mountainbikes rijden over de weg. Zowel fiets als kleding zit vol gele leemklodders.

Zelfs de grootste waaghals lukt het niet om over de modderige paadjes te fietsen. Bij Los Arcos kijk ik even op de kaart van Spanje. Frankrijk komt snel dichterbij.

Een Belgisch echtpaar leidt de Albergue. Speciale waterbakken staan er om de laag leem van de schoenen te halen. Mijn twee stempelkaarten zijn vol. De Hospitalera heeft er nog een over voor mij. Hoe bestaat het! Ik, Terie , nu zelfs drie kaarten. Voor de tocht deed ik denigrerend over de stempeltjesmanie. Nu sta ik zelfs aan de stempeltop.

Mijn pelgrimstocht

Het oorspronkelijke doel van een pelgrimstocht namelijk " boetedoening ter vergeving van zonden " lijkt te zijn overgegaan naar een tocht ter bezinning.

Compostela wordt voor mij een plek waar ik mijn geluksgevoel zoals ik ervaren heb tijdens de tocht wil uiten; een plek om dank te zeggen voor alle goeds en moois wat ik tijdens mijn tocht heb ervaren; een plek waar ik mijn vrouw , kinderen, familie en kennissen geluk wil wensen.

Ik heb mijn tocht ervaren:

- *Als een geweldige manier om andere mensen te ontmoeten.*
- *Mijn zintuigen raken open, zodat ik de natuur intens en weldadig proef*
- *Mijn emotionele huid wordt dunner en gevoeliger*
- *Uit het niets borrelen gevoelens, gedachten op, waar ik tijdens het lopen over nadenk of die ik in alle rust verwerk.*
- *Ik voel me kalm en tijdloos tijdens de tocht. Ik ervaar nu hoe overprikkeld het leven thuis is. Er komt zoveel binnen, krant, TV, literatuur, bij blijven in mijn vak, zaken regelen. Hier voelt het zuiver en leeg. Er ontstaat ruimte om weer open te staan voor alles in me en om me.*

Los Arcos is een pracht oud dorpje om te bekijken. In de kerk is een gouden altaar, wat doorloopt tot boven in het boogvormige gewelf. Een kerkorgel met horizontale en verticale pijpen.

Naast de grote kerk is een voormalig klooster met een fijn bewerkte Gotische binnenplaats. Ik verbaas me over de enorme rijkdom, de pracht en praal, die de kerk uitstraalt.

In het restaurant zit ik aan een tafeltje met twee fietsers uit Opdam. Ze hebben zich prima voorbereid voor de tocht en bellen dagelijks naar moeder de vrouw. De een toont trots een zilveren hanger van een schelp met klik... binnenin een foto van zijn vrouw. Hij geeft een kus op het portret van zijn liefste. Wanneer hij hoort hoe weinig ik met thuis bel, spreekt hij mij vermanend toe.

Op aanwijzing van de Hospitalero verlaat ik het dorp via de Camino. Daarna raak ik het spoor snel bijster. Dorpelingen leiden me via de verkeersweg en waarschuwen me serieus. Een vrouwelijke pelgrim is er doodgereden door een vrachtauto. Langs de weg is nauwelijks ruimte.

Op een gegeven moment kruist de camino de weg en loop ik weer goed. Het is een mooie slingerende weg door heuvels langs enkele dorpjes. Links zie ik de eerste grimmige rotsen van de Pyreneeën.

Boven op een heuvel klim ik op een waterput om te rusten. Een wijds panorama van beboste bergen , velden met vaalgeel graan met een zeeg groen erover, plukjes huizen met kerkjes en wijngaarden met rechte rijen groene wijnstokken en stroken donkere aarde.

Een terracotta gekleurd dorpje recht voor me krijgt een extra accent door statige cipressen ervoor.

Boven het dorp staat een burcht. Dit serene geheel wordt compleet door de blauwe lucht met voorbij drijvende wolken. De bergen worden geleidelijk grimmiger en talrijker.

In Estella kan ik naar een eeuwenoude traditie mijn fles bij een wijnhuis vullen met rode wijn. Mijn korte broek moet dringend vervangen worden. Na de eerste scheur in Sevilla ontstonden regelmatig nieuwe scheuren.

Met sporttape konden ze verholpen worden. De broek durf ik niet te wassen vanwege de tape. In Estella vind ik geen nieuwe broek. Ik hoop dat de vette lap die ik nu draag het nog enkele dagen uithoudt.

Het voelt zo vertrouwd. Ook hier staat voor de Albergue en rij pelgrims. Het is nog geen twee uur.

Buiten het stadje stop ik weer bij een bron om te eten. De rugzak open en de plastic tas met de eetafdeling eruit.

Deze keer een heerlijke lunch; chorizo, wijn, kaas, vanillemelk en brood. De stroom pelgrims van vanochtend is plots opgedroogd. Het lijkt op een stoelendans, angstig om over te blijven. Ik wil niet mee in die hektiek. Bovendien heb ik mijn tentje in geval van nood.

Vanaf een pad door de wijngaarden zie ik in de verte het dorp Cirauqui . Oude huizen tegen een berg met boven op de punt de kerk. Na een lange dagetappe is de klim naar boven zwaar. Weer een geweldig mooi dorp. De bewoners reageren weinig enthousiast , wanneer ik informeer naar de Albergue. Er is een parochiezaaltje waar soms pelgrims slapen. In het voorportaal van de kerk wacht ik af. Om half zeven begint een mis.

Een krom gebogen vrouwtje komt naar me toe en gebaart me om mee te lopen. Na wat heen en weer gezeul door het dorp voor de sleutel kunnen we ten slotte het zaaltje in. Het is een klein zaaltje met een toneelpodium.

Ik voel me hier heerlijk in dit mooie dorp op deze sobere maar unieke plek. Tegenover me is een soort soos, waar ik het avondeten regel. Op deze hoogte waait een koude wind door de steegjes. Door elke opening tussen de huizen kan ik over de wijde omgeving kijken. Huizen, van rond 1600, hebben brede houten deuren. Mijn slaapzak ligt tegen het podium. Voor ik ga slapen sluit ik de houten luiken voor de vensters. Ook 's nachts galmt elke vijftien minuten vlakbij de kerkklok. De uren worden aangekondigd met drie voorstellen. Elke dag opstaan, rugzak aan en lopen. Elke dag weer nieuw. Ik zit nu in de aanvliegroute naar het opstappunt. Als ik geland ben is dit bijzondere leven afgelopen. Op weg naar Puente de la Reina keer ik enkele keren om. Mooi Cirauqui , daarboven sliep ik vannacht.

In Puente de la Reina loop ik via de Romeinse brug het oude stadje in. In de Jacobskerk vult het gouden altaar de hele achterwand.

In dit plaatsje komen verschillende pelgrimroutes bij elkaar. De Camino loopt verder door een dal.

Rond het middaguur komt een regelmatige stroom pelgrimsgangers langs.

De meeste pelgrims hebben nog bleke benen. Halverwege Puente de la Reina en Pamplona is een bergrug.

Het is een flinke klim.

Op de bergkam staat John met een camper. John is een soort wegenwacht voor pelgrims. Hij staat klaar met koffie en een hartige hap voor de pelgrim en haver voor de ezels. Ik ben nog net op tijd, voor John doorrijdt naar een volgend probleempunt op de Camino.

Beneden in de vlakte ligt nog ver weg Pamplona.

John wijst precies met mijn wandelstok aan hoe ik moet lopen over een kronkelend pad naar een zalmroze dorpje.

Bij het lopen door Pamplona moet ik me oriënteren op het kleine bergbultje tussen twee grote bergen. Wat van boven dichtbij lijkt is toch een flinke afstand. Bovendien gaat het regenen. Pamplona in de regen is een grote treurigheid. Zodra ik van de ringweg ben, stop ik onder een afdakje van een kantoortje. Als een zwerver zit ik op de stoep tegen het muurtje en smikkel alles op wat er nog in mijn keukentasje zit.

Tien km lopen recht door Pamplona van west naar oost. Simpel rechtdoor tot het centrum.

Het bergbultje is verdwenen, opgeslokt door de grote stad. Mijn kompas komt te hulp. Ik wandel langs de Plaza de Toros. In Villava, een randgemeente van Pamplona is een Albergue. Het is in een klooster langs een rivier. Er is een speciale kamer voor snurkers.

Niemand maakt gebruik van die ruimte. De regen blijft mistroostig vallen.

Pelgrims op de heenweg klagen over het al dagenlang durende slechte weer.

Als het ook zo in Frankrijk blijft regenen dan vrees ik dat het wel erg behelpen wordt met mijn tentje.

In een soort buurthuis kan ik warm eten. Als ik het vooraf geweten had, zou ik zelf gekookt hebben. Het is slecht.

Tijdens het wandelen de volgende ochtend ontdek ik dat ik mijn ledjeslamp ben vergeten.

Het was niet duur, maar tijdens mijn tocht een onmisbaar attribuut. Ik verberg mijn rugzak in het bos en loop weer omlaag naar het klooster.

Al snel raak ik de Camino kwijt en loop langs de verkeersweg. Langs de weg stroomt een beek. Soms zing ik, soms speel ik harmonica. Het is behoorlijk fris.

Een jonge vrouwelijke pelgrim, met alleen een licht zomershirtje aan, begint op mijn muziek op de weg te dansen. Ze is begin Maart vanuit Brussel vertrokken. Ik geef haar mijn overzicht met Albergues.

De verkeersweg loopt met haarspeldbochten door de bergen. Dat maakt mijn route extra lang.

Op het hoogste punt pauzeer ik. Twee Nederlandse jongetjes zeggen blij te zijn, dat ze eindelijk met een Nederlander te kunnen praten. Zij nemen deel aan het PEL-Projekt (projekt ervarend leren) Jan-Willem heeft zijn gezicht beschadigd, toen hij onderweg met zijn fiets tegen een paaltje knalde.

Ze kletsen ontwapenend openhartig, terwijl ze hun boterham met chocopasta eten. Ik mag ook de zware pot even vasthouden om mijn stokbrood te smeren. Jan-Willem ontdekt een pelgrim, die uit de struiken tevoorschijn komt. Daar is mijn route.

Het blijft de hele dag regenen. Onderweg glijd ik door de leemprut en over gladde rotsen. Ik moet goed opletten. In een dorpje wijst men mij de weg naar Roncevalles via een heuvel. De mensen die er wonen, realiseren zich niet hoe moeilijk het is om met behulp van de pijlen, die naar Compostella wijzen de tegenovergestelde route te vinden.

Na drie maal dezelfde heuvel te hebben beklommen en telkens verkeerd uit te komen geef ik het op.

Ik duik de plaatselijke kroeg in, neem een flinke pils en krijg er nog een aangeboden na een muzieksolo.

Daarna stamp ik nat en moe door langs de verkeersweg. Vandaag was het afzien.

Tegen acht uur loop ik door de stromende regen tot onder de toegangsbogen van het grote kloostercomplex in Roncevalles. Onder de eerste boog schuilt een groep Spaanse toeristen. Wanneer ik langs hen loop zing ik: "¡Viva España!". Men vraagt of ik van Compostella kom.

Nadat ik hen over mijn tocht heb verteld, kust een man enkele malen zijn handen en raakt mijn benen aan. Volgens hem zijn het gezegende benen, want die moeten wel heel sterk zijn. Buiten het klooster zijn er twee restaurants. Men heeft er een voordelig pelgrimsmenu, maar voor mij is er niets.

De plaatsen zijn allemaal gereserveerd door pelgrims die eerder aankwamen.

Ik kan hoogstens een broodje kopen. Een Spaanse vrouw wil met mij haar maaltijd delen, maar dat wordt niet toegestaan. Ik zeg dat ik door heel Spanje gelopen heb en overal heb kunnen eten, behalve hier.

Na deze pittige dag heb ik er genoeg van. Onderweg naar de slaapzaal ontdek ik dat er in het gebouw een jeugdherberg is. Eerst is het niet mogelijk om er te eten. Tijdens een nummertje op mijn harmonica beginnen kinderen in de gang te dansen. De portier pleit bij de keuken voor mij en even later zit ik er in de grote eetzaal.

Ik steek mijn duim omhoog met een dikke knipoog naar de portier en begin aan de soep.

De Albergue is in het grote klooster. Ik slaap op de zolder. 's Ochtends om zeven uur blaas ik reveille op mijn mondstuk. Rondom me wordt gelachen, ieder is al op.

Buiten is het koud en mistig. Er valt een druilerige regen. Ik ontdek de GR markering (roodwit) Na enkele kilometers moet ik weer terug. Ik ben doorgelopen op een landbouwweg. Gewoonlijk kan ik aan schoenafdrukken zien waar pelgrims gelopen hebben. Op de smalle paden hier herstelt het gras zich zo snel, dat de sporen verdwijnen. In de nevel klim en glibber ik over de soms zeer steile stukken. Ik loop over een smal schapenpaadje omhoog.

Opgelucht wanneer ik een steen zie met de roodwitte GR strepen. Dan houdt het paadje op en sta ik tussen mossig gras en varens in een vochtige kou.

! VERDWAALD !

Rondom ben ik ingesloten door een dicht grijs mistgordijn. Aan de rand staan enkele staketsels van bomen.

Ik blaas hard op mijn fluit. Vanuit de mist klink alleen het geblaat van een schaap.

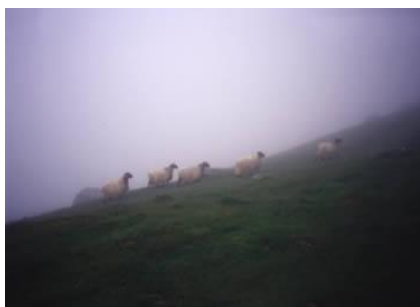
Een licht paniekgevoel, maar dan stop... even wachten alvorens iets te doen.

Met behulp van het kompas probeer ik de weg terug te vinden. Ik volg later een schapenpaadje en ontdek een hek. Opgelucht kan ik verder. Mijn vingers kan ik nauwelijks bewegen van de kou.

Op het pad ligt het kaalgevreten geraamte van een schaap. Ernaast ligt de natte vacht alsof het beest zo uit z'n jas is gestapt. Na vier uur lopen komt de eerste tegenligger uit de mist opdoemen.

Daarna volgen er meer. Meestal hoor ik eerst de stem en daarna komt de persoon tevoorschijn.

In het gebergte verschijnt de zon eerst schuchter, waardoor het neveldoek plots opentrekt en flitsen toont van de mooie natuur.

CAMINO FRANCES

FRANKRIJK

Week 13 10 juni- 14 juni

Route/overnachtingen:

FRANKRIJK

St Jean Pied de Port - Castets Parking (tent) - Bois Redon Parking (onder afdak) - Assevillers Parking (onder afdak)

- Oisterwijk (Nederland)

Vlak voor het dal van St Jean Pied de Port komt de zon tevoorschijn, waardoor de mist in vlagen wegtrekt. Boven het dal hangt een roofvogel. Beneden verschijnen de dorpjes en weilanden in allerlei tinten groen.

De warmte blijft in de kuip van het dal hangen.

Op een zonnige plek met uitzicht over het dal droog ik mijn kleren. Wanneer mijn lijf weer lekker warm is, loop ik verder omlaag het mooie dal in. In de Albergue van St Jean Pied de Port zwaait Jeanine de scepter.

In Roncevalles hadden pelgrims mij gewaarschuwd voor haar harde stem en haar strakke regiem.

We vallen op elkaar. Jeanine is de bloem van de Camino.

De Albergue is haar domein, waar ze met veel zorg over waakt. Ze reddert en draaft, valt luidkeels uit, maar heeft een groot hart. Jim een Ierse pelgrim werkt in de tuin om Jeanine een plezier te doen.

Jim en ik behoren vandaag bij de uitverkorenen. Wij mogen in de keuken eten, nadat Jeanine een maaltijd heeft klaargemaakt. Ze gromt van onderuit als ik haar een dikke zoen geef.

De Albergue ligt net binnen de vestingmuur van het plaatsje. Het huis is tegen een helling gebouwd, zodat twee verdiepingen op de tuin uitkomen. Het is een onpraktisch maar knus huis.

Op mijn slaapkamer liggen wandelaars die de volgende ochtend de eerste etappe zullen lopen. Een jong Amerikaans stel, twee mannen uit Castillië, een Duitse man. Hier ben ik plots de veteraan. 's Ochtends zet Jim thee. We zitten rond de keukentafel, terwijl Jeanine rebbelend en poetsend rondloopt.

Mijn rendez-vous met de vrachtauto spreekt haar aan en na enkele goedbedoelde adviezen neem ik afscheid van haar. Vanuit de tuin kan ze me de weg wijzen die ik moet lopen.

De winkels zijn nog gesloten, zodat ik zonder een kaart van het gebied m'n weg door de bergen moet zien te vinden. Onderweg krijg ik een lift van een boerin in een bestelautootje.

Ik stap in nadat ik wat landbouwgereedschap en stro opzij heb geschoven. Het wordt een dag van lopen en liften.

Uiteindelijk kom ik in Bayonne. Na nog eens twee liften en heel veel lopen kom ik op een grote parkeerplaats voor vrachtauto's in Castets. Aan de rand van de parkeerplaats zet ik mijn tentje op. Sander, mijn zoon, heeft geregeld dat Ron, een collega-chauffeur me zal oppikken. Ron moet auto's laden in Valladolid en komt op de terugweg langs de parkeerplaats. 's Ochtends trek ik mijn tentje open en blijf lekker uitslapen.

Trucks geladen met grint, voor de aanleg van een nieuwe weg, rijden langs mijn tentje. Een chauffeur komt naar mij toe en vraagt of ik van Compostela kom. Hij ziet vaker pelgrims langs deze route.

Even later brengt hij me een zak fruit, omdat een wandelaar dat nodig heeft.

Op de parkeerplaats zoek ik wat vertier. Bij de benzinepomp help ik met het repareren van de slagboom. Ik breng de dag door met het bekijken van trucks, koffie met een babbel in het restaurant en met muziek maken op de mondharmonica in de schaduw van een boom.

TERUGREIS PER TRUCK

's Avonds rond acht uur rijdt Ron met zijn autolader het terrein op. Ron heeft een pechrit achter de rug. Alles zit tegen.

Schade aan de lading, het dakluik is eruit en de auto bevalt niet. We rijden met een open dak. We moeten schreeuwen om elkaar te kunnen verstaan. Voorbij Bordeaux op de parkeerplaats Bois Redon overnachten we. Onder het genot van een pilsje kunnen we nu eindelijk rustig met elkaar praten.

Ron heeft het gevoel in een pechauto te rijden op een ongeluksrit.

Ik slaap prima onder het afdak van het toiletgebouw. 's Ochtends maken we een noodreparatie van materiaal wat ik op de parkeerplaats heb gevonden. In een vuilniscontainer liggen nieuwe kleren, waarschijnlijk afkomstig van diefstal.

Bij de Renaultfabriek in Flins bij Parijs leveren we de auto's af.

Eindelijk kan ik mijn oude geplakte trouwe broek in de vuilnisbak stoppen. We eten in een wegrestaurant. In de glazen gang boven de autosnelweg kijk ik naar het verkeer beneden me. Als kogels komen auto's op me af, terwijl ze op de andere weghelft worden afgevuurd. Hier neem ik afscheid van mijn tijdloze zorgeloze tocht en moet ik de stap maken naar onze gejaagde samenleving.

Op de parkeerplaats "park Assevillers" tussen Parijs en Lille slaap ik weer buiten onder een afdak.

Bij de fabriek in Gent moeten we wachten op nieuwe Volvo's. Hierdoor hebben we de tijd om te douchen en samen met andere chauffeurs lekker te eten.

De lading moet in Limburg bij verschillende garages worden afgeleverd. Ron werkt snel en efficiënt.

We werken prima samen, waardoor het afleveren snel gebeurt. We raken vertrouwd met elkaar.

Harrie, de buurman, haalt me op in Son en brengt me thuis.

Familie en burens verwelkomen me. De vlaggen hangen uit, alles is versierd.

De Tocht

Drie maanden lopen door Spanje.

Toen ik door het dal liep verlangde ik naar de bergen in de verte.

Vanaf de bergen keek ik omlaag en zag de schoonheid van het dal.

Ik keek als door de verwonderde ogen van een klein kind, toen ik na weken lopen door het landschap plots de zee beneden me zag.

De tocht kostte veel inspanning en zweet, maar het was een gelukkige tijd.

Elke dag ontmoette ik mooie, gevende, speciale mensen.

Regelmatig werd ik overweldigd door diepe ontroering.

*Dit alles was zo groots, dat ik angst voelde om naar huis terug te keren,
bang om verloren te raken.*

VOORBEREIDING TOCHT

De Aanleiding:

Jaren voor ik kan stoppen met werken, speelt de wens om een tocht te maken.

Ik voel het als een ontwenningsskuur. Maanden lopen in een eigen ritme om onderweg van binnen schoon te spoelen. Ik hoop langzaam tot rust te komen, door mijn zintuigen weer te zuiveren van alle aanslag; de essentie ontdekken van mijn bestaan; een nieuwe route vinden of zelfs geen route.

De Ontwikkeling:

Ik vertel iedereen over mijn tocht, alsof ik me daardoor wil vastzetten, zodat ik wel moet gaan.

Tijdens de aanloopfase, vraag ik mezelf af, waarom ik zoveel argumenten voor deze tocht verzamel.

Is het toch de twijfel, de onzekerheid?

Waarom niet gewoon doen, zonder een brede filosofie ?

Gewoon laten gebeuren, een zwerftocht zonder diepzinnig doel, langs een draad, een idee, een doel alleen als richtlijn en niet als een nieuw examen.

Waarom een volgepland leven weer vervolgen met allerlei plannen ?

Ik moet gewoon zorgen dat ik er straks voor klaar ben en gaan als het zover is.

De Herkenning:

Hannie van der Willigen Vis schrijft over haar tocht:

Mijn zestigste verjaardag naderde. Ik voelde een diepe behoefte een periode op mezelf aangewezen te zijn. Iets dat ik nog nooit heb meegemaakt. Ik weet zeker dat het te maken heeft met mijn zestigste verjaardag. Het laatste stuk van je leven is aangebroken. De tijd raakt op.

Het lopen is verslavend. Ik merk dat ik elke dag verder wil en dat het een enorme voldoening geeft. In mijn hoofd is een reiniging aan de gang. Doordat ik nu volledig in beslag genomen wordt door het lopen in de natuur voel ik heel intens dat mijn geest kristalhelder wordt.

De Praktijk:

Joop en Herman. Beide zijn ervaren lopers waar ik veel vertrouwen in heb. Ik geniet van hun ervaringen en reisverslagen. Het geeft me wel houvast maar niet de zekerheid waar ik naar zoek. Wat de een ervaart als een probleem, merkt de ander nauwelijks op.

Joop is zeer goed gedocumenteerd.

Herman is een solo-hiker, met affiniteit voor Spanje.

Van hen krijg ik prima informatie en praktische tips.

Het Gevoel:

De tocht is als een steen, waar ik maanden omheen loop. Ik bestudeer verslagen, literatuur, ik oefen mezelf, ik schaf materiaal aan, maar omdat ik te ver van de steen afsta en hem niet kan aanraken zal ik tevoren niet weten of ik hem kan optillen. Desondanks intrigeert het me zo erg, dat ik maar over blijf praten, wat me tegen gaat staan. De tocht fascineert me, maar jaagt me ook angst aan, hoe meer het moment van vertrek nadert. Alleen zijn gedurende meerdere dagen heb ik nooit meegemaakt.

De Horoscoop:

De horoscoop voor 2002 van het sterrenbeeld vissen voorspelt:

U gaat gebieden verkennen die u nog nooit heeft betreden.

Richt uw blik eerst naar binnen.

Aan het eind van deze bijzondere tocht bent u een gelukkiger mens. U moet het avontuur zonder toverstokje tot een succes zien te maken.

Verre landen of buitenlanders kunnen een belangrijke rol spelen in Uw relaties.

Beschouw 2002 als een grote schoonmaak, op het emotionele en spirituele vlak.

(ondanks mijn twijfel over horoscopen, vond ik deze te mooi om niet te gebruiken)

Vlak voor Vertrek:

Een opwindende angst bekruipt me bij het idee, dat ik over enkele weken ergens in Spanje uit de vrachtauto van mijn zoon zal stappen en daarna als een thuisloze door de ruimte van Spanje zal dwalen. Mijn vaste punten zijn Cordoba, Sevilla, Compostella. Het is voor mij allemaal Terra Incognita.

Mijn plan is om een tocht van drie maanden te maken; 18 mei vertrekken en 18 juni weer terug. Ik wil daarbij niet denken in kilometers. Als ik Compostella haal, wil ik vandaar verder plannen maken.

Mijn rugzak met betrouwbare spullen voelt langzaam als een goede metgezel.

De overgang naar een nieuwe levensfase (VUT) staat thuis voortdurend in het teken van mijn tocht.

Mijn vrouw Julia realiseert zich, dat ze straks 3 maanden alleen zal zijn. Nu alles dichterbij komt, maakt ze ook haar zelf plannen. Tijdens mijn tocht gaat ze op familiebezoek in Canada. Ik kan vooraf niet inschatten hoe we straks samen verder gaan. Dat kan afhangen van de weg die we ieder hebben gevolgd.

Wensen:

Moge de weg je tegemoetkomen

Moge je altijd de wind in de rug hebben

Moge de zon warm op je gezicht schijnen

Moge de regen zacht op je akker vallen

En moge God je, tot wij elkaar weerzien

In de palm van zijn hand houden

Marijke, Zierikzee

(loopt in 2003 door Spanje)

....nu moet je er voor gaan en ter plekke eventuele vragen oplossen.

Jij met je gevoel voor sociaal contact en spontaniteit komt er dan wel uit.

....en vergeet niet dat je hoofd net als je benen rust nodig heeft.

Herman, Bunnik

(ervaren zwerver, mijn prima coach)

De route die je gaat lopen lijkt me fantastisch. Ik zou er zo zin in krijgen.

Joop, Puttershoek

(mijn vraagbaak, ervaren loper/doordouwer met mooie reisverslagen)

Weet je zei Maatje, na vandaag moet je me maar niet meer zoeken. Ik ga op pad , wil mezelf ontdekken en de wereld die ik nog niet ken. Ik neem nu heel veel ervaring mee en wil de sterren en de bloemen de schapen en de leeuwen die nog op mijn pad komen zelf vertellen hoe fijn het is om ze tegen te komen. Ik zuchtte verdrietig om het afscheid, maar was blij voor Maatje en in gedachten reis ik soms met hem mee.

Marian, Saltho Oisterwijk

(mijn creatieve betrouwbare collega)

Tekst uit haar afscheidsboekje:"Maatje".

Het vervoer:

Vrijdags komt Sander, mijn zoon, thuis van een rit naar Italie, met de mededeling dat hij de komende week een rit naar Cordoba heeft.

Hij is chauffeur op een speciale autolader . Op deze zogenaamde elflader (11 auto's als vracht) staan op de aanhanger drie lagen auto's boven elkaar;max. hoogte 4.25 mtr. Zijn baas, Jan de Rooy, bekend van de ralley Parijs-Dakar, knutselt net zo lang tot er weer een auto extra geladen kan worden .

Sander moet bij de VOLVO fabriek in Born auto's laden en deze afleveren in Ciudad Real , Jaen , Cordoba en Sevilla.

In Sevilla hoort hij waar hij verder heen moet. Over de ruim 2100 km naar Cordoba, zullen we 3 dagen over voornamelijk tolroutes deinen.

Enkele Feiten:

Totaal gelopen : Ca. 2300 km
Rugzak: ca.18kg
Verlies lichaamsgewicht: 9 – 10 kg
Vertrek: 18 maart met vrachtwagen Zoon Sander.
Aankomst: Cordoba 22 maart

Thuisreis :

10 juni op een vrachtautoparkeerplaats te Castets, tussen Bayonne en Bordeaux wachten op een vrachtwagen (Fa de Rooy autotransport te Son)
11 juni met chauffeur Ron mee. Lossen bij Renaultfabriek Frankrijk. Laden Volvo's te Gent. Uitbestellen naar garages in Limburg.
's avonds op 13 juni ontvangst in Pieter Breughelstr. Oisterwijk door familie en buurt.

ROUTE OVERZICHT

Week 1

DE REIS PER TRUCK HEEN

Datum	Van	Tot	Slapen
18/3	Oisterwijk	Tours	truck
19/3	Tours	Castets	truck
20/3	Castets	Bailén	truck
21/3	Bailén	Cordoba	hostal
22/3	Cordoba		hostal
23/3	Cordoba	Posades	hostal
24/3	Posades	Rio Madre de Fuentes	tent

Week 2

25/3	Boerderij	La Campana/Carmona	tent
RUTA DE LA PLATA			
26/3	Boerderij	Carmona	hostal
27/3	Carmona	Camas	hostal
28/3	Camas	Guillena	kleedkamer VV
29/3	Guillena	Castilblanco dArroyos	albergue
30/3	Castilblanco dArroyos	Almaden de la Plata	albergue
31/3	Almaden de la Plata	Monesterio	Rode Kruis

week 3

1/4	Monesterio	Fuente de Cantos	albergue
2/4	Fuente de Cantos	Zafra	hostal
3/4	Zafra	Dehana Villagorde	tent
4/4	Dehana Villagorde	Torremegia	hostal
5/4	Torremegia	Merida	hostal
6/4	Merida	Alcuescar	klooster
7/4	Alcuescar	Valdesalar	parochiezaal

week 4

8/4	Valdesalar	Casar de Caceres	albergue
9/4	Casar de Caceres	Canaveral	hostal
10/4	Canaveral	Galisteo	albergue
11/4	Galisteo	Carcaboso	hostal
12/4	Carcaboso	Aldeanueva	sportzaal
13/4	Aldeanueva	Banos deMontemayor	hostal
14/4	Banos de Montemayor	Fuenteroble	parochiehuis

week 5

15/4	Fuenteroble	San Pedro deRosades	school
16/4	San Pedro de Rosades	Salamanca	hostal
17/4	Salamanca	Cubo- Tierra del Vino	kerk
18/4	Tierra del Vino	Zamora	hostal
19/4	Zamora		
20/4	Zamora	Granja de Moruela	dorpshuis
21/4	Granja de Moruela	Tabara	gemeentehuis

week 6

22/4	Tabara	Santa Marta de Terra	dorpshuis
23/4	Santa Marta de Terra	Mombuey	albergue
24/4	Mombuey	Pueblo de Sanabria	gemeentehuis
25/4	Pueblo de Sanabria	Lubian	gemeentehuis
26/4	Lubian	A Gudina	albergue
27/4	A Gudina	Laza	albergue
28/4	Laza	Vilar de Barrio	albergue

week 7

29/4	Vilar de Barrio	Orense	albergue
30/4	Orense		albergue
1/5	Orense	Oseira	klooster
2/5	Oseira	Bandeira Silleda	hostal
3/5	Bandeira Silleda	Compostela	hostal

CAMINO FISTERRA

4/5	Compostela	Negreira	albergue
5/5	Negreira		albergue

week 8

6/5	Negreira	Olveiroa	albergue
7/5	Olveiroa	Cee	Proteccion Civil
8/5	Cee	Fisterra	albergue
9/5	Fisterra	Muxia	sportzaal
10/5	Muxia	Olveiroa	albergue
11/5	Olveiroa		albergue
12/5	Olveiroa	Negreira	albergue

CAMINO FRANCES ANDERSOM

Week 9

13/5	Negreira	Monto do Gozo	albergue
14/5	Monto do Gozo	Santa Irene	albergue
15/5	Santa Irene	Melide	albergue
16/5	Melide	Ligonde-Eirexe	albergue
17/5	Ligonde-Eirexe	Barbadelo	albergue
18/5	Barbadelo	Triacastela	albergue
19/5	Triacastela	O Cebreiro	albergue

week 10

20/5	O Cebreiro	Villafranca	albergue
21/5	Villafranca	Molinaseca	albergue
22/5	Molinaseca	Rabenal del Camino	albergue
23/5	Rabenal del Camino	Hospital del Orbigo	albergue
24/5	Hospital del Orbigo	Leon	albergue
25/5	Leon	Mansila de las Mulas	albergue
26/5	Mansila de las Mulas	Berzianos de la Camino	albergue

week 11

27/5	Berzianos de la Camino	Calzadilla de la Cueva	albergue
28/5	Calzadilla de la Cueva	Fromista	albergue
29/5	Fromista	Arroyo Sambol	albergue
30/5	Arroyo Sambol	urgos	albergue
31/5	Burgos	St Juan de Ortega	albergue
1/6	St Juan de Ortega	Belorado	tent
2/6	Belorado	Santa Domingo	albergue

week 12

3/6	Santa Domingo	Najera	albergue
4/6	Najera	Logrono	albergue
5/6	Logrono	Los Arcos	albergue
6/6	Los Arcos	Cirauqui	parochiezaaltje
7/6	Cirauqui	Villava	albergue
8/6	Villava	Roncevalles	albergue
9/6	Roncevalles	St Jean Pied de Port	albergue

week 13

10/6	St Jean Pied de Port	Castets Parking	tent
------	----------------------	-----------------	------

REIS PER TRUCK TERUG

11/6	Castets Parking	Bois Redon Parking	onder afdak
12/6	Bois Redon Parking	Assevillers Parking	onder afdak
13/6	Assevillers Parking	thuis	Eigen Bed

